

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΙΡΑΙΩΣ
ΤΜΗΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗ
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ

ΑΜΕΣΗ ΞΕΝΗ ΕΠΕΝΔΥΣΗ :Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΗΣ
JUMBO ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ

ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

Διπλωματική Εργασία υποβληθείσα στο τμήμα Οικονομικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Πειραιώς
ως μέρους των απαιτήσεων για την απόκτηση Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης στην
Οικονομική και Επιχειρησιακή Στρατηγική

Πειραιάς, Σεπτέμβριος 2020

UNIVERSITY OF PIRAEUS
DEPARTMENT OF ECONOMICS

MASTER PROGRAM IN
ECONOMIC AND BUSINESS STRATEGY

FOREIGN DIRECT INVESTMENT: THE CASE OF
JUMBO IN CYPRUS AND BULGARIA

ATHANASOPOULOS KONSTANTINOS

Master Thesis submitted to the Department of Economics of the University of Piraeus in partial fulfillment of the requirements for the degree of Master of Arts in Economics and Business Strategy

Piraeus, Greece, September, 2020

ΑΜΕΣΗ ΞΕΝΗ ΕΠΕΝΔΥΣΗ :Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΗΣ JUMBO ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ

Περίληψη

Η παγκοσμιοποίηση είναι μια συνεχής διαδικασία ενδυνάμωσης του βαθμού αλληλεξάρτησης και αλληλεπίδρασης των αγορών όλου του κόσμου. Συνιστά μια περισσότερη σύνθετη μορφή διεθνοποίησης που περιλαμβάνει και κάποιο βαθμό λειτουργικής ενσωμάτωσης διεθνώς διασκορπισμένων οικονομικών δραστηριοτήτων. Ο βαθμός διεθνοποίησης των δραστηριοτήτων μιας επιχείρησης εξαρτάται από την αναλογία των εγχώριων και των διεθνών δραστηριοτήτων της, ενώ, ως προς τις τελευταίες, σημαντικότερος είναι ο ρόλος των Άμεσων Ξένων Επενδύσεων. Από την άλλη πλευρά, οι Άμεσες Ξένες Επενδύσεις (ΑΞΕ) αντιμετωπίζονται ως ένα σπουδαίο εργαλείο στην πορεία της παγκοσμιοποίησης και έχουν έναν σημαντικό ρόλο στην οικονομική ανάπτυξη πολλών χωρών, μέσω της ποιοτικής αναβάθμισης της υποδομής τους, της βελτίωσης των τεχνικών δεξιοτήτων, των ικανοτήτων των επιχειρηματιών και των οικονομικών πόρων, σε σχέση με τα έσοδα της χώρας της επένδυσης και το ξένο συνάλλαγμα.

Στην παρούσα εργασία, αφού παρουσιαστεί και αναλυθεί εισαγωγικά με περιεκτικό και σχετικά ευσύνοπτο τρόπο το θεωρητικό περίγραμμα των Άμεσων Ξένων Επενδύσεων, θα σκιαγραφήσουμε στην επόμενη ενότητα τα βασικά στοιχεία που αφορούν την ιστορική διαδρομή, τη δομή, το οργανόγραμμα και τα βασικά οικονομικά στοιχεία της εταιρείας JUMBO. Κατόπιν, και μετά από μια γενική παρουσίαση του πολιτικού πλαισίου και του οικονομικού, επιχειρηματικού και επενδυτικού περιβάλλοντος της Κύπρου, θα επιχειρήσουμε να παρουσιάσουμε τα οικονομικά δεδομένα της παρουσίας της JUMBO στην Κύπρο καταλήγοντας και σε μια λεπτομερή SWOT ανάλυση για μια ολιστική κριτική προσέγγιση του επενδυτικού εγχειρήματος. Κινούμενοι αναλογικά, αφού παρατεθούν στοιχεία που αφορούν το πολιτικό πλαίσιο, το οικονομικό περιβάλλον και την παρουσία ελληνικών επιχειρήσεων στη Βουλγαρία, θα υπεισέλθουμε αναλυτικά στην παρουσίαση των οικονομικών στοιχείων της επενδυτικής παρουσίας της JUMBO στη Βουλγαρία κατευθυνόμενοι και πάλι τελικά σε μια πλήρη SWOT ανάλυση. Κλείνοντας, θα παρουσιάσουμε σε συνεκτική βάση τα συμπεράσματά μας για τις επενδύσεις της JUMBO σε αυτές τις δύο χώρες, επιχειρώντας να αποκτήσουμε μια πανοραμική επισκόπηση της επενδυτικής φιλοσοφίας της εταιρείας εν γένει.

FOREIGN DIRECT INVESTMENT: THE CASE OF JUMBO IN CYPRUS AND BULGARIA

Abstract

Globalization is a continuous process of strengthening the degree of interdependence and interaction of markets around the world. It is a more complex form of internationalization that includes some degree of functional integration of internationally dispersed economic activities. The degree of internationalization of a company's activities depends on the proportion of its domestic and international activities, while, in relation to the latter, the role of Foreign Direct Investment is very important. On the other hand, Foreign Direct Investment (FDI) is seen as a great tool in the course of globalization and has an important role in the economic development of many countries, through the quality upgrade of their infrastructure, the improvement of technical skills, the skills of entrepreneurs and financial resources, in relation to the income of the country of investment and foreign exchange.

In the present work, after presenting and analyzing in a comprehensive and relatively concise way the theoretical outline of Foreign Direct Investment, we will outline in the next section the basic data concerning the historical route, the structure, the organization chart and the basic financial data of JUMBO. Then, and after a general presentation of the political context and the economic, business and investment environment of Cyprus, we will try to present the financial data of the presence of JUMBO in Cyprus, concluding with a detailed SWOT analysis for a holistic critical approach to the investment venture. Moving proportionally, after presenting data regarding the political context, the economic environment and the presence of Greek companies in Bulgaria, we will enter in detail the presentation of the financial data of JUMBO's investment presence in Bulgaria, finally heading again to a full SWOT analysis. In closing, we will present on a coherent basis our conclusions about JUMBO's investments in these two countries, attempting to obtain a panoramic overview of the investment philosophy of the company in general.

Περιεχόμενα

ΠΕΡΙΛΗΨΗ	σελ.3

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1ο : ΑΜΕΣΕΣ ΞΕΝΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	
1.1 Ορισμός Άμεσων Ξένων Επενδύσεων	σελ.8
1.2 Μορφές Άμεσων Ξένων Επενδύσεων	σελ.8
1.3 Είδος Επέκτασης	σελ.10
1.4 Σκοπός Επέκτασης	σελ.12
1.5 Θεωρίες Άμεσων Ξένων Επενδύσεων	σελ.13

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2ο : ΟΜΙΛΟΣ JUMBO	
2.1 Προφίλ Jumbo	σελ.18
2.2 Ιστορική αναδρομή εταιρίας	σελ.22
2.3 Δομή Ομίλου	σελ.27
2.4 Οργανόγραμμα Επιχείρησης	σελ.33
2.5 Πορεία Μετοχής της Εταιρείας	σελ.34
2.6 Γράφημα Μετοχής Οικονομικού Έτους 2019	σελ.35
2.7 Νέα καταστήματα	σελ.36

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3ο : Η περίπτωση της Κύπρου	
3.1.1 Κύπρος – Γενικές πληροφορίες	σελ.37
3.1.2 Οικονομικό Περιβάλλον της Κύπρου	σελ.38
3.2 Κύπρος και παγκόσμια οικονομία	σελ.42
3.3 Ελληνικές επενδύσεις στη Κύπρο	σελ.43
3.4 Κίνητρα επένδυσης στη Κύπρο	σελ.44

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4ο: Ο όμιλος JUMBO στη Κύπρο	
4.1 Δημιουργία Jumbo Trading LTD	σελ.46
4.2 Οικονομικά στοιχεία της Jumbo Trading LTD-οικονομικές καταστάσεις	σελ.47
4.3 S.w.o.t. Analysis	σελ.53

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5ο: Η περίπτωση της Βουλγαρίας	
5.1 Η Βουλγαρία -Γενικές πληροφορίες	σελ.57
5.2 Ανάλυση οικονομικού περιβάλλοντος-Βασικοί μακροοικονομικοί δείκτες	σελ.58
5.3 Ελληνικές επενδύσεις στη Βουλγαρία	σελ.62
5.4 Κίνητρα επένδυσης στη Βουλγαρία	σελ.63

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6ο: Ο όμιλος JUMBO στη Βουλγαρία	
6.1 Δημιουργία της JUMBO EC. Η Β	σελ.65
6.2 Οικονομικές καταστάσεις και στοιχεία της JUMBO EC. Η Β για τα έτη 2018-2019	σελ.67
6.3 S.W.O.T. ANALYSIS	σελ.72

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	σελ.75

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	σελ.76

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο : ΑΜΕΣΕΣ ΞΕΝΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ

1.1 Ορισμός Άμεσων Ξένων Επενδύσεων

Ως άμεσες ξένες επενδύσεις προσδιορίζονται όλες εκείνες οι θυγατρικές επιχειρήσεις με έδρα στο εξωτερικό, οι οποίες είναι είτε εν μέρει, είτε συνολικά ιδιοκτησία μιας μητρικής επιχείρησης.

Κατά τη διαδικασία της συγκρότησής τους μεταφέρονται εκτός των εθνικών συνόρων υλικοί (παραγωγικοί συντελεστές, ενδιάμεσες και πρώτες ύλες) και άυλοι (παραγωγικό οργανόγραμμα, γνώσεις ως προς τη διαμόρφωση του ποιοτικού ελέγχου και του marketing).

Κατά τη μεταβίβαση πόρων στο εξωτερικό δεν έχουμε την παρέμβαση της αγοράς, δεν έχουμε να κάνουμε με οποιασδήποτε φύσεως εμπορική συμφωνία μεταξύ δύο ανεξάρτητων εταιρικών σχημάτων. Η σχέση δομείται κάθετα και ιεραρχικά μεταξύ δύο επιχειρήσεων που συνδέονται με κάποιου είδους ιδιοκτησιακό καθεστώς.

Η ιεραρχική αυτή σχέση αντανακλάται στην άσκηση ελέγχου από τη μητρική επιχείρηση στη θυγατρική επιχείρηση, καθώς επιδιώκεται η επιρροή στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων και στην εταιρική στρατηγική εν γένει.

(Επενδύσεις, ΕΚΔΟΣΕΙΣ Σύγχρονη Εκδοτική 2006, www.euretirio.com/ameses-xenes-ependyseis)

1.2 Μορφές Άμεσων Ξένων Επενδύσεων

Θυγατρική αποκλειστικής ιδιοκτησίας (wholly-owned subsidiary)

Η μητρική επιχείρηση λαμβάνει την απόφαση να ιδρύσει στο εξωτερικό μια επιχείρηση, στην οποία είναι ο αποκλειστικός μέτοχος. Η θυγατρική επιχείρηση μπορεί εναλλακτικά να συγκροτείται από την αρχή ως μια νεοπαγής επιχείρηση (greenfield strategy), είτε να πρόκειται για μια προυπάρχουσα επιχείρηση, η οποία απλώς εξαγοράστηκε (acquisition strategy).

Πλεονεκτήματα:

Ο διοικητικός έλεγχος της θυγατρικής ασκείται πλήρως από τη μητρική εταιρεία και αυτό παράγει αυτονομία πλεονεκτήματα για την οικοδόμηση και την εφαρμογή ενιαίων επιχειρηματικών στρατηγικών στο διεθνές πεδίο.

Στην περίπτωση αυτή το σύνολο των κερδών της θυγατρικής επιχείρησης μεταβιβάζονται στη μητρική εταιρεία.

Καθίσταται αναμφίβολα πιο δόκιμη η επίτευξη και η εδραίωση οικονομιών κλίμακας μέσα από την μεγέθυνση του συνολικού όγκου παραγωγής του ομίλου.

Μειονεκτήματα:

Η μητρική επιχείρηση επωμίζεται το πλήρες κόστος της προσπάθειας της επέκτασης των δραστηριοτήτων της στο εξωτερικό και προφανώς επιφορτίζεται και με το σύνολο της όποιας ριψοκινδύνευσης. Επίσης, η θεώρηση κατά κάποιο τρόπο της θυγατρικής επιχείρησης ως "ξένης" μπορεί να δημιουργήσει αρνητική προδιάθεση τόσο στην κυβέρνηση και τις δημόσιες υπηρεσίες, όσο και στην κοινή γνώμη.

Κοινοπραξία (Joint venture)

Ως κοινοπραξία ορίζεται το επιχειρηματικό σχήμα που προκύπτει από την συνεργασία μιας ή περισσότερων ξένων επιχειρήσεων με μία ή περισσότερες τοπικές επιχειρήσεις. Μέσα από τη συνεργασία αυτή είτε συγκροτείται μια νέα επιχείρηση, είτε εξαγοράζεται μια προ υπάρχουσα τοπική επιχείρηση.

Κάθε εταίρος συνεισφέρει εκείνο τον παραγωγικό συντελεστή στον οποίο διαθέτει συγκριτικό πλεονέκτημα (κεφάλαιο, εργατικό δυναμικό, τεχνολογία και τεχνογνωσία)

Πλεονεκτήματα:

Δημιουργείται πρόσβαση στην εσωτερική αγορά μιας χώρας μέσα από τη συνεργασία με έναν εταίρο, ο οποίος έχει σαφώς πληρέστερη γνώση του εγχώριου επιχειρηματικού περιβάλλοντος, ενώ, παράλληλα, επιμερίζονται τα κόστη και η ριψοκινδύνευση του εγχειρήματος. Επιπλέον, δεν πρέπει να παραγνωρίζεται ότι η νομοθεσία πολλών κρατών καθιστά πολύ πιο ευνοική τη συγκρότηση κοινοπραξίας με εγχώριους επιχειρηματικούς εταίρους έναντι της επιλογής της ίδρυσης θυγατρικής επιχείρησης, παρέχοντας ανάλογα φορολογικά κίνητρα. Από την άλλη πλευρά, μέσα από τη συμπαραγωγή διευρύνονται οι δυνατότητες επίτευξης οικονομιών κλίμακας και αποκτάται μια ευρύτερη πρόσβαση σε χρηματοδοτικούς πόρους. Τέλος, δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι αίρεται σε ένα βαθμό το εγχώριο ανταγωνιστικό πλαίσιο και από την κατάκτηση μιας ισχυρής θέσης αποτρέπεται η είσοδος νέων ανταγωνιστών στην αγορά.

Μειονεκτήματα:

Στο βαθμό που δεν ασκείται πλήρης έλεγχος στην διοίκηση του νέου επιχειρηματικού σχήματος, δεν μπορεί να συμπεριληφθεί αυτό απολύτως τον ευρύτερο στρατηγικό σχεδιασμό.

Ενδεχόμενες αποκλίσεις ως προς τη στοχοθεσία και την επιχειρηματική στρατηγική της κοινοπραξίας είναι δυνατόν να οδηγήσουν στη διάλυσή της.

Μερική εξαγορά (partial acquisition)

Η επιχείρηση αποκτά μέρος των μετοχών μιας τοπικής επιχείρησης με την οποία συνεργάζεται μέσω της μεταφοράς τεχνολογίας και τεχνογνωσίας, συμφωνιών αμοιβαίας διανομής των προϊόντων τους κλπ.

Τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα αυτής της μορφής ταυτίζονται, με μικρές διαφοροποιήσεις με αυτά των κοινοπραξιών. (<https://www.euretirio.com/ameses-xenes-ependyseis/>)

Με εργαλείο την απόκτηση μέρους του μετοχικού κεφαλαίου μιας τοπικής επιχείρησης επιτυγχάνεται η συνεργασία στο επίπεδο της μεταφοράς τεχνογνωσίας και τεχνολογίας, ενώ είναι δυνατόν να συνομολογηθούν και συμφωνίες για την αμοιβαία διανομή των προϊόντων. Σε ό,τι αφορά στα πλεονεκτήματα και στα μειονεκτήματα αυτού του επιχειρηματικού σχήματος, προσιδιάζουν σε αυτά των κοινοπραξιών.

(Επενδύσεις , ΕΚΔΟΣΕΙΣ Hartling Ελληνικές Οικονομικές Εκδόσεις 1995
/Επενδύσεις, ΕΚΔΟΣΕΙΣ Σύγχρονη Εκδοτική 2006 Εγχειρίδιο αξιολόγησης
επενδυτικών σχεδίων, ΕΚΔΟΣΕΙΣ Παπαζήσης 1987)

1.3 Είδος Επέκτασης

Τα κριτήρια ταξινόμησης των άμεσων ξένων επενδύσεων διαμορφώνονται μέσα από τη θεώρησή τους είτε από την οπτική γωνία της χώρας προέλευσης, είτε από τη χώρα υποδοχής.

Βάσει του είδους της επιλεγόμενης επέκτασης από τον επενδυτή διακρίνονται σε οριζόντιες, κάθετες και διακλαδικές άμεσες ξένες επενδύσεις.

- ***Οριζόντιες ΑΞΕ (Horizontal FDI):*** Όταν ευθυγραμμίζεται το στάδιο της παραγωγικής διαδικασίας της θυγατρικής με το αντίστοιχο της μητρικής εταιρείας, δομείται μια οριζόντια σχέση μεταξύ τους. Η θυγατρική καλύπτει ένα τμήμα της παραδοσιακής παραγωγής με προσανατολισμό στις ανάγκες της αγοράς της χώρας υποδοχής. Η επιλογή των οριζόντιων άμεσων ξένων επενδύσεων γίνεται για την ουσιαστικότερη εκμετάλλευση μονοπωλιακών ή ολιγοπωλιακών πλεονεκτημάτων,

όπως συμβαίνει για παράδειγμα στις περιπτώσεις των πατεντών και των διαφοροποιημένων προϊόντων.

• **Κάθετες ΑΞΕ (Vertical FDI):**

Στην περίπτωση που η θυγατρική εταιρεία αναλάβει διαφορετικό στάδιο της παραγωγικής διαδικασίας από τη μητρική εταιρεία, έχουμε να κάνουμε με κάθετες άμεσες ξένες επενδύσεις. Αυτό το είδος επιχειρηματικής επέκτασης επιλέγεται για την εκμετάλλευση των πρώτων υλών και την άσκηση ελέγχου στα σημεία διανομής της χώρας υποδοχής.

• **Διακλαδικές ΑΞΕ (Conglomerate FDI):**

Πρόκειται για την πλέον ασυνήθιστη μορφή άμεσων ξένων επενδύσεων, καθώς, ταυτόχρονα, έχουμε την είσοδο σε μια νέα χώρα και σε μια νέα βιομηχανία.

Από την πλευρά της χώρας υποδοχής ο Caves (1971) υποστηρίζει ότι μπορεί να γίνει διάκριση ανάμεσα σε ΑΞΕ υποκατάστασης εισαγωγών, ΑΞΕ αύξησης των εξαγωγών και ΑΞΕ που προωθούνται από τις κυβερνήσεις.

Έχει υπογραμμιστεί παλαιότερα, ότι είναι δόκιμη η διάκριση μεταξύ των άμεσων ξένων επενδύσεων υποκατάστασης εισαγωγών, των άμεσων ξένων επενδύσεων αύξησης των εξαγωγών και των άμεσων επενδύσεων που προωθούνται βάσει του κεντρικού πολιτικού σχεδιασμού των κυβερνήσεων.

Πιο αναλυτικά:

• **Import substituting FDI:**

Συνδέεται με την πρακτική της παραγωγής αγαθών τα οποία σε πρώτη φάση εισάγονται από τη χώρα υποδοχής. Αυτό πρακτικά σημαίνει ότι οι εισαγωγές από τη χώρα στόχο και οι εξαγωγές από τη χώρα προέλευσης θα μειωθούν.

• **Export increasing FDI:**

Με αυτό τη διαδικασία επιτυγχάνεται η αύξηση της αποδοτικότητας της μητρικής εταιρείας μέσα από τη συρρίκνωση του κόστους παραγωγής. Ο προσανατολισμός της επένδυσης σε μία συγκεκριμένη χώρα εδράζεται στην ύπαρξη πρώτων υλών και ενδιάμεσων αγαθών. Αυτό το είδος άμεσων ξένων επενδύσεων θέτει ως καταστατικό στόχο την πραγματοποίηση εξαγωγών πρώτων υλών και ενδιάμεσων αγαθών από τη χώρα υποδοχής προς τη χώρα προέλευσης και προς τρίτες χώρες.

• **Government initiated FDI:**

Πρόκειται για επενδύσεις που ενθαρρύνονται από τη χώρα υποδοχής με γνώμονα την ενίσχυση της απασχόλησης, τη μείωση των περιφερειακών οικονομικών ανισοτήτων της χώρας αυτής και την εξισορρόπηση του ελλείμματος του ισοζυγίου πληρωμών.

(Επενδύσεις , ΕΚΔΟΣΕΙΣ Hartling Ελληνικές Οικονομικές Εκδόσεις 1995
/Επενδύσεις, ΕΚΔΟΣΕΙΣ Σύγχρονη Εκδοτική 2006 Εγχειρίδιο αξιολόγησης

επενδυτικών σχεδίων, ΕΚΔΟΣΕΙΣ Παπαζήσης 1987, www.euretirio.com/ameses-xenes-ependyseis)

1.4 Σκοπός Επέκτασης

Οι βασικοί τύποι ΑΞΕ ανάλογα με τα κίνητρα και τον σκοπό για τον οποίο πραγματοποιούνται σύμφωνα με τον Dunning (1993) είναι οι εξής:

Οι βασικοί τύπου άμεσων ξένων επενδύσεων ανάλογα με τα κίνητρα και τον σκοπό για τον οποίο πραγματοποιούνται είναι οι εξής:

- **Άμεσες ξένες επενδύσεις προς αναζήτηση αγορών (market seeking):** Ως στόχος τίθεται η παραγωγή προϊόντων και υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση ξένων αγορών. Τα προϊόντα προσαρμόζονται στα καταναλωτικά πρότυπα και στον τρόπο παραγωγής της χώρας υποδοχής. Σε αρκετές περιπτώσεις, αυτού του είδους οι άμεσε ξένες επενδύσεις είναι αρκετά πιο συμφέρουσες από άποψη κόστους από τις εξαγωγές που υποκαθίστανται. Ενίοτε, αποτελούν μια επιχειρηματική επιλογή αμυντικού χαρακτήρα με στόχο τη διατήρηση του μεριδίου της αγοράς στην οποία ήδη δραστηριοποιείται η επιχείρηση.

- **Άμεσες ξένες επενδύσεις προς αναζήτηση πλουτοπαραγωγικών πόρων (resource seeking):** Αρκετές επιχειρήσεις προσανατολίζουν τις επενδύσεις τους σε χώρες με μεγαλύτερη επάρκεια των απαραίτητων πόρων για την τέλεση των δραστηριοτήτων τους σε σχέση με τη χώρα προέλευσης. Οι πόροι αυτοί είναι οι πρώτες ύλες (για την εκμετάλλευση των οποίων προαπαιτείται η υλοποίηση επενδύσεων σε υποδομή) και το φθηνό ανειδίκευτο ή μερικά ειδικευμένο εργατικό δυναμικό. Βασικός στόχος είναι η συρρίκνωση του κόστους παραγωγής και συνιστά, σε αρκετές περιπτώσεις, μια αμυντική επιχειρηματική στρατηγική.

- **Άμεσες ξένες επενδύσεις προς αναζήτηση αποδοτικότητας (rationalized or efficiency seeking):**

Σε αυτή την περίπτωση επιλέγεται η τοποθέτηση διαφορετικών σταδίων της παραγωγής ενός προϊόντος ή η παραγωγή διαφορετικών προϊόντων σε διαφορετικές χώρες βάσει των ιδιαίτερων συνθηκών των τοπιών αγορών. Δομικοί στόχοι αυτού του είδους των άμεσων ξένων επενδύσεων είναι τόσο η εδραίωση ενός πλήρους περιφερειακού δικτύου που συμβάλλει στην ελάττωση του κόστους παραγωγής και στη βελτιστοποίηση της αποτελεσματικότητας των εταιρειών.

- **Άμεσες ξένες επενδύσεις προς αναζήτηση στρατηγικών πόρων ή ικανοτήτων (strategic asset seeking):** Ιδιαίτερα σε κλάδους υψηλής τεχνολογίας επιδιώκεται η απόκτηση εξειδικευμένων υλικών και άυλων πόρων (ανεπτυγμένων τεχνολογικών δυνατοτήτων και υψηλά εξειδικευμένου εργατικού δυναμικού) στις χώρες υποδοχής,

ώστε να αντιμετωπιστούν οι προκλήσεις του παγκόσμιου ανταγωνισμού. Η αναζήτηση αποδοτικότητας και στρατηγικών πόρων στις χώρες υποδοχής εντάσσεται στα πλαίσια άμεσων ξένων επενδύσεων με επιθετικό χαρακτήρα (expansionary) και συνδέεται με την εκμετάλλευση των όποιων συγκριτικών πλεονεκτημάτων, όπως η ύπαρξη οικονομιών κλίμακας, η υψηλή ένταση έρευνας και ανάπτυξης στις νέες τεχνολογίες και η παροχή κινήτρων για επενδύσεις στην τεχνολογική ανάπτυξη.

(Επενδύσεις , ΕΚΔΟΣΕΙΣ Hartling Ελληνικές Οικονομικές Εκδόσεις 1995 /Επενδύσεις, ΕΚΔΟΣΕΙΣ Σύγχρονη Εκδοτική 2006 Εγχειρίδιο αξιολόγησης επενδυτικών σχεδίων, ΕΚΔΟΣΕΙΣ Παπαζήσης 1987, www.euretirio.com/ameses-xenes-ependyseis)

1.5 Θεωρίες Άμεσων Ξένων Επενδύσεων

Μικροοικονομικές Προσεγγίσεις

1. Η θεωρία της Βιομηχανικής Οργάνωσης

Η θεωρία της βιομηχανικής οργάνωσης παρέχει χρήσιμα μεθοδολογικά εργαλεία για την κατανόηση και την ερμηνεία των άμεσων ξένων επενδύσεων. Η ασυμμετρία μεταξύ των ανταγωνιστικών επιχειρήσεων αναφέρεται στην ύπαρξη διαφορετικών ανταγωνιστικών πλεονεκτημάτων, γεγονός που συνεπιφέρει ατέλειες στην αγορά. Με λίγα λόγια, η βιομηχανική οικονομική διατείνεται ότι δεν τέλεια ανταγωνιστικές συνθήκες στις αγορές και κάποιες επιχειρήσεις είναι πιο ανταγωνιστικές από τις άλλες. Το είδος των ανταγωνιστικών πλεονεκτημάτων μπορεί να εκτείνεται από τις δεξιότητες της διοίκησης και του μάρκετινγκ μέχρι την παραγωγή και κατοχύρωση διαφοροποιημένων προϊόντων και την προνομιακή πρόσβαση σε δίκτυα διανομής. Επιπλέον, δεν πρέπει να υποβαθμίζεται η σημασία της συγκριτικά πλεονεκτικής δυνατότητας φθηνών πρώτων υλών και η πρόσβαση σε χρηματοδοτικά εργαλεία. Τέλος, κρίσιμης σημασίας είναι για αρκετές πολύ μεγάλες επιχειρήσεις η δυνατότητα επίτευξης οικονομιών κλίμακας. Η συνακόλουθη ύπαρξη ανομοιογενών επιχειρήσεων οδηγεί στο συμπέρασμα ότι οι αγορές έχουν δομική ανομοιογένεια. Τα συγκριτικά πλεονεκτήματα μιας εδραιωμένης στην αγορά επιχείρησης λειτουργούν κατά αυτή την έννοια ως εμπόδια για την είσοδο νέων επιχειρήσεων στην αγορά. Η ασυμμετρία αυτή αφορά τόσο ομοεθνείς επιχειρήσεις, όσο και τον ανταγωνισμό μεταξύ μιας εγχώριας και μιας ξένης επιχείρησης. Η είσοδος στην αγορά μιας ξένης επιχείρησης που διαθέτει συγκριτικά πλεονεκτήματα έναντι των εγχώριων επιχειρήσεων λαμβάνει χώρα με τη μορφή των άμεσων ξένων επενδύσεων. Τα ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα που απολαμβάνει η ξένη επιχείρηση πρέπει να έχουν τη μορφή δημόσιου αγαθού, καθώς οι γνώσεις και οι δεξιότητες που κατέχει μια επιχείρηση διαμορφώνονται με τέτοιο τρόπο,

ώστε απρόσκοπτα μπορούν να μεταβιβαστούν στο νέο επιχειρηματικό σχήμα και να δημιουργήσουν κέρδη, χωρίς να τίθεται ως προϋπόθεση να καταβληθεί κάποιος κόστος.

(Επενδύσεις , ΕΚΔΟΣΕΙΣ Hartling Ελληνικές Οικονομικές Εκδόσεις 1995 /Επενδύσεις, ΕΚΔΟΣΕΙΣ Σύγχρονη Εκδοτική 2006 Εγχειρίδιο αξιολόγησης επενδυτικών σχεδίων, ΕΚΔΟΣΕΙΣ Παπαζήσης 1987, www.euretirio.com/ameses-xenes-ependyseis)

2. Η θεωρία της ενδοεπιχειρησιακής ολοκλήρωσης ή εσωτερικοποίησης

Κατά τον Coase, το κόστος λειτουργίας μιας επιχείρησης εκπηγάξει από την ανάγκη προσδιορισμού της σωστή τιμής για τα προϊόντα της , την προσπάθεια εκτίμησης των αμοιβαίων υποχρεώσεων των μερών που συνομολογούν μια επιχειρηματική συμφωνία, την ανασφάλεια ως προς την πρόβλεψη της μακροπρόθεσμης αποτίμησης της αξίας των παραγωγικών συντελεστών και την έμμεση φορολόγηση. Υπό αυτή την έννοια, στο θεωρητικό ενδεχόμενο της ολοκλήρωσης μιας τέτοιας αγοράς στο εσωτερικό μιας επιχείρησης θα μπορούσε να οδηγήσει στην αποφυγή όλου αυτού του κόστους. Ως τυπικό παράδειγμα θα μπορούσε να αναλυθεί αυτή η προσέγγιση υπό το πρίσμα της ανάγκης μιας επιχείρησης για έρευνα και ανάπτυξη. Στην περίπτωση της λήψης βοήθειας από κάποιον εξωτερικό συνεργάτη (π.χ. κάποιο εργαστήριο) πρέπει να συμφωνηθούν οι αμοιβαίες υποχρεώσεις, να τιμολογηθεί η αξία των αποτελεσμάτων, να καταβληθούν οι έμμεσοι φόροι για την υπηρεσία αυτή και να συνυπολογιστεί η όποια ανασφάλεια για τη μελλοντική τιμή των παραγωγικών συντελεστών. Έτσι, η εσωτερικοποίηση αυτής της λειτουργίας καθίσταται η πλέον συμφέρουσα επιλογή για την επιχείρηση. Αν η εσωτερικοποίηση αυτή μπορεί να λάβει χώρα πιο δόκιμα εκτός των συνόρων, προκύπτουν κίνητρα για άμεσες ξένες επενδύσεις. Τα καταναλωτικά πρότυπα της χώρας υποδοχής πρέπει να παρουσιάζουν συμμετρίες με αυτά της χώρας προέλευσης, ενώ, αναμφίβολα, αναγκαία προϋπόθεση είναι να παρέχονται εισροές απαραίτητες για τη χρήση της μεταφερόμενης τεχνολογίας.

(Επενδύσεις , ΕΚΔΟΣΕΙΣ Hartling Ελληνικές Οικονομικές Εκδόσεις 1995 /Επενδύσεις, ΕΚΔΟΣΕΙΣ Σύγχρονη Εκδοτική 2006 Εγχειρίδιο αξιολόγησης επενδυτικών σχεδίων, ΕΚΔΟΣΕΙΣ Παπαζήσης 1987, www.euretirio.com/ameses-xenes-ependyseis)

3. Η νεο-τεχνολογική ερμηνεία του διεθνούς εμπορίου

Στα πλαίσια αυτής της προσέγγισης υπογραμμίζεται ο ρόλος της καινοτομίας που προσδίδει συγκριτικό πλεονέκτημα έναντι των άλλων επιχειρήσεων. Άρα, έχουμε να κάνουμε με ατελείς αγορές, όπως και στη θεωρία της βιομηχανικής οργάνωσης. Το

διεθνές εμπόριο επηρεάζεται έντονα από τη διαφοροποίηση των συναρτήσεων παραγωγής των επιχειρήσεων. Για παράδειγμα, κατά την προς τα πίσω κάθετη ολοκλήρωση των επιχειρήσεων υλοποιούνται άμεσες ξένες επενδύσεις σε χώρες με σχετική αφθονία φυσικών πόρων. Ανάλογη συνθήκη ισχύει κατά τον προσανατολισμό άμεσων ξένων επενδύσεων σε χώρες που διαθέτουν εξειδικευμένο εργατικό δυναμικό. Συμπερασματικά, η ετερογένεια των αγορών ως προς τη διαθεσιμότητα των παραγωγικών συντελεστών των καταναλωτικών προτύπων αποτελεί κομβικό παράγοντα ως προς το σχεδιασμό και την υλοποίηση των άμεσων ξένων επενδύσεων.

(Επενδύσεις , ΕΚΔΟΣΕΙΣ Hartling Ελληνικές Οικονομικές Εκδόσεις 1995 /Επενδύσεις, ΕΚΔΟΣΕΙΣ Σύγχρονη Εκδοτική 2006 Εγχειρίδιο αξιολόγησης επενδυτικών σχεδίων, ΕΚΔΟΣΕΙΣ Παπαζήσης 1987, www.euretirio.com/ameses-xenes-ependyseis)

4. Η θεωρία του κύκλου ζωής του προϊόντος

Υπό αυτό το θεωρητικό πρίσμα οι άμεσες ξένες επενδύσεις θεωρούνται πλεονεκτική επιλογή έναντι των εξαγωγών. Απλώς, οι εξαγωγές και οι άμεσες ξένες επενδύσεις ανήκουν στις διαφορετικές φάσεις του κύκλου ζωής ενός προϊόντος. Οι φάσεις αυτές είναι η εισαγωγή του προϊόντος, η επέκταση, η ωριμότητα και ο θάνατος. Η παραγωγή του προϊόντος λαμβάνει χώρα αρχικά στην αγορά της οποίας οι καταναλωτές έχουν υψηλό διαθέσιμο εισόδημα και, επιπλέον, διατίθενται οι αναγκαίες εισροές κεφαλαίου, εξειδικευμένης εργασίας και τεχνολογίας. Η εδραίωση του προϊόντος στην αγορά και η συνακόλουθη αύξηση της ζήτησής του επιτρέπει τη ραγδαία αύξηση της παραγωγής και την επίτευξη οικονομιών κλίμακας. Καθώς η φήμη του προϊόντος υπερβαίνει τα εθνικά σύνορα, αρχίζει σταδιακά και μερικός προσανατολισμός στις εξαγωγές. Ωστόσο, επειδή το προϊόν προσεγγίζει το σημείο πέραν του οποίου δεν γίνεται να αυξηθεί η ζήτηση, ο παραγωγός προσανατολίζεται σιγά-σιγά στη συρρίκνωση του κόστους παραγωγής. Επιπλέον, οι ανταγωνιστικές συνθήκες επιδεινώνονται σταδιακά από την εισαγωγή ανάλογων προϊόντων από άλλες εταιρείες. Έτσι, η επιχείρηση κατευθύνεται με εξαγωγές σε αγορές με φθηνότερους παραγωγικούς συντελεστές και/ή ευρύτερη καταναλωτική βάση με σκοπό τη διατήρηση των οικονομιών κλίμακας, επιλογή που υιοθετείται και από τους ανταγωνιστές της. Στην τελική φάση της ζωής του προϊόντος οδηγούμαστε σε πλήρη τυποποίηση της τεχνολογίας παραγωγής του προϊόντος και οι οικονομίες κλίμακας έχουν εξαντλήσει τη δυναμική τους. Πλέον, θεμιτές επιλογές για τους παραγωγούς είναι είτε η ριζική διαφοροποίηση των ποιοτικών χαρακτηριστικών των προϊόντων τους, είτε η διόγκωση της διαφημιστικής δαπάνης, είτε, τέλος, η αναζήτηση χωρών με χαμηλό το κόστος του παραγωγικού συντελεστή της εργασίας, έτσι ώστε να συγκρατηθεί το κόστος παραγωγής και οι πωλήσεις στο επιθυμητό επίπεδο. Η παραγωγή λαμβάνει χώρα, πλέον, αποκλειστικά σε αυτές τις χώρες και κατευθύνεται και στη χώρα προέλευσης του παραγωγού. Θεμελιώδης αναλυτικό άξονας και αυτής

της θεωρητικής προσέγγισης είναι το ανταγωνιστικό πλεονέκτημα της τεχνολογικής καινοτομίας που επιτρέπει στην επιχείρηση να εισάγει νέα προϊόντα στην αγορά.

(Επενδύσεις , ΕΚΔΟΣΕΙΣ Hartling Ελληνικές Οικονομικές Εκδόσεις 1995 /Επενδύσεις, ΕΚΔΟΣΕΙΣ Σύγχρονη Εκδοτική 2006 Εγχειρίδιο αξιολόγησης επενδυτικών σχεδίων, ΕΚΔΟΣΕΙΣ Παπαζήσης 1987, www.euretirio.com/ameses-xenes-ependyseis)

Μακροοικονομικές Προσεγγίσεις

1. Το νεοκλασικό υπόδειγμα

Βάση του νεοκλασικού υποδείγματος οι πιο αναπτυγμένες χώρες έχουν μεγάλο όγκο κεφαλαίου ενώ αυτές που είναι σε διαδικασία ανάπτυξης έχουν μεγάλο όγκο εργασίας.

Οι συνέπειές αυτής της διαφορετικής συσσώρευσης είναι τα λιγότερα κέρδη του κεφαλαίου, με αποτέλεσμα οι επενδυτές να στρέφονται σε χώρες που τους αποδίδουν μεγαλύτερα κέρδη .Οι ροές κεφαλαίου από τις αναπτυγμένες χώρες στις αναπτυσσόμενες είναι αξιοσημείωτες μέχρι την καταγραφή του θεμιτού στόχου των ροών ,που είναι οι απόδοσης του κεφαλαίου. Αυτό το φαινόμενο παρατηρείται πριν τον Β΄ παγκόσμιο πόλεμο .Στην μεταπολεμική εποχή και μέχρι σήμερα οι ΑΞΕ γίνεται κυρίως μεταξύ αναπτυγμένων χωρών. Έτσι αυτό το μοντέλο δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα καθώς παρουσιάζει στοιχειώδεις ελλείψεις, με αποτέλεσμα να μην ανταποκρίνεται στην έννοια των ΑΞΕ. Για παράδειγμα μπορούν να μεταφέρονται αγαθά ,όχι όμως παραγωγικοί συντελεστές. Συμπέρασμα δεν δίνετε διακίνηση κεφαλαίου διακρατικά .Τέλος οι ΑΞΕ δεν αφορούν μόνο κίνηση κεφαλαίου αλλά και πολλών άλλων παραγωγικών συντελεστών όπως τεχνολογία ,διοίκηση ,προώθηση επομένως κρίνεται ανεπαρκές το συγκεκριμένο υπόδειγμα.

(Επενδύσεις, ΕΚΔΟΣΕΙΣ Παπαζήσης 1998/ Τα κλειδιά των επενδυτών ,ΕΚΔΟΣΕΙΣ χ.ό. 1995)

2. Η νεοκλασική θεωρία του διεθνούς εμπορίου

Μελετώντας την έννοια του διεθνούς εμπορίου ,γίνονται συσχετισμοί και παραλληλισμοί με τις ΑΞΕ .Κατά τον Ricardo,υπάρχουν διαφορές στην παραγωγικότητα και τους παραγωγικούς συντελεστές . Συμπέρασμα ,σε χώρες με υψηλό δείκτη ανάπτυξης του παραγωγικού συντελεστή εργασία θα βελτιστοποιήσει προϊόντα εργασίας ενώ σε χώρες με υψηλό δείκτη ανάπτυξης του κεφαλαίου θα βελτιστοποιήσει προϊόντα κεφαλαίου. Ανταλλαγές προϊόντων είναι αναπόφευκτες για την κάλυψη των αναγκών τους σε σχέση με την εκάστοτε προσφορά και ζήτηση.

Τρεις σημαντικοί συγγραφείς ο Hechsher, ο Ohlin και ο Samuelson εξηγούν ότι το διεθνές εμπόριο είναι συνέπεια ενίσχυσης των παραγωγικών συντελεστών μεταξύ κρατών. Ισχυρίζεται ότι χώρες με απόθεμα κεφαλαίου θα έχουν ειδίκευση σε προϊόντα κεφαλαίου ενώ χώρες με αφθονία εργασίας θα έχουν ειδίκευση σε παραγωγή προϊόντων εργασίας και στην συνέχεια θα κάνουν εμπορικές συναλλαγές μεταξύ τους. Ελλείψεις που προκύπτουν στους εκάστοτε παραγωγικούς συντελεστές δίνει το πράσινο φως για διεθνές εμπόριο, κατά συνέπεια συναλλαγές και οικονομική δραστηριότητα σε ξένες αγορές μέσω εξαγωγών. Επιχειρηματικότητα σημαίνει ΑΞΕ. Προϋπόθεση αυτής είναι η ύπαρξη πλήρους ανταγωνισμού και η μη κινητικότητα παραγωγικών συντελεστών κάτι βέβαια που δεν υφίσταται. Ο Mundell αναλύει και υποθέτει ότι :1)η κινητικότητα μεταξύ των παραγωγικών συντελεστών και 2)οι δασμοί και τα κόστη μεταφοράς τα οποία είναι εμπόδια για την τέλεση του εμπορίου. Με απλά λόγια αυτά τα δύο τα χαρακτηρίζει ως υποκατάστατα μεταξύ τους. Δίνοντας ένα παράδειγμα , σε μια οικονομία που γίνονται εξαγωγές για να καλυφθούν οι ανάγκες της αγοράς για συγκεκριμένα προϊόντα επιβάλλονται δασμοί τότε μπορεί να αντικατασταθούν αυτές οι εξαγωγές με άλλες πιο συμφέρουσες και κερδοφόρες επιτόπου από αυτόν που εξάγει .Αυτή η περίπτωση λέγεται ΑΞΕ αμυντικού χαρακτήρα .Ακόμα και αν δεν υπάρχουν εξαγωγές, διάφορα εμπόδια εμπορίου δίνουν την δυνατότητα στον επενδυτή όπως ένας ξένος παραγωγός να πάρει ευκαιρίες που υπάρχουν στην προστατευόμενη αγορά. ΑΞΕ υπό αυτό το πρίσμα θα έπρεπε να γίνονται μεταξύ χωρών με διαφορετικούς παραγωγικούς συντελεστές. Στις μέρες μας δεν συμβαίνει κάτι τέτοιο διότι μεγάλες ροές ΑΞΕ μεταξύ χωρών με παρόμοια χαρακτηριστικά κεφαλαίου και εργασίας.(Επενδύσεις, ΕΚΔΟΣΕΙΣ Παπαζήσης 1998/ Τα κλειδιά των επενδυτών ,ΕΚΔΟΣΕΙΣ χ.ό. 1995)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο : Ο ΟΜΙΛΟΣ JUMBO

2.1 Προφίλ Jumbo

JUMBO

Εταιρική Παρουσίαση

2019-2020

Το 1986, ιδρύεται στην Αθήνα ένα νέο κατάστημα παιχνιδιών με την ονομασία JUMBO το οποίο με βασικό γνώμονα την ανάγκη για παιχνίδι και δημιουργικότητα, κερδίζει αμέσως την αναγνώριση του κόσμου.

Σήμερα, 34 χρόνια μετά, παραμένουμε στη κορυφή της αγοράς ιδιαίτερα χάρη στις ανταγωνιστικές τιμές. Παιχνίδια σε τεράστια ποικιλία, για όλες τις ηλικίες και όλα τα γούστα, επώνυμες μάρκες αλλά και εισαγωγής, βρεφικά είδη, είδη βιβλιοχαρτοπωλείου αλλά και εποχιακά, διακοσμητικά και διάφορα είδη σπιτιού είναι ένα μόνο μέρος από το ευρύ φάσμα προϊόντων που θα βρείτε στα JUMBO. Τα JUMBO συνιστούν πλέον τα μεγαλύτερα καταστήματα παιχνιδιών στη χώρα μας, αλλά και μία από τις μεγαλύτερες επιχειρήσεις λιανικής πώλησης, με 73 καταστήματα: 52 στην Ελλάδα, 5 στην Κύπρο, 8 στη Βουλγαρία και 7 στη Ρουμανία καθώς και 4.735 περίπου εργαζομένους ενώ διαθέτει και Ηλεκτρονικό Κατάστημα E-JUMBO. Επίσης, η εταιρεία έχει συνάψει συμβάσεις εμπορικής συνεργασίας με εταιρείες που διατηρούν καταστήματα που φέρουν το σήμα της JUMBO στην ΠΓΔΜ (FYROM), στην Αλβανία και στο Κόσοβο. Η διοίκηση της εταιρείας είναι σε συνεχή αναζήτηση ευκαιριών για την επέκτασή της (αυτόνομα) σε γειτονικές χώρες.

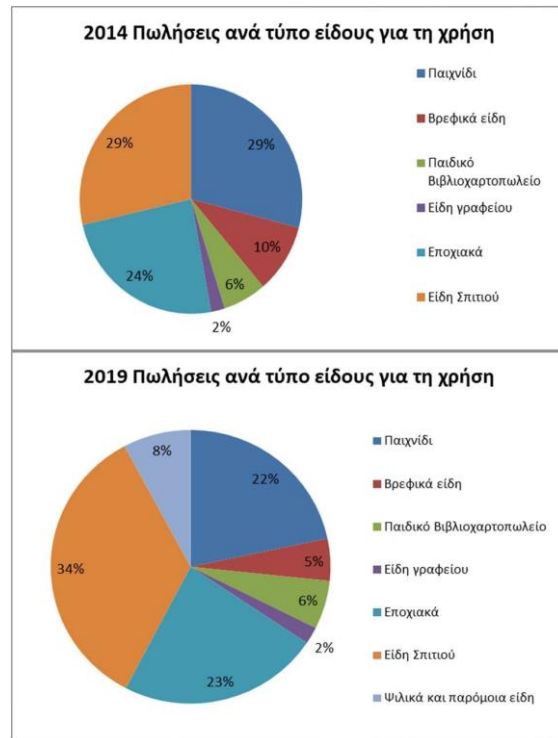
Βασική επιδίωξη συνεχίζει να αποτελεί η διατήρηση και η περαιτέρω ισχυροποίηση της ηγετικής θέσης των JUMBO, καθώς επίσης και η ενίσχυσή του ομίλου στον τομέα λιανικής πώλησης παιχνιδιών, ειδών βρεφικής ανάπτυξης, ειδών δώρων, ειδών βιβλιοχαρτοπωλείου και λοιπών συναφών ειδών. (www.e-jumbo.gr)

Σταθεροί στη φιλοσοφία ως εταιρία, η JUMBO δίνει άμεση προτεραιότητα

- στην επέκταση και τη βελτίωση του δικτύου διάθεσης,
- στον εμπλουτισμό της ποικιλίας των προϊόντων, σύμφωνα με τις διαρκώς εξελισσόμενες τάσεις της αγοράς
- στην καλύτερη εξυπηρέτηση των πελατών μας,
- στη διατήρηση των ανταγωνιστικών τιμών των προϊόντων

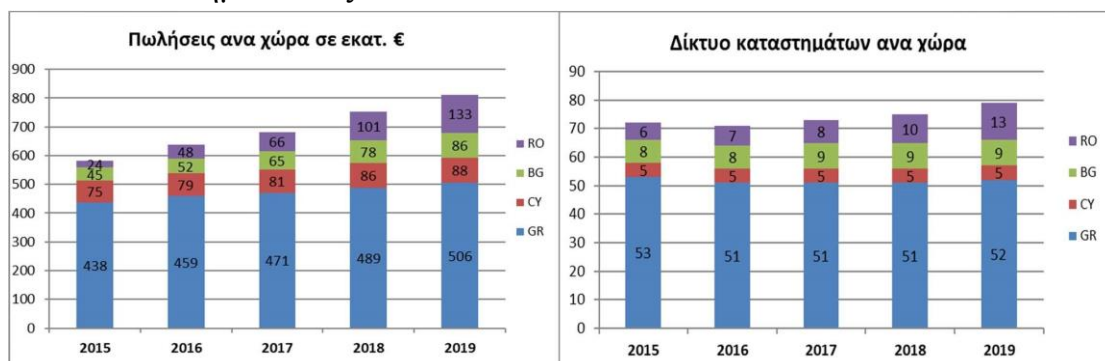
Επισκόπηση της εταιρείας

- Hypermarket χωρίς φαγητό, μόδα και ηλεκτρονικά
- 40,000 προϊόντα με μέση τιμή πώλησης EUR 4.99
- Τα προϊόντα που απευθύνονται σε παιδιά είναι η κύρια δραστηριότητα και είναι το 1/3
- Ηγετική θέση στην Ελληνική αγορά στην κύρια δραστηριότητα
- Οι μεγαλύτερες σύγχρονες αποθήκες στα Βαλκάνια (390.000τ.μ.)περίπου
- Real time επικοινωνία μεταξύ αποθηκών και καταστημάτων

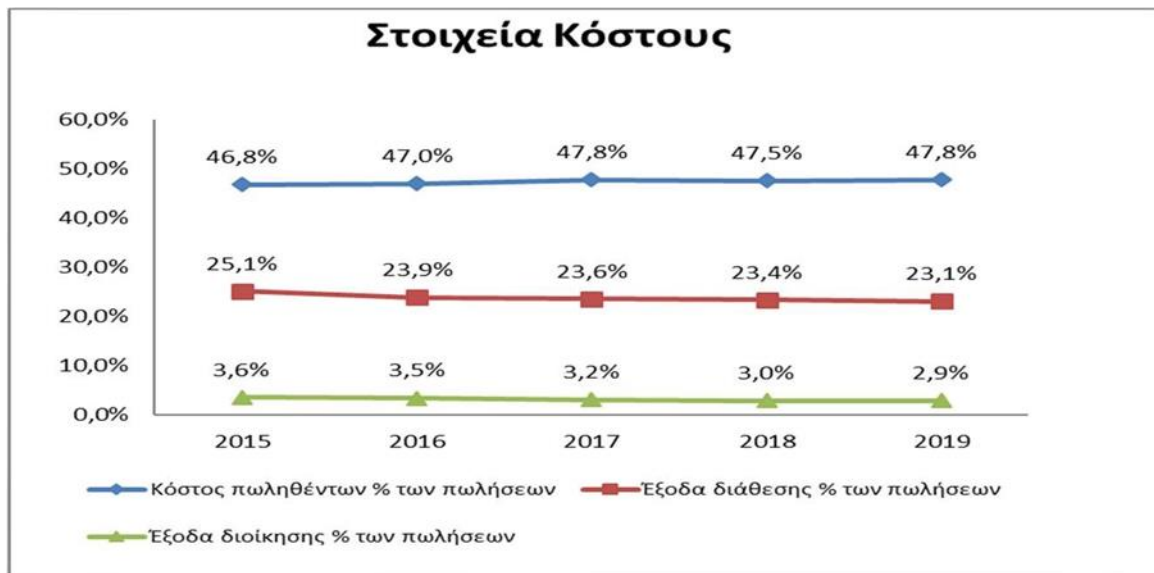
Δίκτυο Καταστημάτων

- 79 καταστήματα σε 4 χώρες
- Μέσος όρος επιφάνειας καταστημάτων 9,500 τ.μ
- Ηλεκτρονικό κατάστημα (www.e-jumbo.gr) με ειδικό κέντρο διανομής 30.000τ.μ. περίπου
- Συμφωνίες Franchise για χώρες μη Ε.Ε. – 23 καταστήματα σε 5 χώρες από 18 καταστήματα στις 30.06.2018

Στοιχεία Κόστους

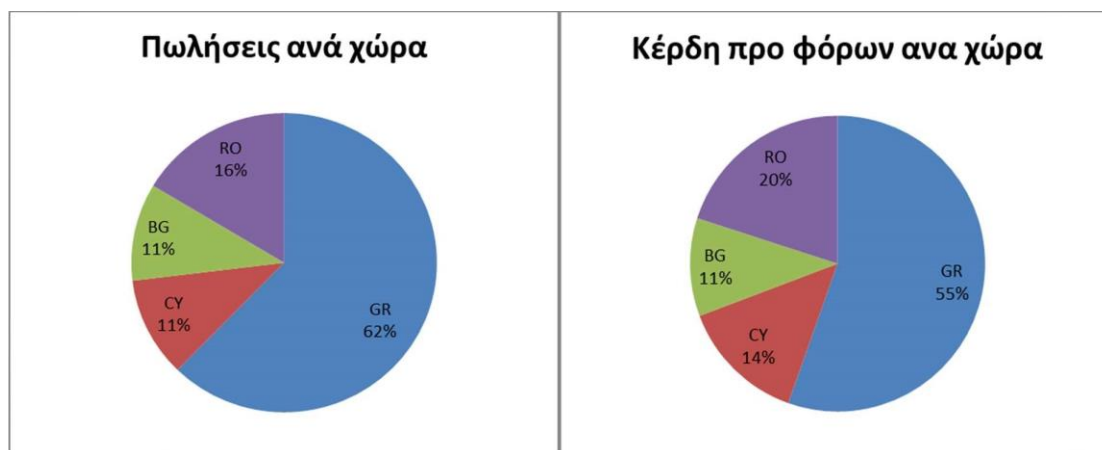
- Το 80% των προϊόντων εκφράζονται σε USD
- Μεταφορικά: από το 20% έως 35% του κόστους του προϊόντος, ο κύριος όγκος
- Κάθε κατάστημα λειτουργεί ως κέντρο κόστους
- Ευνοϊκές συμφωνίες μίσθωσης
- Μισθοί- 48% του λειτουργικού κόστους
- Διαφήμιση - 2% των πωλήσεων

(WWW.JUMBO.GR)

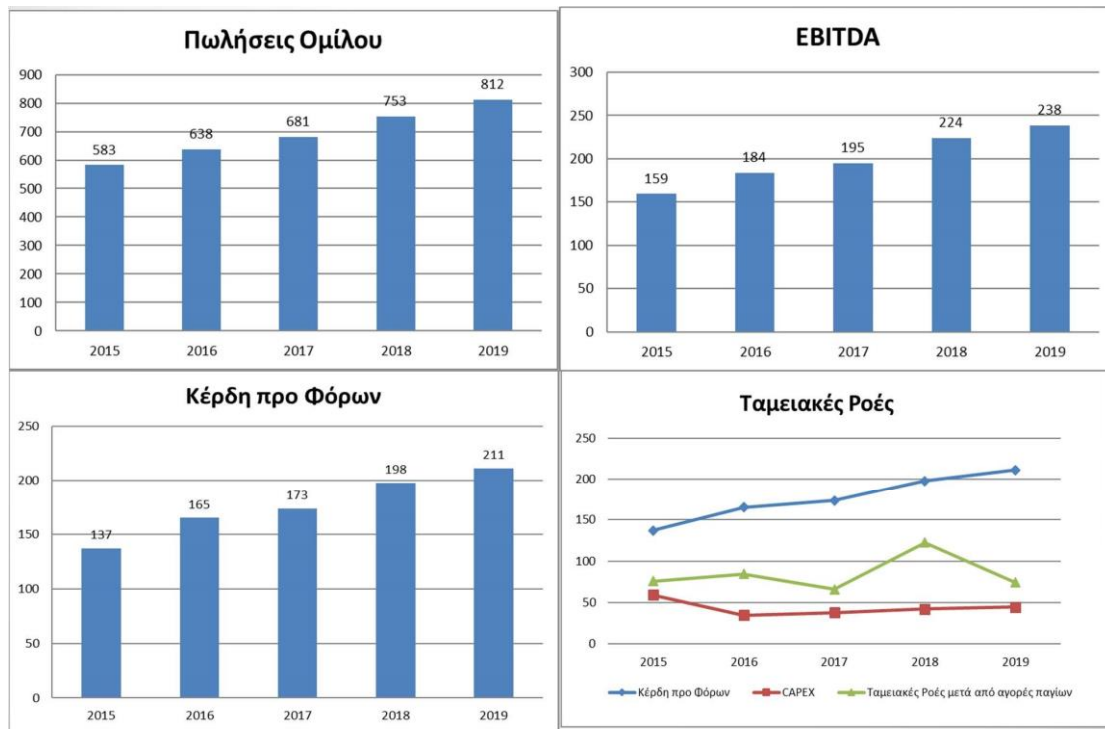
Αποτελέσματα χρήσης 2019

- Αύξηση των πωλήσεων κατά 7,82% σε επίπεδο Ομίλου
- τα Κέρδη προ Φόρων Τόκων και Αποσβέσεων (EBITDA) για τον Όμιλο ανήλθαν σε 238 εκατ. Ευρώ αυξημένα κατά +6,5%.
- Τα καθαρά κέρδη αυξήθηκαν κατά 7,79% για τον Όμιλο
- Πρόταση για μέρισμα χρήσης το 39% των κερδών του Ομίλου

(WWW.JUMBO.GR)

Οικονομικά Αποτελέσματα

Επέκταση Δικτύου

- Από το 2014 ο Όμιλος έχει επενδύσει σε 16 νέα υπερκαταστήματα
- Το δίκτυο στη Ρουμανία αναμένεται να φτάσει τουλάχιστον 22 καταστήματα την επόμενη 4-ετία (13 σε λειτουργία)
- Ελλάδα, Κύπρος και Βουλγαρία προσθήκη ενός καταστήματος ανά διετία
- Ηλεκτρονικό κατάστημα:
η περαιτέρω ανάπτυξη στην Ελληνική αγορά, η έναρξη ηλεκτρονικού καταστήματος στη Ρουμανία (12^{ος} 2020)

Τελευταίες Εξελίξεις

- Κατά το πρώτο τρίμηνο της προηγούμενης χρήσης που έληξε τον Δεκέμβριο του 2019 οι πωλήσεις του Ομίλου αυξήθηκαν κατά 8% περίπου.
- Στη Ρουμανία τον Νοέμβριο του 2019 άνοιξε το 14ο κατάστημα.
- Μέχρι Δεκέμβριο του 2020 αναμένεται να λειτουργήσουν από ένα κατάστημα σε Ελλάδα, Κύπρος και Ρουμανία.
- Επενδύσεις: 1/3 καθαρών κερδών.

(WWW.JUMBO.GR)

Οικονομικά στοιχεία

Συνοπτική Κατάσταση αποτελεσμάτων Jumbo (€ εκατ.)
2018 2019

Κύκλος Εργασιών	753	812	7,8%
Κόστος Πωληθέντων		(358)	(388)
Μικτό Κέρδος	395	424	7,3%
% Περιθώριο κέρδους	52,5%	52,2%	
Άλλα έσοδα/ (έξοδα) εκμετάλλευσης	0	(0)	
Εξοδα διοίκησης και διάθεσης	(172)	(185)	7,8%
EBITDA	224	238	6,5%
% Περιθώριο κέρδους	29,7%	29,3%	
Αποσβέσεις	(25)	(26)	
Λειτουργικά κέρδη	199	212	6,8%
% Περιθώριο κέρδους	26,4%	26,2%	
Χρηματοοικονομικά έσοδα/έξοδα	(1)	(1)	
Προ φόρων κέρδη	198	211	6,8%
Φόροι	(47)	(48)	
Καθαρά Κέρδη	151	163	7,8%

(WWW.JUMBO.GR)

Jumbo (€ εκατ) Συνοπτική
Κατάσταση Οικονομικής Θέσης

Ταμειακά διαθέσιμα	40	
Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις	32,7	,3
Αποθέματα	28	9,
		9
Λοιπές απαιτήσεις	72,5	81
ενεργητικού	2,0	,0
		2,
		7
Αξιόγραφα για εμπορικούς σκοπούς	0,0	0,
		0
Βραχυπρόθεσμες δεσμευμένες	0,0	0,
		0
Ενσώματες ακινητοποιήσεις	56	1,
		8
Άλλες μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	15,9	15
		,3
Επενδύσεις σε ακίνητα	5,0	2,
		6
Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα	6,1	8,
		4
τραπεζικές καταθέσεις		
Σύνολο Ενεργητικού		
		42
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	40,3	,3
Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις	49,8	50
		,9
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	30,3	28
		,3
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις πληρωτέες την επόμενη χρήση		0,
		0
υποχρεώσεις	4,9	0,
		2

Jumbo (€ εκατ) Ταμειακές Ροές

	2018	2019
Ταμειακές Ροές		
Μεταβολές σε δεσμευμένες καταθέσεις	169,6	183,7
Μεταβολές στο κεφάλαιο κίνησης	-	-
	(5,1)	(65,1)
Ταμειακές Ροές από λειτουργικές		
Επενδύσεις	(34,5)	(41,5)
Ταμειακές Ροές μετά από λειτουργικές και επενδυτικές δραστηριότητες	130,0	77,2
Έκδοση κοινών μετοχών	-	-
Δάνεια	(9,9)	48,9
Μερίσματα πληρωθέντα /Επιστροφή κεφαλαίου	(48,0)	(55,4)
Καθαρή αύξηση (μείωση) στα ταμειακά διαθέσιμα	72,1	70,6

(WWW.JUMBO.GR)

Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις	49,8	50,9
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	30,3	28,3
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις πληρωτέες την επόμενη χρήση	144,7	0,0
υποχρεώσεις	4,9	0,2
υποχρεώσεις	0,0	198,8
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	33,6	27,7
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων	1.058,5	1.161,4
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων και υποχρεώσεων	1.362,1	1.509,5
Καθαρές δανειακές υποχρεώσεις	(287,3)	(307,7)

(WWW.JUMBO.GR)

Όπως βλέπουμε πιο πάνω συνοπτικά μιλάμε για ένα κερδοφόρο δίκτυο παιχνιδιών και όχι μόνο .Είναι σημαντική η ανάπτυξη της στην Ευρώπη .Συνοπτικά θα αναφέρουμε τα σημαντικότερα από τους παραπάνω πίνακες:

Συνολικά Κέρδη εταιρείας μετά φόρων για το έτος 2019 περίπου 163εκ.€ ,με 7,8% αύξηση σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος .Ο συνολικός ακαθάριστος τζίρος ανέρχεται σε 812εκ.€ με αύξηση 7,3% έναντι του 2018.Τέλος το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων ανέρχεται στο ποσό των 1,16δισ € αφαιρώντας τις δανειακές υποχρεώσεις.

2.2 Ιστορική αναδρομή εταιρίας

1986 - Νοέμβριος: Ιδρύεται η εταιρία Jumbo, με βασικό αντικείμενο την πώληση παιχνιδιών. Το πρώτο κατάστημα ανοίγει τις πόρτες του στη Γλυφάδα.

1989 - Οκτώβριος: Το δεύτερο κατάστημα έρχεται στο Ψυχικό

1991 - Οκτώβριος: Δύο νέα καταστήματα ανοίγουν στον Χολαργό και τον Πειραιά.

1995 - Ιούλιος: Η οικογένεια των Jumbo μεγαλώνει, με τρία (3) ακόμα καταστήματα, το πέμπτο στον Ταύρο, το έκτο στην Ν. Ερυθραία και το έβδομο στο Παγκράτι.

1995 - Οκτώβριος: Ανοίγουν στη Νίκαια η πρώτη κεντρική αποθήκη (8.000 τ.μ.) και το όγδοο κατάστημα.

1996 - Νοέμβριος: Τα Jumbo επεκτείνουν το δίκτυο καταστημάτων τους, με τη λειτουργία ακόμα ενός νέου καταστήματος, αυτή τη φορά στη Βάρη.

1997 - Απρίλιος: Η Πυλαία Θεσσαλονίκης υποδέχεται το δέκατο κατάστημα Jumbo.

1997 - Ιούνιος: Εισαγωγή στο Χρηματιστήριο Αθηνών. -Νοέμβριος: Το ενδέκατο κατάστημα έρχεται στην Πάτρα. -Δεκέμβριος: Ανοίγει το δωδέκατο κατάστημα στο Σείριο.

1998 - Απρίλιος: Λειτουργία δεύτερης αποθήκη στα Οινόφυτα (13.500 τ.μ.).

1998 - Αύγουστος: Το δέκατο τρίτο κατάστημα ανοίγει στον Κολωνό.

1998 - Οκτώβριος: Ολοκλήρωση της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρίας με έκδοση 1.200.000 νέων κοινών ανώνυμων μετοχών. Εξαγορά ομοειδούς κυπριακής επιχείρησης με την επωνυμία «**Jumbo Trading Ltd.**» πρώην «Jumbo Investments Ltd.».

1998 - Δεκέμβριος: Οι Κρητικοί μπορούν να υπερηφανεύονται για το δικό τους Jumbo, που άνοιξε στο Ηράκλειο Κρήτης.

1999: Η τρίτη αποθήκη ανοίγει στα Καμίνια Πειραιά (14.259 τ.μ.)

1999 - Φεβρουάριος: Σύναψη κοινοπρακτικού δανείου σε EURO μέσω της τράπεζας Societe Generale Λονδίνου και άλλων τραπεζών, (δρχ. 5 δις).

1999 - Αύγουστος: Ανοίγει το δέκατο πέμπτο κατάστημα στην Καλαμάτα.

1999 - Οκτώβριος: Ανοίγει το δέκατο έκτο κατάστημα στην Παιανία.

1999 - Νοέμβριος: Ανοίγει και το δέκατο έβδομο κατάστημα στα Καμίνια Πειραιά.

2000 - Καταστροφική πυρκαγιά ξεσπά από άγνωστη αιτία στις αποθήκες και στα κεντρικά γραφεία διοίκησης της εταιρίας, στο Αιγάλεω Αττικής (Λ. Θηβών 255).

2000 - Μάρτιος: Ολοκλήρωση Αύξησης Μετοχικού Κεφαλαίου 2/10 μετοχές προς 1.500 δρχ. η μία με έκδοση 3.456.000 νέων ονομαστικών μετοχών. Έσοδα έκδοσης (5,2 δις. δρχ.)

2000 - Μάρτιος: Μετονομασία της Θυγατρικής στην Κύπρο σε «**Jumbo Trading Ltd.**». -Απρίλιος: Αλλαγή επωνυμίας της εταιρίας από «Μπέϊμπυ Λαντ Παιχνίδια Α.Ε.» σε «JUMBO Ανώνυμη Εμπορική Εταιρία» και διακριτικό τίτλο «Jumbo».

2000 - Ιούλιος: Εισαγωγή της Θυγατρικής στην Κύπρο στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου. -Αύγουστος: Το δέκατο όγδοο κατάστημα ανοίγει στα Βριλήσσια Αττικής.

2000 - Οκτώβριος: Έκδοση Μετατρέψιμου Ομολογιακού Δανείου (Μ.Ο.Δ.), τετραετούς διάρκειας, με δικαίωμα προτίμησης υπέρ παλαιών μετοχών. Εκδόθηκαν 2.764.800 ομολογίες, ονομαστικής αξίας δρχ.1.450 και τιμή διάθεσης δρχ.1.450 δρχ. 4.008.960.000. Ανάδοχος Τράπεζα Societe Generale Αγορά ακινήτων στον Αυλώνα Αττικής 13.300 τ.μ. και επιφανείας οικοπέδου συνολικής έκτασης 76.353 τ.μ. για χρήση αποθηκευτικού χώρου

2000 - Δεκέμβριος: Το δέκατο ένατο κατάστημα ανοίγει στη Ν. Ευκαρπία Θεσσαλονίκης. Απόκτηση με αγορά έκτασης επιφάνειας 108.000 τ.μ. περίπου, στα Οινόφυτα Βοιωτίας και ανέγερση των κεντρικών υπερσύγχρονων αποθηκευτικών χώρων της Εταιρείας.

2001 - Τα κεντρικά γραφεία διοίκησης και λοιπών υπηρεσιών, στεγάζονται πλέον στο διατηρητέο ακίνητο στο Μοσχάτο Αττικής (2.030 τ.μ.). Λειτουργία των κεντρικών αποθηκών (36.000 τ.μ.) και κατασκευή συμπληρωματικού αποθηκευτικού χώρου (9.000 τ.μ.), στα Οινόφυτα Βοιωτίας. Κατακυρώνεται στην εταιρία, μετά από διαγωνισμό, το δικαίωμα 32 αποκλειστικής παραγωγής και εμπορίας της μασκότ (κατηγορία «παιχνίδι») των Ολυμπιακών Αγώνων της Αθήνας 2004. Ο Φοίβος και η Αθηνά θα είναι Jumbo!

2001 - Ιούλιος: Το εικοστό Jumbo είναι υπερκατάστημα και βρίσκεται στο Λιμάνι Θεσσαλονίκης.

2001 - Αύγουστος: Στην Άνοιξη Αττικής εγκαινιάζεται το εικοστό πρώτο υπερκατάστημα.

2001 - Δεκέμβριος: Σύναψη και υπογραφή σύμβασης Κοινοπρακτικού Δανείου, ύψους € 60.000.000 με την Τράπεζα BNP Paribas σε συνεργασία και με άλλες μεγάλες Τράπεζες, τα κεφάλαια του οποίου χρησιμοποιήθηκαν τη χρηματοδότηση των επενδυτικών προγραμμάτων της Εταιρείας.

2002 - Μάρτιος: Το Αγρίνιο υποδέχεται το εικοστό δεύτερο Jumbo!

2002 - Μάιος: Το εικοστό τρίτο κατάστημα Jumbo, ανοίγει στη Λάρισα.

2002 - Αύγουστος: Το εικοστό τέταρτο κατάστημα ανοίγει τις πόρτες του στα Ιωάννινα.

2002 - Νοέμβριος: Η Καβάλα υποδέχεται το εικοστό πέμπτο κατάστημα Jumbo.

2002 - Δεκέμβριος: Και οι Ροδίτες έχουν πλέον το δικό τους Jumbo, αφού το εικοστό έκτο κατάστημα ανοίγει στη Ρόδο. Λειτουργία του νέου καταστήματος στη Λευκωσία.

2003 - Αυτή τη χρονιά, το Jumbo διευρύνει το δίκτυο πώλησης με τέσσερα (4) νέα υπερκαταστήματα!

2003 - Αύγουστος: Το εικοστό έβδομο στη Χαλκίδα (7.500 τ.μ.).

2003 - Δεκέμβριος: Το εικοστό όγδοο στα Χανιά (7.131 τ.μ.), το εικοστό ένατο στο Μαρούσι (3.673 τ.μ.), και το τριακοστό στο Ίλιον (4.800 τ.μ.).

Μεταστέγαση αποθηκών Καμινιών στον Αυλώνα και τέλος λειτουργίας του συστεγασμένου καταστήματος.

2004 - Φεβρουάριος: Έκδοση Κοινού Ομολογιακού Δανείου ποσού € 45 εκατ. Διοργανωτές αυτού η «EFG Telesis Finance A.E.Π.Ε.Υ.» και «BNP Paribas». Το δάνειο αυτό αποπληρώθηκε 07.12.2006.

2004 - Μάρτιος: Το τριακοστό πρώτο υπερκατάστημα ανοίγει στην Αγία Παρασκευή Αττικής (4.770 τ.μ.).

2004 - Αύγουστος: Το τριακοστό δεύτερο υπερκατάστημα ανοίγει στην Κόρινθο (7.000 τ.μ.).

2004 - Νοέμβριος: Η Καρδίτσα υποδέχεται το τριακοστό τρίτο υπερκατάστημα (9.500 τ.μ.).

2004 - Δεκέμβριος: Το τριακοστό τέταρτο υπερκατάστημα... ανήκει στο Βόλο (6.500 τ.μ.).

2004 - Ιούλιος: Στις 9 Ιουλίου 2004 διαγράφηκαν από το Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου οι τίτλοι, σε συνέχεια της αποδοχής της Δημόσιας Πρότασης και την εξαγορά των υπολοίπων μετόχων από την JUMBO.

2005 - Απρίλιος: Το τριακοστό πέμπτο κατάστημα (13.500 τ.μ.) ανοίγει στον 34 Άλιμο.

2005 - Ιούλιος: Ακόμα δύο καταστήματα έρχονται να προστεθούν στην οικογένεια των Jumbo, με το άνοιγμα του τριακοστού έκτου στην Κέρκυρα (7.500 τ.μ.) και του τριακοστού έβδομου στην Πάτρα (4.400 τ.μ.).

2005 - Σεπτέμβριος: Την 1η Σεπτεμβρίου 2005, συστήνεται στη Βουλγαρία η θυγατρική εταιρία «JUMBO EC.B» με έδρα τη Σόφια, η οποία προβαίνει στην αγορά οικοπέδων και υπό κατασκευή ακινήτου για τη δημιουργία υπερκαταστήματος 15.000 τ.μ.

2005 - Οκτώβριος: Μετατροπή του Ομολογιακού Δανείου έκδοσης 2000 σε μετοχές & αύξηση μετοχικού κεφαλαίου.

2005 - Νοέμβριος: Στη Ν. Ιωνία εγκαινιάζεται το τριακοστό όγδοο κατάστημα (6.950 τ.μ.).

2005 - Δεκέμβριος: Το τριακοστό ένατο κατάστημα ανοίγει στην Αλεξανδρούπολη (7.500 τ.μ.).

2006 - Ιούνιος: Απόφαση έκδοσης Μετατρέψιμου Ομολογιακού Δανείου (ΜΟΔ).€ 42.432.150,00

2006 - Ιούλιος: Έναρξη λειτουργίας του τεσσαρακοστού καταστήματος Jumbo στη Λαμία (5.809 τ.μ.).

2006 - Αύγουστος: ιδρύθηκε η θυγατρική εταιρεία του Ομίλου στη Ρουμανία «Jumbo EC.R» με έδρα στο Βουκουρέστι.

Το κατάστημα της Γλυφάδας τερματίζει τη λειτουργία του καθώς τη σκυτάλη των παλαιών τύπου καταστημάτων παίρνουν νέα υπερκαταστήματα.

2007 - Ιανουάριος: Τα καταστήματα του Ψυχικού και της Ν. Ερυθραίας επίσης τερματίζουν τη λειτουργία τους.

2007 - Μάρτιος: Νέο κατάστημα Jumbo εγκαινιάζεται στο λιμάνι του Πειραιά (10.517 τ.μ.).

2007 - Μάιος: Εγκρίνεται η έκδοση Κοινού Ομολογιακού Δανείου (μη μετατρέψιμου) € 145.000.000, επταετούς διάρκειας.

2007 - Δεκέμβριος: Έναρξη λειτουργίας νέου καταστήματος στη Βαρυμπόμπη. Έναρξη λειτουργίας του πρώτου καταστήματος στη Βουλγαρία, με έδρα τη Σόφια (15.000 τ.μ.).

2008 - Ιούλιος: Στον Προμαχώνα έχουν πλέον Jumbo!

2008 - Αύγουστος: Το Jumbo πάει Ρέντη ενώ λίγο αργότερα, σειρά έχει το 36 υπερκαταστήματα! -Αύγουστος: Στη Σόφια (Βουλγαρία) ξεκινά το δεύτερο κατάστημα του Ομίλου στην πόλη.

2008 - Οκτώβριος Η Πρέβεζα διαθέτει πλέον το δικό της Jumbo. -Η Λάρισα υποδέχεται το δεύτερο κατάστημα στην πόλη.

2008 - Νοέμβριος: Ξεκινά το νέο ιδιόκτητο κατάστημα στην Λάρνακα στην Κύπρο. - Και τρίτο κατάστημα στη Σόφια (Βουλγαρία).

2008 - Δεκέμβριος: Τα Ιωάννινα υποδέχονται ένα ακόμα Jumbo στη πόλη.

2011 - Μάιος: Στη Varna (Βουλγαρία) ξεκινά το πέμπτο κατάστημα του Ομίλου στην χώρα.

2011 - Ιούλιος: Στην πόλη Burgas (Βουλγαρία) ξεκινά το έκτο κατάστημα του Ομίλου στην χώρα.

2011 - Σεπτέμβριος: Στην Ελευσίνα το πεντηκοστό τέταρτο κατάστημα Jumbo.

2011 - Οκτώβριος: Ξεκινά το νέο υπερ- κατάστημα του Ομίλου στην περιοχή Σπάτων Γυαλού.

2011 - Νοέμβριος: Ξεκινά το νέο υπερ- κατάστημα του Ομίλου στα Γιαννιτσά.

2012 - Μάιος: Στη Ruse (Βουλγαρία) ξεκινά το έβδομο κατάστημα του Ομίλου στην χώρα ενώ το λιμάνι του Λαυρίου αποκτά το δικό του Jumbo.

2012 - Ιούλιος: Ένα νέο Jumbo ξεκινά στη Νέα Φιλαδέλφεια.

2012 - Αύγουστος: Το εξηκοστό κατάστημα του Ομίλου ανοίγει στο Παλαιό Φάληρο

2012 - Νοέμβριος: Η Θεσσαλονίκη αποκτά ένα ακόμα Jumbo στο εμπορικό κέντρο Florida.

2012 - Δεκέμβριος: Ανοίγει στη Σόφια το όγδοο κατάστημα του Ομίλου στη Βουλγαρία.

2013 - Ιούλιος: Ένα νέο Jumbo ξεκινά στις Σέρρες.

2013 - Αύγουστος: Ανοίγει νέο Jumbo στον Άγιο Ελευθέριο.

2013 - Οκτώβριος: Το πρώτο κατάστημα Jumbo στη Ρουμανία στην πόλη Τιμισοάρα είναι γεγονός.

2013 - Νοέμβριος: Ξεκινά το δεύτερο κατάστημα Jumbo στη Ρουμανία στο Βουκουρέστι. Η Πάφος στην Κύπρο αποκτά το δικό της Jumbo.

2014 - Αύγουστος: Ανοίγει νέο Jumbo στον Ίασμο.

2014 - Οκτώβριος: Το δεύτερο κατάστημα Jumbo στο Βουκουρέστι (Ρουμανία) είναι γεγονός.

2014 - Νοέμβριος: Ξεκινά να λειτουργεί το τέταρτο Jumbo στη Ρουμανία και συγκεκριμένα στην πόλη Oradea και το πέμπτο κατάστημα του Ομίλου στην Κύπρο, στην Λεμεσό.

2014 – 2019 : 14 νέα καταστήματα έχουν ανοίξει από τον Νοέμβριο του 2014-τον Ιούνιο του 2019, ανά την επικράτεια και στο εξωτερικό.

Ο Όμιλος την 30.06.2019 διέθετε ένα δίκτυο 79 καταστημάτων σε Ελλάδα, Κύπρο, Βουλγαρία και Ρουμανία καθώς και το ηλεκτρονικό κατάστημα e-jumbo. Κατά τη διάρκεια της οικονομικής χρήσης Ιούλιος 2018-Ιούνιος 2019 ο Όμιλος πρόσθεσε τρία ιδιόκτητα υπερ-καταστήματα στη Ρουμανία και ένα στην Ελλάδα. Όσον αφορά τη

Ρουμανία το πρώτο κατάστημα λειτούργησε στην περιοχή του Βουκουρεστίου (13.600 τ.μ. περίπου), το δεύτερο στην πόλη Bacau (12.900 τμ περίπου) και το τρίτο στην πόλη Braila (12.000 τ.μ περίπου). Στην Ελλάδα, τον Ιούνιο του 2019 ξεκίνησε τη λειτουργία του ένα νέο υπερκατάστημα στην πόλη της Κατερίνης (13.000 τμ περίπου).

Επίσης η εταιρεία μέσω συνεργασιών, είχε στις 30.06.2019 παρουσία με καταστήματα που φέρουν το σήμα της JUMBO, στην Βόρεια Μακεδονία με 4 καταστήματα, την Αλβανία με 5 καταστήματα, στο Κόσοβο με 6 καταστήματα, 4 κατάστημά στη Σερβία και με 4 στη Βοσνία.

Κατά την 30η Ιουνίου 2019 ο Όμιλος απασχολούσε 6.644 άτομα, εκ των οποίων 5.982 μόνιμο προσωπικό και 662 έκτακτο προσωπικό, ο δε μέσος όρος του προσωπικού για την κλειόμενη χρήση ήτοι από 01.07.2018 έως 30.06.2019 κυμάνθηκε στα 6.374 άτομα (5.707 μόνιμο προσωπικό και 667 άτομα έκτακτο προσωπικό).

2.3 Δομή Ομίλου

Μητρική Εταιρεία

Η Ανώνυμη Εμπορική Εταιρεία με την επωνυμία «JUMBO ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» και το διακριτικό τίτλο «JUMBO» ιδρύθηκε το έτος 1986, με έδρα σήμερα στο Μοσχάτο Αττικής (οδός Κύπρου 9 & Ύδρας), είναι εισηγμένη από το έτος 1997 στο Χρηματιστήριο Αξιών και είναι εγγεγραμμένη στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών του Υπουργείου Ανάπτυξης με ΑΡ.Μ.Α.Ε. 7650/06/Β/86/04 και αριθμό Γ.Ε.ΜΗ 121653960000. Η Εταιρεία έχει καταταγεί στην κατηγορία Κύρια Αγορά του Χρηματιστηρίου Αξιών.

Θυγατρικές Εταιρείες

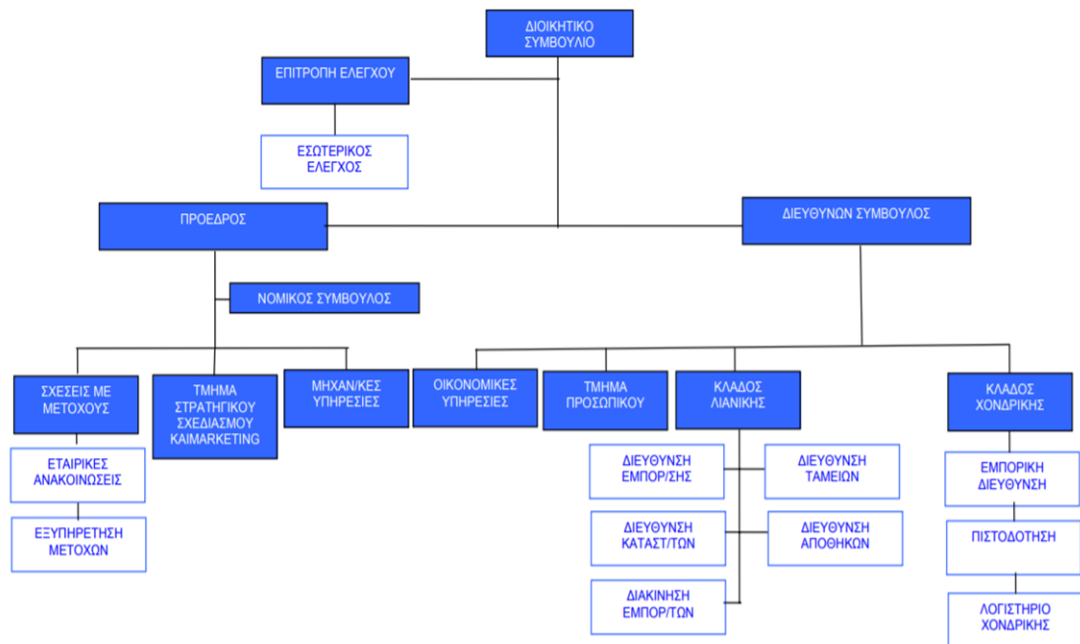
- Η θυγατρική εταιρεία με την επωνυμία «JUMBO TRADING LTD», είναι Κυπριακή Εταιρεία περιορισμένης ευθύνης (Limited). Ιδρύθηκε το έτος 1991. Έδρα αυτής, η Λευκωσία Κύπρου (Λεωφ. Αβραάμ Αντωνίου 9, Κάτω Λακατάμια της Λευκωσίας). Είναι εγγεγραμμένη στο Μητρώο Εφόρου Εταιριών Κύπρου με αριθμό Ε 44824. Δραστηριοποιείται στην Κύπρο στο ίδιο αντικείμενο με τη μητρική δηλαδή το λιανικό εμπόριο παιχνιδιών. Η Μητρική κατέχει το 100% των μετοχών και των δικαιωμάτων ψήφου αυτής.
- Η θυγατρική εταιρεία στη Βουλγαρία με την επωνυμία «JUMBO EC.B. LTD» συστάθηκε την 1η Σεπτεμβρίου 2005 ως Μονοπρόσωπη Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης με αριθμό Μητρώου – Μεριδας 96904, τόμος 1291 του Πρωτοδικείου Σόφιας και σύμφωνα με τις πρόνοιες και προϋποθέσεις του αρ. 115 Ε.Ν. Έδρα αυτής η Σόφια Βουλγαρίας (Bul. Bulgaria 51 Sofia 1404) . Η Μητρική κατέχει το 100% των μετοχών και των δικαιωμάτων ψήφου αυτής.
- Η θυγατρική εταιρεία στη Ρουμανία με την επωνυμία «JUMBO EC.R. S.R.L» συστάθηκε την 9η Αυγούστου 2006 ως Εταιρεία περιορισμένης ευθύνης (srl) με αριθμό διάταξης στο εμπορικό Μητρώο J40/12864/2006, με έδρα το Βουκουρέστι, στον τομέα 3, επί της λεωφόρου B-dul Theodor Pallady, αριθ.51, κτίριο Centrul de Calcul στον 5ο όροφο. Η Μητρική κατέχει το 100% των μετοχών και των δικαιωμάτων ψήφου αυτής.
- Η θυγατρική εταιρεία ASPETTO Ltd ιδρύθηκε την 21.8.2006 με έδρα την Λευκωσία Κύπρου Η «JUMBO TRADING LTD» κατέχει το 100% των ψήφων της εταιρείας αυτής.
- Η εταιρεία WESTLOOK SRL είναι θυγατρική της εταιρείας ASPETTO Ltd η οποία κατέχει το 100% του μετοχικού της κεφαλαίου. Έδρα της είναι το Crevedia της κομητείας Dâmbovița. Η εταιρεία αυτή ιδρύθηκε στις 16.10.2006.
- Η εταιρεία GEOCAM HOLDINGS LIMITED είναι θυγατρική της εταιρείας JUMBO TRADING LTD η οποία κατέχει το 100% του μετοχικού της

κεφαλαίου. Έδρα της είναι η Λευκωσία της Κύπρου. Η εταιρεία αυτή ιδρύθηκε στις 13.03.2015.

- Η εταιρεία GEOFORM LIMITED είναι θυγατρική της εταιρείας JUMBO TRADING LTD η οποία κατέχει το 100% του μετοχικού της κεφαλαίου. Έδρα της είναι η Λευκωσία της Κύπρου. Η εταιρεία αυτή ιδρύθηκε στις 13.03.2015.

(WWW.JUMBO.GR)

2.4 Οργανόγραμμα Επιχείρησης

(WWW.JUMBO.GR)

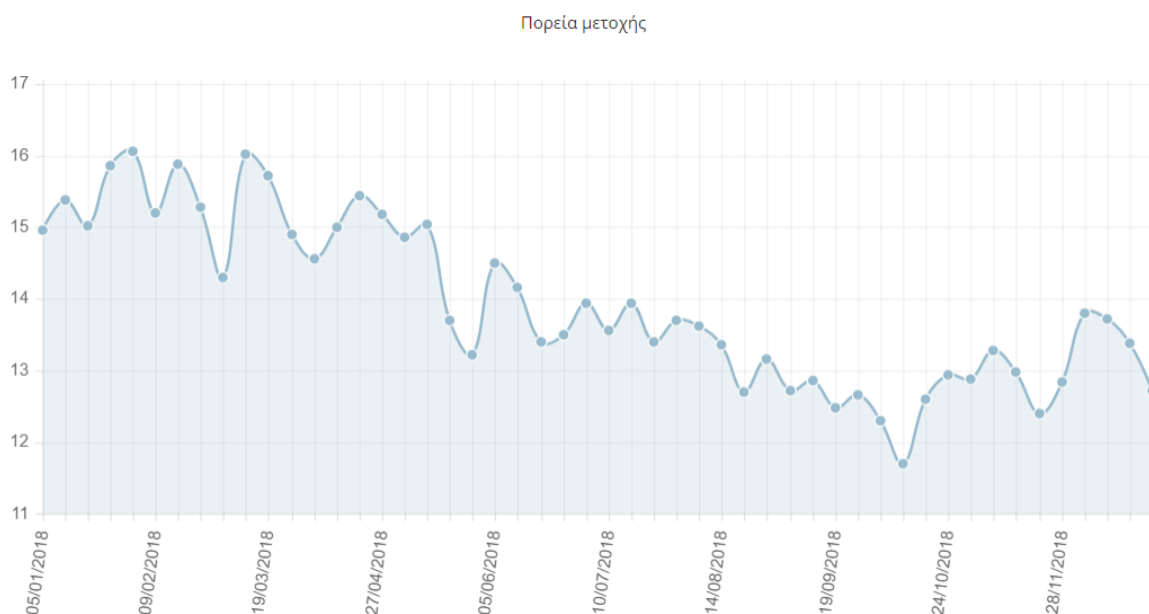
2.5 Πορεία Μετοχής της Εταιρείας

Βασικά Στοιχεία

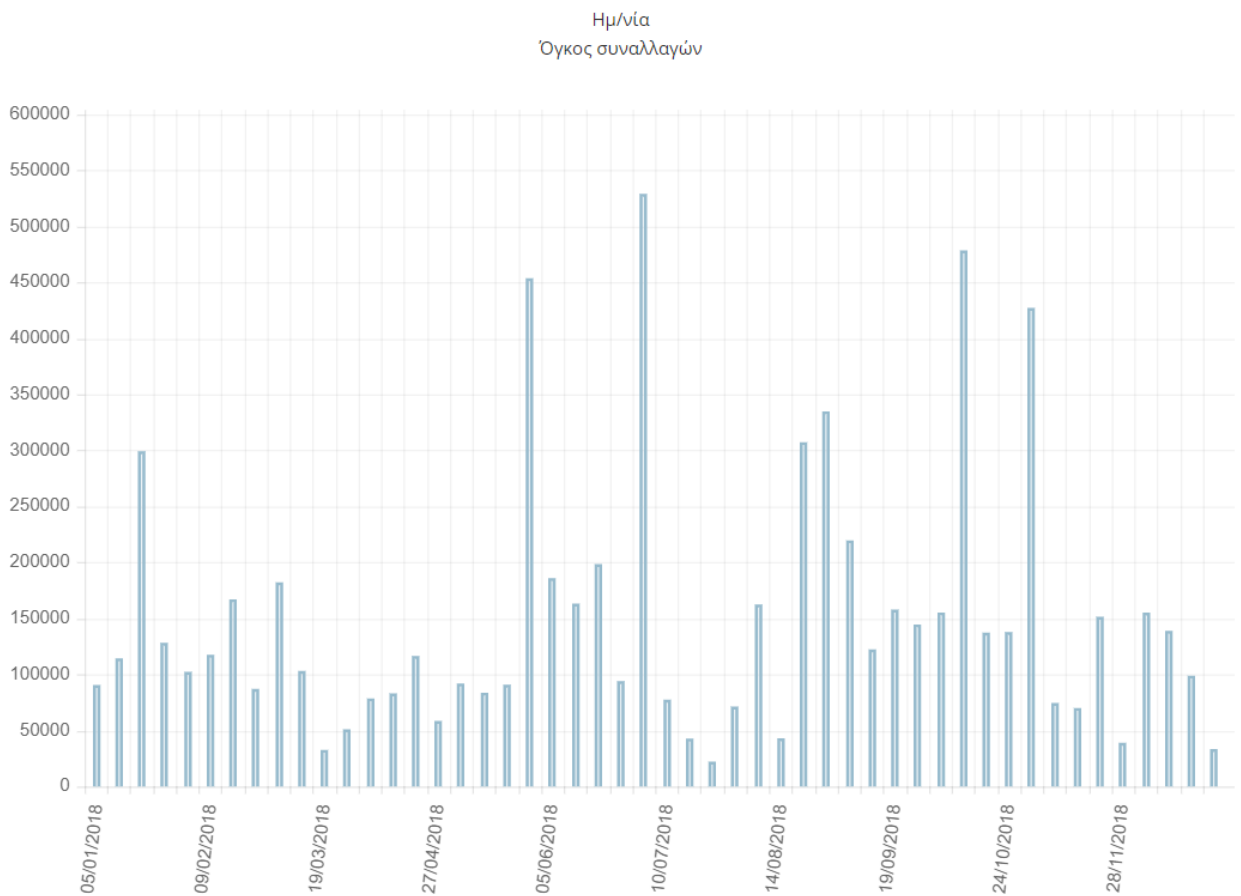
Σύμβολο μετοχής στο ΧΑ:	ΜΠΕΛΑ
Σύμβολο μετοχής Reuters:	BABr.AT
Σύμβολο μετοχής στο Bloomberg:	BELA GA
Αριθμός Μετοχών:	136.059.759
Δείκτες ΧΑ:	FTSE, FTSEA, FTSEI, ΓΔ, ΕΡ50, ΔΠΟ, ΣΑΓΔ
Αγορά:	Κύρια Αγορά
Νόμισμα:	EUR
Κλάδος ΧΑ:	Παιχνίδια

2.6 Γράφημα Μετοχής Οικονομικού Έτους 2018

ΓΡΑΦΗΜΑ ΜΕΤΟΧΗΣ

(WWW.JUMBO.GR)

(WWW.JUMBO.GR)

2.7 Νέα καταστήματα

Αναφορικά με το δίκτυο των καταστημάτων, υπενθυμίζεται ότι τέλος Οκτωβρίου λειτούργησε το νέο ιδιόκτητο υπερ-κατάστημα στη Suceava, Ρουμανίας 14.500 τ.μ. περίπου.

Οι επενδύσεις στη Ρουμανία συνεχίζονται και αναμένεται να λειτουργήσουν 2 νέα υπερ-καταστήματα στο Βουκουρέστι μέχρι το τέλος της τρέχουσας χρήσης.

Κατά το ίδιο διάστημα αναμένεται να λειτουργήσει και 1 καινούργιο υπερ-κατάστημα στη Βόρεια Ελλάδα.

Το δίκτυο καταστημάτων JUMBO σήμερα αριθμεί 74 καταστήματα. Από αυτά τα 51 βρίσκονται στην Ελλάδα, 5 στην Κύπρο, 9 στη Βουλγαρία και 9 στη Ρουμανία ενώ ο Όμιλος διαθέτει και το ηλεκτρονικό κατάστημα www.e-jumbo.gr το οποίο έχει πλέον εγκατασταθεί σε νέες σύγχρονες εγκαταστάσεις προς ανταπόκριση της αυξανόμενης ζήτησης.

Αναφορικά με την πρόσφατη έγκριση, με αυξημένη πλειοψηφία, της Γενικής Συνέλευσης στην πρόταση της διοίκησης για έκδοση μετατρέψιμου ομολογιακού δανείου, η διοίκηση της εταιρείας, σεβόμενη και τα επιχειρήματα των μετόχων μειοψηφίας, αποφάσισε να μην προχωρήσει τελικά στην έκδοση του μετατρέψιμου ομολογιακού δανείου αλλά αντ' αυτού να προχωρήσει με την εναλλακτική του απλού ομολογιακού δανείου στα χνάρια του υφιστάμενου δανείου που λήγει στον Μάιο του 2019. (WWW.JUMBO.GR)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο : Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

3.1.1 Κύπρος – Γενικές πληροφορίες

Η Κυπριακή Δημοκρατία, κατά τη συνταγματική της ονομασία, είναι ανεξάρτητο νησιωτικό κράτος στην ανατολική Μεσόγειο. Πρόκειται για το τρίτο μεγαλύτερο σε έκταση και πληθυσμό νησί της Μεσογείου. Γεωγραφικά τοποθετείται νότια της Τουρκίας, δυτικά των ακτών της Συρίας και του Λιβάνου, βορειοδυτικά του Ισραήλ, βόρεια της Αιγύπτου και νοτιοανατολικά της Ελλάδας.

Κατά τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών, η Κυπριακή Δημοκρατία ασκεί κυριαρχία σε ολόκληρο το νησί, συνθήκη που αφορά και την Αποκλειστική Οικονομική Ζώνη (ΑΟΖ). Μολοταύτα, το νησί επιμερίζεται διοικητικά σε δύο μέρη, την Κυπριακή Δημοκρατία, η οποία ελέγχει περίπου το 57 % του νησιού και την αυτοαποκαλούμενη "Τουρκική Δημοκρατία της Βόρειας Κύπρου" (ελέγχει το 37% του νησιού. Η δεύτερη προέκυψε μετά την τουρκική εισβολή στην Κύπρο το 1974 και ουσιαστικά συνιστά κατοχικό κράτος υποτελές στην Τουρκία. Περίπου το 5% του νησιού καταλαμβάνεται από τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών (η λεγόμενη "Πράσινη Γραμμή") και τη Μεγάλη Βρετανία, η οποία διατηρεί δύο τεράστιες στρατιωτικές βάσεις στο Ακρωτήριο και στη Δεκέλεια. Η κυριαρχία της "Τουρκικής Δημοκρατίας της Βόρειας Κύπρου" δεν αναγνωρίζεται από τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών καθώς θεωρείται ότι υφίσταται κατά παράβαση του Διεθνούς Δικαίου, όπως ορίζεται από τον καταστατικό χάρτη του οργανισμού. Έγινε μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης το 2004 και της Ευρωζώνης το 2008 (υιοθετήθηκε ως νόμισμα το ευρώ την 1^η Ιανουαρίου 2008), ενώ θεωρείται ανεπτυγμένο κράτος με υψηλό ΑΕΠ κατά κεφαλήν και υψηλό δείκτη ανθρώπινης ανάπτυξης. Επιπλέον, αποτελεί έναν από τους σημαντικότερους τουριστικούς πόλους έλξης στη Μεσόγειο. Εκτιμάται ότι η Κύπρος προσελκύει πάνω από 2,4 εκατομμύρια τουρίστες τον χρόνο. Με την εξαίρεση του Ισραήλ θεωρείται εκείνη η οικονομία της Ανατολικής Μεσογείου με τον μεγαλύτερο βαθμό ανάπτυξης τα τελευταία 50 χρόνια. Το μεγάλο πλήγμα της τουρκικής εισβολής το 1974 δεν ανέκοψε την αναπτυξιακή πορεία της κυπριακής οικονομίας, η οποία βασίζεται σε συγκεκριμένους τομείς (ναυτιλία, τουρισμός, χρηματοοικονομικά). Από την υπογραφή των Συμφωνιών Ζυρίχης-Λονδίνου και τη σύσταση της Κυπριακής Δημοκρατίας το 1960 η κυπριακή οικονομία μετασηματίστηκε βαθμιαία από μία κατά μείζονα λόγο εσωστρεφή οικονομία με βάση τη γεωργία και την εξόρυξη μεταλλευμάτων, σε μια εξωστρεφή οικονομία παροχής υπηρεσιών. Σε μεγάλο βαθμό η μεταβολή αυτή επήλθε ως αποτέλεσμα του ανοίγματος της οικονομίας και του γεγονότος ότι, παρά τους

όποιους κραδασμούς στο εξωτερικό μακροοικονομικό περιβάλλον, υπήρξε άριστη εκμετάλλευση μιας σειράς ευκαιριών. Χαρακτηριστικά στοιχεία ως προς αυτό ήταν η προσαρμοστικότητα, η ευελιξία, η αποτελεσματική απόκριση στις διεθνείς τάσεις των αγορών και η βέλτιστη συνεργασία μεταξύ δημόσιου και ιδιωτικού τομέα. Μια σειρά κυβερνήσεων προχώρησε σε επενδύσεις στις υποδομές και, παράλληλα, ο ιδιωτικός τομέας εκμεταλλεύτηκε κατά τον πλέον αποτελεσματικό τρόπο ευκαιρίες στο διεθνές περιβάλλον. Ωστόσο, η παγκόσμια οικονομική κρίση το 2008 άφησε σημαντικό αποτύπωμα και στην κυπριακή οικονομία ανακόπτοντας την αναπτυξιακή πορεία. Οι τομείς του τουρισμού και των κατασκευών δέχθηκαν σημαντικό πλήγμα και τα δημόσια οικονομικά επιδεινώθηκαν. Το πλέον σημαντικό, όμως, ήταν η κατάρρευση του κυπριακού τραπεζικού τομέα το 2013.

Σπουδαιότεροι εμπορικοί εταίροι της Κύπρου είναι τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και, ειδικότερα, η Ελλάδα, το Ηνωμένο Βασίλειο, η Γερμανία και η Ρωσία.

Όπως και να έχει, πρόκειται για μια μικρή, δυναμική και εξωστρεφή οικονομία με τον τομέα των υπηρεσιών να αποτελεί την "ατμομηχανή" της οικονομικής ανάπτυξης, καθώς, η συνεισφορά του στο ΑΕΠ το 2018 ξεπερνά το 80%.

Σε ό,τι αφορά στον ιδιωτικό τομέα, συνίσταται κατά βάση από μικρομεσαίες επιχειρήσεις και έχει σημαντικό ρόλο στη παραγωγική διαδικασία. Επιπλέον, το κράτος υποστηρίζει τον ιδιωτικό τομέα με βασικό ρόλο στην άσκηση ρυθμιστικής εποπτείας στις αγορές για τη διατήρηση συνθηκών μακροοικονομικής σταθερότητας. Η καλλιέργεια ενός ευνοϊκού επιχειρηματικού περιβάλλοντος διασφαλίζεται μέσα από την αδιάκοπη βελτίωση του θεσμικού πλαισίου και την κατοχύρωση συνθηκών δίκαιου ανταγωνισμού.

Αν θέλουμε να επικεντρωθούμε στα συγκριτικά πλεονεκτήματα της κυπριακής οικονομίας, πρέπει να σταθούμε στα παρακάτω σημεία: 1) Είναι κράτος-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωζώνης. 2) Βρίσκεται για γεωστρατηγικά σημαντική τοποθεσία για την διεξαγωγή επιχειρηματικών δραστηριοτήτων στο σταυροδρόμι της Ευρώπης, της Μέσης Ανατολής και της Αφρικής. 3) Παροχή υψηλής ποιότητας σε σχέση με τα διεθνή δεδομένα χρηματοοικονομικών υπηρεσιών (φορολογικές, λογιστικές και μεσιτικές υπηρεσίες). 4) Ενεργό χρηματιστήριο και ισχυρή Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς. 4) Υψηλού μορφωτικού επιπέδου ανθρώπινο δυναμικό (πολύγλωσσο και προσοντούχο). 5) Σχετική σταθερότητα του επιχειρηματικού περιβάλλοντος και απλοποιημένες διοικητικές διαδικασίες. 6) Χαμηλό κόστος συγκρότησης και λειτουργίας νέων επιχειρήσεων. 7) Ανεπτυγμένο δίκτυο μεταφορών και επικοινωνιών. 8) Ναυτιλιακό κέντρο με φήμη.

(http://www.businessincyprus.gov.cy/mcit/psc/psc.nsf/eke17_gr/eke17_gr?OpenDocument/crisisobs.gr)

3.1.2 Οικονομικό περιβάλλον στη Κύπρο

Οικονομικοί Δείκτες.

Στα χρόνια που προηγήθηκαν της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης το 2008, η κυπριακή οικονομία είχε παρουσιάσει μεγάλους ρυθμούς οικονομικής ανάπτυξης, μικρή ανεργία και σχετικά σταθερές συνθήκες στο μακροοικονομικό της περιβάλλον.

Εντούτοις, αυτές οι θετικές οικονομικές συνθήκες θεωρούνταν από πολλούς αναλυτές απόρροια της ασύμμετρης πιστωτικής επέκτασης και της διατήρησης μη βιώσιμων επιπέδων κατανάλωσης στην οικονομία, στοιχεία που οδήγησαν στη δημιουργία τεράστιων μακροοικονομικών ανισορροπιών. Το αποτέλεσμα αυτών των ανισορροπιών ήταν η ανικανότητα της πρόσβασης στις διεθνείς χρηματαγορές τον Ιούνιο του 2011. Επιπροσθέτως, το μη επαρκές νομικά πλαίσιο άσκησης ρυθμιστικής εποπτείας του χρηματοπιστωτικού τομέα, όπως και η ευρεία έκθεση των κυπριακών τραπεζών στην ελληνική οικονομία και τα ελληνικά κρατικά ομόλογα, αποτέλεσαν ουσιώδεις παράγοντες του χρηματοπιστωτικού τομέα και της κυπριακής οικονομίας. Ως αποτέλεσμα αυτών των αρνητικών εξελίξεων, η Κυπριακή Δημοκρατία υπέβαλε τον Ιούνιο του 2012 επίσημως αίτημα στον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Στήριξης και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο για την παροχή χρηματοοικονομικής στήριξης.

Η συμφωνία που συνομολογήθηκε με την Ευρωπαϊκή Ένωση και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο για την εφαρμογή ενός Μακροοικονομικού Προγράμματος Προσαρμογής το Μάρτιο του 2013, μέσα από τη διασφάλιση ενός προγράμματος χρηματοοικονομικής στήριξης για μια περίοδο τριών χρόνων συνείσφερε στη βαθμιαία σταθεροποίηση της κυπριακής οικονομίας και την ισχυρή ή ανάκαμψη στα επίπεδα εμπιστοσύνης. Το Μάρτιο του 2016, η Κύπρος ολοκληρώθηκε με επιτυχία το Πρόγραμμα Προσαρμογής και η κυπριακή οικονομία βρίσκεται έκτοτε σε μεταμνημονιακή παρακολούθηση (PPS) μέχρι να αποπληρωθεί τουλάχιστον το 75% της οικονομικής βοήθειας που είχε ληφθεί κατά την κρίσιμη περίοδο.

Το 2017 η κυπριακή οικονομία παρουσίασε θετικό ρυθμό ανάπτυξης για 3η συνεχόμενη χρονιά παρουσιάζοντας αύξηση της τάξης του 3,9%, μετά από 3,4% το 2016 και 2% το 2015. Προβλέπεται ότι η οικονομική δραστηριότητα θα παραμείνει σε υψηλά επίπεδα κατά τα επόμενα χρόνια.

Η ανεργία, επίσης, δεν έφτασε στα επίπεδα που αναμένονταν αρχικά, καθώς κορυφώθηκε στο 16% περίπου το 2014, παρά τις αρχικές προβλέψεις για δείκτη ανεργίας πέραν του 20% του εργατικού δυναμικού. Σημαντικό πρόβλημα παραμένει, ωστόσο, το υψηλό ποσοστό ανεργίας μεταξύ των νέων και των μακροχρόνια ανέργων. Η ανεργία των νέων είναι σε καθοδική πορεία από το 2013 ενώ τη μακροχρόνια ανεργία από το 2015. Κατά το 2017, η ανεργία περιορίστηκε στο 11,1% από το 12,9% τον προηγούμενο χρόνο και προβλέπεται να συνεχιστεί η καθοδική αυτή πορεία.

Για το 2017, ο πληθωρισμός (ΔΤΚ) κυμάνθηκε στο 0,5%, έχουμε να κάνουμε με δηλαδή περιβάλλον χαμηλού πληθωρισμού, όπως και η ΕΕ στο σύνολο της. Στην περίπτωση της κυπριακής οικονομίας, ο χαμηλός πληθωρισμός αντανάκλα σε μεγάλο βαθμό την εξισορρόπηση της αγοράς εργασίας και των τιμών, συνθήκη που θεωρείται απαραίτητη για την αύξηση της παραγωγικότητας και την ανάκτηση της ανταγωνιστικότητας.

Όσον αφορά τα δημόσια οικονομικά, οι προκαθορισμένοι στόχοι έχουν επιτευχθεί σε σημαντικό βαθμό κατά το 2016 και το 2017. Το 2017, το δημοσιονομικό πλεόνασμα ανήλθε σε 1,8% του ΑΕΠ από πλεόνασμα 0,3% του ΑΕΠ το 2016.

Ο τραπεζικός τομέας παρουσιάζει πλέον σημάδια σταθεροποίησης. Ωστόσο, παραμένει ένα πλήθος σημαντικών προκλήσεων που πρέπει να ξεπεραστούν. Για

παράδειγμα, η αντιμετώπιση του υψηλού επιπέδου των μη εξυπηρετούμενων δανείων παραμένει η βασική πρόκληση.

http://www.businessincyprus.gov.cy/mcit/psc/psc.nsf/eke17_gr/eke17_gr?OpenDocument/crisisobs.gr

Κριότεροι Οικονομικοί Δείκτες

ΔΕΙΚΤΗΣ	ΤΙΜΗ	ΠΕΡΙΟΔΟΣ
Πληθυσμός (στις περιοχές που ελέγχει το Κράτος)	864,2 χιλ.	31.12.2017
Δείκτης Τιμών Καταναλωτή	101,04	Απρ 19
Πληθωρισμός	1,2%	Απρ 19/18
Εναρμονισμένος Δ.Τ.Κ.	100,74	Απρ 19
	1,2%	Απρ 19/18
Ποσοστό Απασχόλησης 20 - 64 χρονών (Έρευνα Εργατικού Δυναμικού)	74,5%	Οκτ-Δεκ 18
Ποσοστό Ανεργίας (Έρευνα Εργατικού Δυναμικού)	7,6%	Οκτ-Δεκ 18
Εγγεγραμμένοι Άνεργοι	20.315	Απρ 19
Α.Εγχ.Π. σε Τρέχουσες Τιμές Αγοράς (Έτος)	€20.730,9εκ	Ιαν-Δεκ 18
Ρυθμός Ανάπτυξης ΑΕΠ σε Μετρήσιες Όγκου	3,9%	Ιαν-Δεκ 18/17
Ρυθμός Ανάπτυξης ΑΕΠ σε Σταθερές Τιμές	3,4%	Ιαν-Μαρ 19/18
Αφίξεις Περιηγητών	329.308	Απρ 19
	4,8%	Απρ 19/18
Δαπάνες Περιηγητών	€52,4 εκ.	Φεβ 19
	-0,6%	Φεβ 19/18
Εμπορικό Ισοζύγιο (προκαταρκτικά)	-€1.032,2εκ	Ιαν-Μαρ 19
	-€685,1εκ	Ιαν-Μαρ 18
Δείκτης Βιομηχανικής Παραγωγής	117,7	Φεβ 19
	5,4%	Φεβ 19/18
Δείκτης Αξίας Κύκλου Εργασιών Λιανικού Εμπορίου (προκαταρκτικά)	97,0	Φεβ 19
	4,2%	Ιαν-Φεβ 19/18
Δείκτης Όγκου Κύκλου Εργασιών Λιανικού Εμπορίου (προκαταρκτικά)	99,9	Φεβ 19
	3,3%	Ιαν-Φεβ 19/18
Άδειες Οικοδομής (εμβαδόν σε χιλιάδες τετραγωνικά μέτρα)	177,9	Φεβ 19
	22,4%	Ιαν-Φεβ 19/18

(WWW.JUMBO.GR)

3.2 Κύπρος και παγκόσμια οικονομία

Στο τέλος του 2018 η καταγεγραμμένα υψηλή πτώση των τιμών των μετοχών στα διεθνή χρηματιστήρια θεωρήθηκε προάγγελος της πορείας της πραγματικής οικονομίας. Αφορμή της επιβράδυνσης της παγκόσμιας οικονομίας ήταν η έγερση αμφιβολιών για το κατά πόσον χώρες που θεωρούνται σημαντικές για την παγκόσμια οικονομική ανάπτυξη, όπως η Κίνα, θα είχαν τη δυνατότητα διατήρησης της ετήσιας οικονομικής τους ανάπτυξης σε ρυθμούς κοντά στο 10%. Ανασχετικός παράγοντας ήταν και η αβεβαιότητα γύρω από την πορεία των διαπραγματεύσεων για το Brexit στην Ευρώπη. Πολύ πιο σημαντικά αρνητική επίδραση άσκησε, μάλλον, στις διεθνείς χρηματαγορές ο εμπορικός πόλεμος μεταξύ Κίνας και Η.Π.Α. με την επιβολή δεσμών μεταξύ των δύο πλευρών. Αποτέλεσμα όλου αυτού του αρνητικού μείγματος μακροοικονομικών συνθηκών είναι είναι η αναθεώρηση των αρχικών προβλέψεων για την παγκόσμια ανάπτυξη προς τα κάτω και είναι σημαντικό ότι οι μεγάλες οικονομίες, με την εξαίρεση των Η.Π.Α. παρουσιάζουν ήδη σημαντική επιβράδυνση στην παραγωγή.

Είναι εξαιρετικά ριψοκινδυνευμένο να γίνει οποιαδήποτε πρόβλεψη για το κατά πόσον θα επηρεάσουν αυτές οι συνθήκες την κυπριακή οικονομία. Όπως και να έχει, πρέπει να υπογραμμιστεί ότι οι κύκλοι της διεθνούς οικονομίας καταφτάνουν στην Κύπρο με σχετική χρονική καθυστέρηση. Για παράδειγμα, η παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση του 2008 επηρέασε την Κύπρο το 2009 και, μάλιστα, σε πιο μικρό βαθμό από την Ευρωζώνη, καθώς, ενώ η οικονομία της Ευρωζώνης συρρικνώθηκε κατά 4 % , η κυπριακή οικονομία συρρικνώθηκε κατά 1,7 %. Αντιστρόφως, η πορεία της ανάκαμψης καθυστέρησε στην Κύπρο κατά μερικά χρόνια, γεγονός που οφείλεται σε μεγάλο βαθμό και στην κατάρρευση των κυπριακών τραπεζών το 2013 και στην επιβολή προγράμματος λιτότητας.

Στην τωρινή συγκυρία οι συνθήκες του εξωτερικού περιβάλλοντος έχουν μεταβληθεί. Η διεθνής ύφεση ξεπεράστηκε μεν, αλλά η επιβράδυνση του ρυθμού ανάπτυξης προοιωνίζεται περιοριστική εξέλιξη για το διεθνές εμπόριο. Ωστόσο, η αβεβαιότητα των πολιτικών εξελίξεων στην Ευρωπαϊκή Ένωση με το Brexit δημιουργεί δυνητικά ένα προβληματικό πλαίσιο και για την ανάπτυξη του κυπριακού τουρισμού. Εικάζεται ότι θα παραμείνει το θετικό πρόσημο του ρυθμού ανάπτυξης της κυπριακής οικονομίας, απλά αυτό θα βαίνει μειούμενο. Από την άλλη πλευρά, δεν πρέπει να αποκλειστεί και ένα χειρότερο σενάριο λόγω μιας πιο έντονης επιδείνωσης των οικονομικών συνθηκών διεθνώς. Δομικά προβλήματα, όπως το σχετικά υψηλό ποσοστό μη εξυπηρετούμενων δανείων και οι δημοσιονομικές ασυμμετρίες ενδεχομένως τείνουν να γίνουν πιο επικίνδυνα σε ένα παρόμοιο περιβάλλον. Παρά το ότι η Κύπρος διατηρεί ένα υψηλό επίπεδο ανταγωνιστικότητας στον τομέα των χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, οι αναταράξεις του διεθνούς περιβάλλοντος θα επηρεάσουν σε ένα σημαντικό βαθμό και αυτόν τον τομέα. (<https://www.kathimerini.com.cy/gr/apopseis/arthrografia/pampos-papageorgioy/oi-exelixeis-sti-diethni-oikonomia-kai-i-kypros>)

3.3 Ελληνικές επενδύσεις στη Κύπρο

Η Κύπρος είναι σταθερά ελκυστική για τις ελληνικές επιχειρήσεις λόγω των συγκριτικών φορολογικών πλεονεκτημάτων και της έλλειψης έντονων αναταράξεων στο εγχώριο πολιτικό περιβάλλον. Αρκετές ελληνικές επιχειρήσεις αναζητούν επενδύσεις στο εξωτερικό, τόσο στα Βαλκάνια, όσο και στην Κύπρο, εκμεταλλευόμενες την οικονομική ανάπτυξη, την μεγέθυνση της εγχώριας κατανάλωσης και το ευνοϊκό για τις επιχειρήσεις θεσμικό, νομικό και φορολογικό πλαίσιο.

Το ελληνικό επιχειρείν έχει σοβαρή παρουσία στην κυπριακή αγορά με γνωστά ονόματα από τον κλάδο της ένδυσης και υπόδησης, των τροφίμων του λιανικού εμπορίου, του γενικού εμπορίου, εταιρειών πετρελαιοειδών, τον χρηματοπιστωτικό και ασφαλιστικό τομέα. Στα πετρελαιοειδή υπάρχει η εταιρεία Ελληνικά Πετρέλαια, η Jumbo στα παιχνίδια, ο ΟΠΑΠ, ενώ άλλες εξίσου μεγάλου βεληνεκούς εταιρείες έχουν εδραιωθεί στο κυπριακό περιβάλλον. Μεταξύ άλλων παρουσία έχει ο όμιλος Φουρλής, που διατηρεί στην Κύπρο το IKEA και τα καταστήματα Intersport και από το 2011 το κατάστημα Leroy Merlin. Υπάρχουν τα καταστήματα Public του ομίλου Γερμανός, η Kleeman, η Autohellas (2005: αναλαμβάνει το franchise της Hertz στην Κύπρο), η αλλαντοβιομηχανία Υφαντής (ίδρυσης της εταιρείας Ifantis Cyprus το 2012, έχοντας ως στόχο την εισαγωγή και τη διανομή προϊόντων Υφαντής στην τοπική αγορά), η Αλουμύλ, η Druckfarben, που ιδρύθηκε το 2002 με έδρα τη Λευκωσία της Κύπρου, ελέγχεται κατά 100% από την Ντρουκφάρμπεν Ελλάς, ο όμιλος Βιοχάλκο, η ΕΛΓΕΚΑ, η Νάκας (μουσικά όργανα), ο όμιλος Σκλαβενίτη και αρκετές άλλες. Υπάρχουν, επίσης, και ελληνικές αλυσίδες καφέ και ταχυφαγεία όπως η καφετερία Mikel, τα εστιατόρια Derlicious και το Coffee Island.

Με βάση τα στοιχεία του Τμήματος Εφόρου Εταιρειών, μεταξύ του 2012 και του πρώτου τετραμήνου του 2019 έχουν εγγραφεί στην Κύπρο 9.088 εταιρείες, οι οποίες έχουν μετόχους ή διευθυντές ελληνικής υπηκοότητας. Βάσει στοιχείων, το 2012 οι εγγεγραμμένες ελληνικές επιχειρήσεις στο νησί ήταν 1.033 και αποτελούσαν το 5,3 % των συνολικών εγγραφών που είχαν γίνει εκείνη τη χρονιά. Το 2013, δηλαδή το έτος στο οποίο εκδηλώθηκαν σημαντικοί κλυδωνισμοί στο εγχώριο τραπεζικό σύστημα, οι εγγραφές ήταν σαφώς μικρότερες. Εκείνη τη χρονιά επισημαίνεται η εγγραφή μόλις 661 ελληνικών εταιρειών, οι οποίες αποτέλεσαν το 6,1 % των συνολικών νέων εγγραφών. Το 2014 και υπό καθεστώς μνημονιακής εποπτείας, πλέον, για την κυπριακή οικονομία, είχαμε την εγγραφή 678 ελληνικών εταιρειών, οι οποίες αποτέλεσαν το 6,1, % των συνολικών εγγραφών.

Ουσιαστική αλλαγή της κατάστασης σημειώνεται το 2015, χρονιά που η Κύπρος φαίνεται να πορεύεται προς την έξοδο από το πρόγραμμα μνημονιακής προσαρμογής. Εκείνη τη χρονιά είχαμε την εγγραφή 1.012 ελληνικών εταιρειών, οι οποίες αντιστοιχούσαν στο 9 % των συνολικών εγγραφών. Το 2016 έχουν εγγραφεί 1.799 ελληνικές εταιρείες με διευθυντές ή μετόχους με ελληνική υπηκοότητα, ενώ η εγγραφή

1.779 ελληνικών εταιρειών αντιστοιχεί στο 13 % των συνολικών νέων εγγραφών. Το 2018 σημειώνεται η εγγραφή 1.649 ελληνικών εταιρειών, που αποτελούν το 11,3 % των συνολικών νέων εγγραφών.

[.\(<https://www.kathimerini.com.cy/gr/apopseis/arthrografia/pampos-papageorgioy/oi-exelixeis-sti-diethni-oikonomia-kai-i-kypros>\)](https://www.kathimerini.com.cy/gr/apopseis/arthrografia/pampos-papageorgioy/oi-exelixeis-sti-diethni-oikonomia-kai-i-kypros)

3.4 Κίνητρα επένδυσης στη Κύπρο

Βασική παράμετρος στην λήψη μιας απόφασης για επένδυση σε συγκεκριμένο τόπο από έναν επιχειρηματία είναι τα παρεχόμενα φορολογικά κίνητρα. Αξίζει να αναφέρουμε σε αυτά τα συμφραζόμενα τους συντελεστές φορολόγησης εταιρικών κερδών σε διάφορες γειτονικές χώρες: 15 % στην Αλβανία, 20 % στην Τουρκία, 16 % στη Ρουμανία, 10% στη Βουλγαρία και 12,5 % στην Κύπρο. Η διανομή μερισμάτων φορολογείται από το ελληνικό κράτος πλέον με 15 %, ενώ, από την άλλη πλευρά, η αντίστοιχη επιβάρυνση είναι 10% στη Βουλγαρία και 0% για τους μη Κύπριους μετόχους με μόνιμη κατοικία στην Κύπρο.

Η φορολόγηση των ναυτιλιακών εταιρειών διαρρυθμίζεται με κριτήριο την χωρητικότητα (tonnage) των ιδιόκτητων πλοίων ως εξής: οι πρώτοι 1.000 τόνοι με 0,365 ευρώ/τόνο, οι επόμενοι 9.000 με 0,3103 ευρώ/τόνο, οι επόμενοι 15.000 με 0,2008 ευρώ/τόνο, οι επόμενοι 15.000 με 0,1278 ευρώ/τόνο και κάθε τόνος επιπλέον των 40.000 με 0,073 ευρώ/τόνο.

Επιπλέον, αξίζει να αναφερθεί το ευνοϊκό καθεστώς μεταχείρισης των ζημιών, οι συμφωνίες αποφυγής διπλής φορολογίας (Σ.Α.Δ.Φ.) με πάνω από 46 χώρες, η μη επιβολή φόρου επί των κερδών από αναδιοργανώσεις, αφορολόγητος επαναπατρισμός κερδών και κεφαλαίου, 100% έλεγχος και διακυβέρνηση από τον Έλληνα επιχειρηματία, χαμηλότερα νομικά, λογιστικά και ελεγκτικά έξοδα (ακόμη και κάτω του 50% συγκριτικά με τις ανάλογες ελληνικές υπηρεσίες), χαμηλότερος συντελεστής ΦΠΑ στην Ευρώπη (19%). Ισχύουν επίσης μειωμένοι συντελεστές ΦΠΑ 9% και 5%, όπως και μηδενικός συντελεστής ΦΠΑ πάνω σε συγκεκριμένα αγαθά και υπηρεσίες. Τέλος, δεν πρέπει να λησμονείται ο 0% φόρος κεφαλαιουχικών κερδών για την πώληση ακίνητης περιουσίας εκτός Κύπρου.

Ως προς τη σύσταση μιας επιχείρησης στην Κύπρο ακολουθούνται συγκεκριμένες διαδικασίες : σε πρώτη φάση η εγγραφή στο φορολογικό μητρώο, κατόπιν η τήρηση λογιστικών αρχείων, η σύνταξη φορολογικής δήλωσης για την εταιρεία και η καταβολή εταιρικού φόρου εντός της προθεσμίας. Ο προσωρινός φόρος καταβάλλεται σε δύο δόσεις, στις 31 Ιουλίου και στις 31 Δεκεμβρίου του τρέχοντος έτους και η αυτοφορολογία (υπόλοιπο φόρου από το προηγούμενο έτος) καταβάλλεται την 1η Αυγούστου (του επόμενου έτους). Ορίζεται ως προθεσμία για την ηλεκτρονική υποβολή δηλώσεων η 31η Μαρτίου - 15 μήνες μετά το τέλος του ημερολογιακού έτους.

Τα φορολογητέα κέρδη αφορούν τα κέρδη που πραγματοποιεί η εταιρεία ή η επιχειρηματική ένωση από την εκμίσθωση ή την άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας.

Επίσης, μια εταιρεία ή επιχειρηματική ένωση υπόκειται σε φόρο κεφαλαιουχικών κερδών σύμφωνα με τις διατάξεις του σχετικού νόμου για τα κέρδη από τη διάθεση: Ακίνητης περιουσίας που βρίσκεται στην Κύπρο, μετοχών εταιρειών οι οποίες κατέχουν, μεταξύ άλλων, ακίνητη περιουσία στην Κύπρο, μετοχών εταιρειών οι οποίες άμεσα ή έμμεσα συμμετέχουν σε εταιρεία ή εταιρείες των οποίων η ακίνητη περιουσία βρίσκεται στην Κύπρο και τουλάχιστον το 50% της αγοραίας αξίας των μετοχών αυτών προέρχεται από την εν λόγω ακίνητη περιουσία.

Τέλος, πρέπει να αναφερθεί ο εταιρικός φόρος εισοδήματος επί των καθαρών κερδών 12,5%, 0% φόρος επί των μερισμάτων ή των πληρωμών τόκων σε πρόσωπα που δεν είναι κάτοικοι της Κύπρου, 0% φορολόγηση των μερισμάτων και μη παρακράτηση φόρου για δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας (royalties) αναφορικά με τη χρήση των δικαιωμάτων εκτός Κύπρου, ευνοϊκή μεταχείριση των ζημιών, αφορολόγητος επαναπατρισμός κερδών και κεφαλαίου, 100% έλεγχος και διακυβέρνηση από τον Έλληνα επιχειρηματία, μικρότερα νομικά, λογιστικά και ελεγκτικά έξοδα (μπορεί να είναι και κάτω του 50% συγκριτικά με τις ανάλογες ελληνικές υπηρεσίες), ένας από τους χαμηλότερους συντελεστές ΦΠΑ στην Ευρώπη (19%). Ισχύουν επίσης μειωμένοι συντελεστές ΦΠΑ 9% και 5%, όπως και μηδενικός συντελεστής ΦΠΑ πάνω σε συγκεκριμένα αγαθά και υπηρεσίες. Τέλος, 0% φόρος κεφαλαιουχικών κερδών για την πώληση ακίνητης περιουσίας εκτός Κύπρου.

https://economytoday.sigmalive.com/epiheiriseis/ypiresies/692_13-ellinikes-epiheiriseis-poy-drastiriopoioyntai-stin-kypro

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο: Ο όμιλος JUMBO στη Κύπρο

4.1 Δημιουργία Jumbo Trading LTD

Ο όμιλος JUMBO προκειμένου να πραγματοποιήσει ένα νέο μεγάλο βήμα ιδρύει το 2000 τη “JUMBO TRADING LTD”. Η συγκεκριμένη θυγατρική του ομίλου εδρεύει στη Κύπρο και αποτελεί πλέον το έναυσμα για κάτι καινούριο, την εξάπλωση ενός κολοσσού παιχνιδιών σε μία νέα χώρα, με μία επένδυση που υπόσχεται πολλά.

Σήμερα η “JUMBO TRADING LTD” διαθέτει στη Κύπρο πέντε ολοκληρωμένα καταστήματα, των ένα εκ των οποίων βρίσκεται στο κέντρο της Λεμεσού.

Σύμφωνα με τον σχεδιασμό του ομίλου, εντός της προσεχούς τριετίας **ο στόχος για Ελλάδα και Κύπρο είναι η αύξηση** του αριθμού καταστημάτων που αριθμεί η αλυσίδα σήμερα, εκ των οποίων τα 4 νέα θα δημιουργηθούν στην κυπριακή αγορά.

Όταν μια εταιρία λιανικής καταφέρνει επί επτά χρόνια και 30 συναπτά οικονομικά τρίμηνα να αναπτύσσεται στην Ελλάδα της πρωτοφανούς οικονομικής κρίσης και της πτώσης της κατανάλωσης, τίποτα δεν μπορεί να είναι τυχαίο. Αξίζει να αναφέρουμε ότι ο όμιλος προμηθεύεται τα προϊόντα του απευθείας από το εξωτερικό ως αποκλειστικός εισαγωγέας των εταιρειών παραγωγής παιχνιδιών και συναφών ειδών που δεν διαθέτουν αντιπροσωπεία στην Ελλάδα, αλλά και από 230 προμηθευτές παιχνιδιών, οι οποίοι έχουν έδρα στην Ελλάδα. Το 70% των προϊόντων που διαθέτει ο όμιλος προέρχεται από την Κίνα.

Την 1 Μαρτίου 2007 η Jumbo Trading Ltd εξαγόρασε το 100% του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας Aspetto Ltd έναντι ποσού €1.430.000. Η Aspetto Ltd προχώρησε σε αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου κατά €3.240.000 με κεφαλαιοποίηση ισόποσου δανείου που είχε δοθεί από την Jumbo Trading Ltd. Η Aspetto Ltd ιδρύθηκε στις 21 Αυγούστου 2006 με έδρα την Λευκωσία, Κύπρο (Οδός Αβραάμ Αντωνίου 9, 2330 Κάτω Λακατάμεια, Λευκωσία, Κύπρος). Στις 13 Μαρτίου 2015 η Jumbo Trading Ltd εξαγόρασε το 100% του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας Geoform Limited έναντι του ποσού €2.000. Στις 13 Μαρτίου 2015 η Jumbo Trading Ltd εξαγόρασε το 100% του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας Geocam Holdings Ltd έναντι του ποσού €2.000.

(www.jumbo.gr)

4.2 Οικονομικές καταστάσεις της Jumbo Trading LTD

Παρακάτω παρουσιάζονται αναλυτικά οι οικονομικές καταστάσεις της εταιρείας, όπως αυτές δημοσιεύθηκαν και αφορούν τη περίοδο έως 30.06.2019.

Jumbo Trading Ltd

Ενοποιημένη κατάσταση συνολικών εισοδημάτων για το έτος που έληξε στις 30 Ιουνίου 2019

	Σημ.	2019 €	2018 €
Κέρδος για το έτος		<u>22.449.622</u>	<u>22.587.164</u>
Άλλα συνολικά εισοδήματα:			
Στοιχεία που δεν θα αναταξινομηθούν στις κερδοζημιές			
Μεταβολές στη δίκαιη αξία των επενδύσεων σε μετοχικούς τίτλους που ορίστηκαν σε δίκαιη αξία μέσω των άλλων συνολικών εισοδημάτων		<u>(1.915.819)</u>	-
	23	<u>(1.915.819)</u>	-
Στοιχεία που μπορεί μετέπειτα να αναταξινομηθούν στις κερδοζημιές			
Συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν από την μετατροπή των οικονομικών καταστάσεων στο νόμισμα παρουσίασης	23	23.953	(33.955)
Αλλαγή στη δίκαιη αξία χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων διαθέσιμων προς πώληση		-	(2.501.207)
Αλλαγή στη δίκαιη αξία των επενδύσεων χρέους σε δίκαιη αξία μέσω των άλλων συνολικών εισοδημάτων	23	<u>(107.187)</u>	-
		<u>(83.234)</u>	<u>(2.535.162)</u>
Άλλα συνολικά εισοδήματα για το έτος, μετά τη φορολογία		<u>(1.999.053)</u>	<u>(2.535.162)</u>
Συνολικό εισόδημα για το έτος		<u>20.450.569</u>	<u>20.052.002</u>

(www.JUMBO.GR)

Με συνολικά κέρδη 22.449.622€ ,περίπου ίδια με την προηγούμενη χρήση με μείωση περίπου 1%.

Το συνολικό εισόδημα ανέρχεται σε 20.450.569

Ενοποιημένος ισολογισμός στις 30 Ιουνίου 2019

	Σημ.	2019 €	2018 €
Περιουσιακά στοιχεία			
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία			
Ακίνητα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμός	14	67.954.768	68.892.971
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	15	54.188	51.222
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση	17	-	6.119.975
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που επιμετρούνται σε δίκαιη αξία μέσω των άλλων συνολικών εισοδημάτων	17	8.408.797	-
Προπληρωμές	18	6.694.180	7.194.668
Δεσμευμένες τραπεζικές καταθέσεις	20	900.000	900.000
		<u>84.011.933</u>	<u>83.158.836</u>
Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία			
Αποθέματα	19	13.520.377	11.736.498
Προπληρωμές	18	1.544.596	-
Εμπορικά εισπρακτέα	17	27.720	-
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε αποσβεσμένο κόστος	17	599.500	-
Βραχυπρόθεσμο μέρος μη κυκλοφορούντων εισπρακτέων	18	-	500.040
Εμπορικά και άλλα εισπρακτέα		-	606.266
Τραπεζικές καταθέσεις με αρχική ημερομηνία λήξης πέραν των τριών μηνών	27	10.045.562	78.417.436
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα (εκτός από τραπεζικά παρατραβήγματα)	21	108.666.276	22.761.640
		<u>134.404.031</u>	<u>114.021.880</u>
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων		<u>218.415.964</u>	<u>197.180.716</u>
Ίδια κεφάλαια και υποχρεώσεις			
Κεφάλαιο και αποθεματικά			
Μετοχικό κεφάλαιο	22	6.579.002	6.579.002
Αποθεματικό υπέρ το άρτιο	22	1.627.974	1.627.974
Άλλα αποθεματικά	23	(6.107.757)	(4.108.704)
Κέρδη που κρατήθηκαν		208.374.238	185.924.616
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων		<u>210.473.457</u>	<u>190.022.888</u>

WWW.JUMBO.GR

Με σύνολο περιουσιακών στοιχείων 218.415.964€ με αύξηση 5% συγκριτικά με την προηγούμενη χρήση του 2018, με καθαρά ίδια κεφάλαια απαλλαγμένα από τις υποχρεώσεις να ανέρχονται στο ποσό των 210.473.457 € και αύξηση κοντά στο 10%.

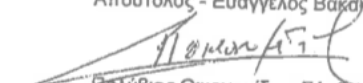
Jumbo Trading Ltd

Ενοποιημένος ισολογισμός στις 30 Ιουνίου 2019 (συνέχεια)

	2019	2018
Σημ.	€	€
Μη βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	25 <u>197.663</u>	<u>152.818</u>
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις Εμπορικοί και άλλοι πιστωτές	26 5.589.548	4.851.788
Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις	1.983.180	1.938.477
Δανεισμός	24 <u>172.116</u>	<u>214.745</u>
	<u>7.744.844</u>	<u>7.005.010</u>
Σύνολο υποχρεώσεων	<u>7.942.507</u>	<u>7.157.828</u>
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων και υποχρεώσεων	<u>218.415.964</u>	<u>197.180.716</u>

Στις 11 Οκτωβρίου 2019 το Διοικητικό Συμβούλιο της Jumbo Trading Ltd ενέκρινε αυτές τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις για έκδοση.

Απόστολος - Ευάγγελος Βακάκης, Διευθύνων Σύμβουλος

Απόστολος-Ευάγγελος Βακάκης, Σύμβουλος

WWW.JUMBO.GR

Ενοποιημένη κατάσταση μεταβολών ιδίων κεφαλαίων

Σημ.	Μετοχικό κεφάλαιο €	Αποθεματικό υπέρ το άρτιο €	Άλλα αποθεματικά €	Κέρδη που κρατήθηκαν €	Σύνολο €
Υπόλοιπο την 1 Ιουλίου 2017	<u>6.579.002</u>	<u>1.627.974</u>	<u>(1.573.542)</u>	<u>165.342.418</u>	<u>171.975.852</u>
Συνολικό εισόδημα					
Κέρδος για το έτος	-	-	-	22.587.164	22.587.164
Άλλα συνολικά εισοδήματα					
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση:					
Ζημιές δίκαιης αξίας	23	-	(2.501.207)	-	(2.501.207)
Συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν από την μετατροπή των οικονομικών καταστάσεων στο νόμισμα παρουσίασης	23	-	(33.955)	-	(33.955)
Συνολικό εισόδημα για το έτος	-	-	(2.535.162)	22.587.164	20.052.002
Συναλλαγές με ιδιοκτήτες					
Διανομή στους μετόχους	14	-	-	(1.992.612)	(1.992.612)
Άλλη μεταφορά στα κέρδη που κρατήθηκαν		-	-	(12.354)	(12.354)
Υπόλοιπο την 30 Ιουνίου 2018/1 Ιουλίου 2018	<u>6.579.002</u>	<u>1.627.974</u>	<u>(4.108.704)</u>	<u>185.924.616</u>	<u>190.022.888</u>
Συνολικό εισόδημα					
Κέρδος για το έτος	-	-	-	22.449.622	22.449.622
Άλλα συνολικά εισοδήματα					
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε δίκαιη αξία μέσω των άλλων συνολικών εισοδημάτων:					
Ζημιές δίκαιης αξίας	23	-	(2.023.006)	-	(2.023.006)
Συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν από την μετατροπή των οικονομικών καταστάσεων στο νόμισμα παρουσίασης	23	-	23.953	-	23.953
Συνολικό εισόδημα για το έτος	-	-	(1.999.053)	22.449.622	20.450.569
Υπόλοιπο την 30 Ιουνίου 2019	<u>6.579.002</u>	<u>1.627.974</u>	<u>(6.107.757)</u>	<u>208.374.238</u>	<u>210.473.457</u>

WWW.JUMBO.GR

Ενοποιημένη κατάσταση ταμειακών ροών για το έτος που έληξε στις 30 Ιουνίου 2019

	Σημ.	2019 €	2018 €
Ροή μετρητών από εργασίες			
Κέρδος πριν τη φορολογία		26.128.820	26.210.262
Αναπροσαρμογές για:			
Αποσβέσεις ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού	14	2.314.759	2.313.272
Αποσβέσεις άυλων περιουσιακών στοιχείων	15	11.882	15.413
Πιστωτικούς τόκους		-	-
Χρεωστικούς τόκους		-	-
Πιστωτικούς τόκους	9	(1.115.375)	(1.316.910)
Χρεωστικούς τόκους	12	326	9.726
Απομείωση εισπρακτέων	16	-	11.505
Συναλλαγματικές διαφορές από την μετατροπή των οικονομικών καταστάσεων στο νόμισμα παρουσίασης		28.544	(33.955)
		<u>27.368.956</u>	<u>27.209.313</u>
Αλλαγές στο κεφάλαιο κίνησης:			
Αποθέματα		(1.783.879)	(1.412.979)
Προπληρωμές		(1.044.556)	-
Προβλέψεις		-	(485.000)
Εμπορικά εισπρακτέα		208	799.930
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε αποσβεσμένο κόστος		(21.162)	-
Εμπορικοί και άλλοι πιστωτές		1.139.465	156.859
Μετρητά που προήλθαν από εργασίες		<u>25.659.032</u>	<u>26.268.123</u>
Φορολογία που πληρώθηκε		(3.256.693)	(6.805.518)
Καθαρά μετρητά από εργασίες		<u>22.402.339</u>	<u>19.462.605</u>
Ροή μετρητών από επενδυτικές δραστηριότητες			
Αγορά ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού	14	(1.281.895)	(394.586)
Αγορά άυλων περιουσιακών στοιχείων	15	(14.848)	(45.593)
Αγορά θυγατρικών εταιρειών	16	-	-
Είσπραξη από πώληση ακινήτου	14	-	2.010.844
Μείωση/(Αύξηση) επενδύσεων σε τραπεζικές καταθέσεις με αρχική ημερομηνία λήξης πέραν των τριών μηνών		68.371.874	(90.527.691)
Τόκοι που εισπράχθηκαν		781.949	1.224.603
Αγορά χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων - ομολογα		(4.311.828)	-
Καθαρά μετρητά από/(για) επενδυτικές δραστηριότητες		<u>63.545.252</u>	<u>(87.732.423)</u>
Ροή μετρητών από χρηματοδοτικές δραστηριότητες			
Αποπληρωμές μη βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων		-	(1.744.082)
Τόκοι που πληρώθηκαν		(326)	(9.726)
Καθαρά μετρητά για χρηματοδοτικές δραστηριότητες		<u>(326)</u>	<u>(1.753.808)</u>
Καθαρή αύξηση/(μείωση) στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα		<u>85.947.265</u>	<u>(70.023.626)</u>
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα στην αρχή του έτους		<u>22.546.895</u>	<u>14.466.805</u>
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα στο τέλος του έτους	21	<u>108.494.160</u>	<u>22.546.895</u>

WWW.JUMBO.GR

Τα ταμειακά διαθέσιμα ανέρχονται σε 108.494.160 σε σύγκριση με το 2018 βλέπουμε ραγδαία αύξηση από 22.546.895 της τάξεως των 20%.

Jumbo Trading Ltd

Ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων για το έτος που έληξε στις 30 Ιουνίου 2019

	Σημ.	2019 €	2018 €
Πωλήσεις	8	88.166.461	86.146.324
Κόστος πωληθέντων προϊόντων	10	<u>(46.359.723)</u>	<u>(45.287.686)</u>
Μικτό κέρδος		41.806.738	40.858.638
Έξοδα πωλήσεων και προώθησης	10	<u>(11.784.377)</u>	<u>(11.590.691)</u>
Έξοδα διοικητικής λειτουργίας	10	<u>(4.807.234)</u>	<u>(4.625.865)</u>
Άλλα έσοδα	9	<u>1.226.286</u>	<u>1.900.400</u>
Κέρδος εργασιών		26.441.413	26.542.482
Χρηματοδοτικά έξοδα	12	<u>(312.593)</u>	<u>(332.220)</u>
Κέρδος πριν τη φορολογία		26.128.820	26.210.262
Χρέωση φορολογίας	13	<u>(3.679.198)</u>	<u>(3.623.098)</u>
Κέρδος για το έτος		<u>22.449.622</u>	<u>22.587.164</u>

(WWW.JUMBO.GR)

4.3 S.W.O.T. ANALYSIS.

Η ανάλυση Swot παρουσιάζει τα δυνατά και τα δυνατά σημεία της επιχείρησης ,καθώς επίσης τις ευκαιρίες για τρόπους βελτίωσης και αντίδρασης σε κατά περιόδους απειλές από τον ανταγωνισμό.

Strength:

1. Το πιο δυνατό της σημείο είναι οι χιλιάδες κωδικοί προϊόντων που έχει ο όμιλος ξεφεύγοντας από τους ανταγωνιστές του από οικοκυρικά σκευή μέχρι τρόφιμα έχοντας ξεπεράσει προ πολλού τα τετριμμένα περι παιχνιδιών και μπεμπέ.
2. Η εξαιρετική φήμη της Εταιρείας Jumbo την καθιστά πρωτοπόρο και σε θέση ισχύος ,με την εμπιστοσύνη που της δείχνει διαρκώς το καταναλωτικό κοινό.
3. Αξιοπίστο ,υγιές , φερέγγυο ,αυτάρκη οικονομικό περιβάλλον .Η ρευστότητα στη διεθνή αγορά είναι τεράστιος σύμμαχος που καθιστά την Jumbo ηγέτιδα επιχείρηση στον χώρο των εισαγωγών και του εμπορίου και πρωταγωνίστρια με πρωτιές στις πωλήσεις λιανικής.
4. Ισχυρό BRAND που προσδίδει αξιοπιστία έναντι των πιστωτών, καθώς οι συναλλαγές της κρίνονται από φερεγγυότητα , συνέπεια ,διάρκεια ,δυναμική προοπτική και αξιοπιστία.
5. Εξαιρετική γνώση του κλάδου παιχνιδιών ,μπεμπέ ,ειδών σπιτιού ,εποχικών ρούχων ικανή να παρακολουθήσει με το άρτια εκπαιδευμένο προσωπικό τις ανάγκες και τις εξελίξεις της εποχής βρίσκοντας πάντα τον κατάλληλο τρόπο να προσαρμοστεί έγκαιρα στις ανάγκες της ζήτησης.
6. Αποκλειστικός εισαγωγέας κυρίως με προμηθευτές κινέζικων συμφερόντων ,όντας ο ρυθμιστής των πολύ συμφερούσών συμφωνιών εξαιτίας του τεράστιου τζίρου μέσω των μεγάλων παραγγελιών που κάνει σε αυτούς τους προμηθευτές.
7. Έχοντας ένα στόλο από καταστήματα στην εγχώρια κ διεθνή αγορά πετυχαίνει μακροχρόνιες μισθώσεις των ακινήτων με κόστη που είναι κυμαινόμενα ανάλογα με τον τζίρο του καταστήματος ,αυτό το γεγονός καθιστά σαφές την ελαχιστοποίηση των εξόδων σε μη εποχικές περιόδους που η κατανάλωση είναι συνήθως πεσμένη.

Weaknesses:

- Δυσκολία σωστής παρακολούθησης καταστημάτων που βρίσκονται στο εξωτερικό, υπάρχει άλλη ισοτιμία και θέλει συνεχή έλεγχο τιμών ,η απόσταση είναι ανασταλτικός παράγοντας ,η διαφορετική φορολογία .
- Η κάθε νέα αρχή σε οποιαδήποτε ξένη χώρα ενέχει κινδύνους όπου διακυβεύονται υψηλά κεφάλαια με επιχειρηματικό ρίσκο .Ξένο

επενδυτής ,σε άγνωστη αγορά, χωρίς εμπειρία στο μακροοικονομικό περιβάλλον.

- Ανεύρεση προϊόντων προσαρμοσμένων στις ανάγκες του κυπριακού κοινού με τη διαφορά ότι δεν έχει την εμπειρία να γνωρίζει τι είναι αυτό που επιθυμεί περισσότερο, έτσι πολλές φορές υπάρχει μια νεκρή περίοδος προσαρμογής στις νέες ανάγκες ενός διαφορετικού αγοραστικού κοινού.

Opportunities:

- ✓ Ένα σταθερά αναπτυσσόμενο οικονομικό περιβάλλον με χαμηλή φορολογία και κράτος σύμμαχο, είναι μία καλή αφορμή για ευρεία ανάπτυξη και μελλοντική συνέχεια στην επένδυση με διάφορες θυγατρικές που θα προκύψουν .
- ✓ Επέκταση των ήδη πετυχημένων συμφωνιών με προμηθευτές από Κίνα ,καθώς αποτυπώνεται στον συνεχώς αυξανόμενο τζίρο των καταστημάτων.
- ✓ Συμφωνία δέσμευσης μεγάλων ποσοτήτων προϊόντων με αντάλλαγμα χαμηλότερη τιμή αγοράς με σκοπό την μεγιστοποίηση του κέρδους.
- ✓ Δημιουργία σχέσης εμπιστοσύνης με το Κυπριακό κοινό που λόγω της μικρής Κυπριακής αγοράς και της μη ύπαρξης ισχυρού ανταγωνιστή στο ίδιο διαμέτρημα καθιστά την Jumbo ηγέτιδα με τάσεις μονοπωλίου.
- ✓ Φορολογικός παράδεισος συγκριτικά με την χώρα μας ,δίνει κίνητρα για μελλοντικές επενδύσεις, κράτος σύμμαχος του επιχειρηματία και ανταποδοτικό περιβάλλον σε όσους επενδύουν με εκπτώσεις φόρων και γενικώς με ιδιαίτερες φορο ελαφρύνσεις.

Threats:

- I. Μικρή αγορά ,σημαίνει και επιχειρηματικό ρίσκο για μακροημέρευση καθώς ο μικρός αριθμός πληθυσμού δεν βοηθά για βεβαιότητα της επιχειρηματικής αυτής επένδυσης.
- II. Μία πιθανή κρίση της Κυπριακής Δημοκρατίας θα κλυδωνίσει όχι μόνο την θυγατρική στη Κύπρο αλλά θα επηρεάσει και το εσωτερικό της μητρικής καθώς οι επενδύσεις κοστίζουν και δεσμεύουν μεγάλα ποσά από τα ίδια κεφάλαια.
- III. Απειρία κοινού σε μοντέρνα υπερμάρκετ μπορεί να οδηγήσει σε αποτυχία αυτού του είδους επενδύσεων λόγω μη προσαρμογής σε τόσο μεγάλο μαζεμένο όγκο πληροφοριών
- IV. Κράτος προστάτης των μικρομεσαίων εμπόρων παιχνιδιών και ειδών μπεμπέ με σκοπό την επιβίωση τους ,μπορεί να λειτουργήσει σαν ασπίδα ώστε να

περιορίσει την ολοκληρωτική καθιέρωση της Jumbo στο Κυπριακό περιβάλλον.

ΤΡΟΠΟΣ ΕΙΣΟΔΟΥ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

Βάση των στόχων που έχει η επιχείρηση αποφασίζει πως θα κινηθεί για να εισέρθει πετυχημένα στην Κυπριακή αγορά.

Πλεονεκτήματα Ιδιοκτησίας

Η μητρική έχει αυτό το πλεονέκτημα έναντι των ανταγωνιστών της με την χρήση της τεχνολογίας ,έχοντας την κατάλληλη τεχνογνωσία ,εξασφαλίζοντας ένα πολύ ανταγωνιστικό Brand name.

Πλεονεκτήματα εγκατάστασης

Σύγκριση ανταγωνιστικών πλεονεκτημάτων της χώρας προέλευσης σε σχέση με την χώρα εγκατάστασης .Παράμετροι όπως διαφορετικό φορολογικό καθεστώς, φτηνό εργατικό δυναμικό ,ύπαρξη ή όχι δασμών.

Πλεονεκτήματα εσωτερικοποίησης

Στρατηγική εφαρμογής παραγωγής πωλήσεων και εμπορίων από την ίδια την εταιρεία με δική της οργάνωση και εποπτεία όλου του δικτύου , μακριά από συνεργασίες, διαπραγματεύσεις και συμμαχίες με τρίτες επιχειρήσεις.

Στην περίπτωση της Jumbo στην Κύπρο συμβαίνουν τα εξής:

Πλεονεκτήματα ιδιοκτησίας

Ισχυρή εταιρεία όντας ένα υπολογίσιμο μέγεθος στο εγχώριο Ελληνικό περιβάλλον ,η ανάγκη για διεθνή επέκταση είναι γεγονός.

Πλεονεκτήματα εγκατάστασης

Φορολογικός παράδεισος συγκριτικά με την Ελλάδα καθιστά αναπόφευκτη την επένδυση στη Κύπρο, επίσης η ύπαρξη δασμών στις εισαγωγές δίνει κίνητρο για ξένες επενδύσεις.

Διεθνές Μάρκετινγκ

Είναι η διαδικασία όπου μια εταιρεία σχεδιάζει με ποιον τρόπο θα αναπτύξει τα προϊόντα της ,θα τα τιμολογήσει,θα τα πουλήσει και τέλος θα τα διανείμει.

Η περίπτωση της Jumbo πραγματοποιεί Γεωστρατηγική Προσέγγιση,δηλαδή χρησιμοποιεί όλα της τα προϊόντα σε διαφορετικές αγορές με την ίδια της πολιτική αλλά και με της ίδιες αρχές μάρκετινγκ ,εντός αλλά και εκτός συνόρων.

Προϊόντα

Τεράστια γκάμα παιχνιδιών και ειδών μπεμπέ περίπου 30000 διαφορετικοί κωδικοί αφορούν τα διαθέσιμα είδη στα ράφια των καταστημάτων ή μέσω του ηλεκτρονικού εμπορίου.

Τιμή

Η πολιτική της μιας τιμής χαρακτηρίζει την Jumbo καθώς υπάρχουν οι ίδιες τιμές σε όλα τα προϊόντα όπου υπάρχουν στα καταστήματα με ένα μέσο εύρος τιμής να φτάνει τα 4€.

Προώθηση

Είναι γνωστή η αλυσίδα Jumbo για τα χιουμοριστικά διαφημιστικά σποτάκια που εμφανίζονται κατά περιόδους στα κανάλια και στο ραδιόφωνο. Στόχος της εταιρίας να μένουν χαρακτηριστικά σλόγκαν από γνωστούς ηθοποιούς πρωταγωνιστές στις κατά τόπους διαφημίσεις τους με σκοπό την άμεση ανταπόκριση του καταναλωτικού κοινού.

Δίκτυο διανομής

Η πλειοψηφία των εμπορευμάτων προέρχεται από την Κίνα, με ένα πολύ καλά οργανωμένο δίκτυο διανομής να ανταποκρίνεται πλήρως στις τεράστιες ανάγκες των μαζικών πωλήσεων. Τα αυτοματοποιημένα συστήματα των αποθηκών της εταιρείας ενημερώνονται έγκαιρα με σκοπό τον πλήρη εφοδιασμό της εταιρείας έγκαιρα και με ακρίβεια.

[\(https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%92%CE%BF%CF%85%CE%BB%CE%B3%CE%B1%CF%81%CE%AF%CE%B1](https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%92%CE%BF%CF%85%CE%BB%CE%B3%CE%B1%CF%81%CE%AF%CE%B1),
www.businessincyprus.gov.cy/mcit/psc/psc.nsf/eke17_gr/eke17_gr?OpenDocument,
www.kathimerini.com.cy/gr/apopseis/arthrografia/pampos-papageorgioy/oi-exelixeis-sti-diethni-oikonomia-kai-i-kypros,

www.economytoday.sigmalive.com/epiheiriseis/ypiresies/692_13-ellinikes-epiheiriseis-poy-drastiriopoioyntai-stin-kypro)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο: Η περίπτωση μας Βουλγαρίας.

5.1 Βουλγαρία-Γενικές πληροφορίες.

Η Δημοκρατία μας Βουλγαρίας (βουλγάρικα: Република България / Ρεπούμπλικα Μπαλγκάρια) είναι χώρα μας νοτιοανατολικής Ευρώπης. Στην ανατολική μας πλευρά βρέχεται από τη Μαύρη Θάλασσα, ενώ συνορεύει με την Ελλάδα στα νότια, την Τουρκία στα νοτιοανατολικά μας σύνορα, τη Βόρεια Μακεδονία στα δυτικά, τη Σερβία και τη Ρουμανία στα βορειοδυτικά και βόρεια αντιστοίχως. Ως γεωφυσικό και πολιτικό σύνορο μεταξύ μας Ρουμανίας και μας Βουλγαρίας ορίζεται ο ποταμός Δούναβης. Έχει έκταση 110.994 τετραγωνικά χιλιόμετρα, και είναι η 16^η σε έκταση χώρα μας Ευρώπης. Η νευραλγική γεωγραφική θέση μας την έχει καταστήσει χώρο συνάντησης διαφόρων πολιτισμών και στην περιοχή μας αναδείχθηκαν μερικά από τα αρχαιότερα μεταλλουργικά, θρησκευτικά και άλλα πολιτιστικά τεχνουργήματα στον κόσμο.

Έχει πληθυσμό 7 εκατομμυρίων κατοίκων, ο οποίος είναι έντονα αστικοποιημένος και συγκεντρωμένος κυρίως στα διοικητικά κέντρα των 28 επαρχιών μας. Η πλειονότητα των εμπορικών και πολιτιστικών δραστηριοτήτων εντοπίζεται στην πρωτεύουσα Σόφια. Οι δυναμικότεροι τομείς μας οικονομίας είναι η βαριά βιομηχανία, η παραγωγή ενέργειας και η γεωργία, που βασίζονται όλοι σε εγχώριους φυσικούς πόρους.

Σε ό,τι αφορά την εγχώρια πολιτική δομή χρονολογείται από την εισαγωγή μας δημοκρατικού συντάγματος το 1991. Η Βουλγαρία είναι προεδρική κοινοβουλευτική δημοκρατία με σχετικά υψηλό επίπεδο πολιτικού, διοικητικού και οικονομικού συγκεντρωτισμού. Είναι μέλος του ΝΑΤΟ, μας Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Συμβουλίου μας Ευρώπης, του Οργανισμού για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη (ΟΑΣΕ) και έχει εκλεγεί τρεις φορές μέλος του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ.

Διεθνείς σχέσεις

Είναι ένα από τα 28 κράτη μέλη μας Ευρωπαϊκής Ένωσης. Επιπλέον, έγινε μέλος των Ηνωμένων Εθνών το 1955 και από το 1966 υπήρξε μη μόνιμο μέλος του Συμβουλίου Ασφαλείας τρεις φορές, η τελευταία ήταν από το 2002 έως το 2003. Η Βουλγαρία ήταν μας ένα από τα ιδρυτικά κράτη του Οργανισμού για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη (ΟΑΣΕ) το 1975. Εντάχθηκε στο ΝΑΤΟ μας 29 Μαρτίου 2004, υπέγραψε τη Συνθήκη Προσχώρησης στην Ευρωπαϊκή Ένωση μας 25 Απριλίου 2005 και έγινε πλήρες μέλος μας Ευρωπαϊκής Ένωσης την 1^η Ιανουαρίου 2007. Σύμφωνα με δημοσκοπήσεις που πραγματοποιήθηκαν επτά χρόνια μετά την ένταξη μας χώρας στην ΕΕ προέκυψε ότι μόνο το 15% των Βουλγάρων δήλωνε πως είχε προσωπικά ωφεληθεί από την ένταξη, με σχεδόν 40% του πληθυσμού να δηλώνουν ότι θα απέχουν από μας εκλογές μας ΕΕ του 2014. Η είσοδος μας ευρωατλαντικούς θεσμούς μας Δύσης έγινε προτεραιότητα για τη χώρα μετά την πτώση του καιεστώτος του υπαρκτού σοσιαλισμού, αν και η κομμουνιστική ηγεσία έτρεφε μας βλέψεις ς εξόδου από το Σύμφωνο μας Βαρσοβίας και ένωσης με μας Ευρωπαϊκές Κοινότητες από το 1987.

Οι σχέσεις μας Βουλγαρίας με μας γειτονικές χώρες μετά την κατάρρευση του κομμουνιστικού καθεστώτος ήταν γενικά καλές. Η χώρα παίζει επιπλέον σημαντικό ρόλο στην προώθηση μας περιφερειακής ασφάλειας. Η Βουλγαρία έχει ενεργή τριμερή οικονομική και διπλωματική συνεργασία με τη Ρουμανία και την Ελλάδα, έχει στενές σχέσεις με τα μέλη μας ΕΕ, μας Ηνωμένες Πολιτείες και τη Ρωσία και συνεχίζει να βελτιώνει μας παραδοσιακά καλές σχέσεις μας με την Κίνα και το Βιετνάμ. Αξίζει να αναφερθεί η περίπτωση μας δίκης του HIV στη Λιβύη, που ακολούθησε μετά τη φυλάκιση πέντε Βούλγαρων νοσηλευτριών στη Βεγγάζη το 1998. Ακολούθησαν σημαντικές επιπτώσεις για μας σχέσεις μεταξύ μας Βουλγαρίας, μας Ευρωπαϊκής Ένωσης και μας Λιβύης. Συνακόλουθα, προέκυψε ως συνέπεια η απελευθέρωση των νοσηλευτριών από την κυβέρνηση του Μουαμάρ Καντάφι, όταν σε αντάλλαγμα του χορηγήθηκε μια σύμβαση για να παραλάβει έναν πυρηνικό αντιδραστήρα και όπλα από τη Γαλλία.

<https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%9A%CF%8D%CF%80%CF%81%CE%BF%CF%82>

5.2 Ανάλυση οικονομικού περιβάλλοντος-Βασικοί μακροοικονομικοί δείκτες.

Η βουλγαρική οικονομία θεωρείται ότι ανήκει μας αναδυόμενες οικονομίες μας αγοράς, καθώς ο ιδιωτικός τομέας παράγει ποσοστό άνω του 80 % του ΑΕΠ. Μέχρι τη δεκαετία του 1940 ήταν κατά μείζονα λόγο μια αγροτική χώρα, ενώ, ο σοσιαλιστικός μετασχηματισμός μας οικονομίας μέσα από τον κεντρικό στρατηγικό σχεδιασμό δημιούργησε μέχρι τη δεκαετία του 1980 μια βιομηχανοποιημένη οικονομία με μεγάλες δαπάνες για την επιστημονική και την τεχνολογική έρευνα. Η κατάρρευση του σοσιαλιστικού καθεστώτος και η αναπόφευκτη απώλεια των αγορών μας ΚΟΜΕΚΟΝ το 1990, καθώς και η "θεραπεία σοκ" που ακολούθησε κατά τη μετάβαση στην καπιταλιστική οικονομία, προκάλεσε ραγδαία μείωση μας παραγωγής του πρωτογενούς και του δευτερογενούς τομέα και, τελικά, οδήγησε στη μεγάλη οικονομική κρίση του 1997.

Η βουλγαρική οικονομία γνώρισε υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης από το 1997 ως το 2008, χάρη μας οικονομικές μεταρρυθμίσεις και στη συγκροτημένη δημοσιονομική πολιτική που ακολούθησαν οι διαδοχικές κυβερνήσεις με στόχο την επίτευξη μας μακροοικονομικής σταθερότητας, την προσέλκυση επενδύσεων και την ένταξη μας χώρας στην Ευρωπαϊκή Ένωση (2007). Κατά την τετραετία 2004-2008 ο ρυθμός ανάπτυξης ήταν, κατά μέσο όρο, μας τάξης του 6% και άνω και στηρίχθηκε κατά μείζονα λόγο μας εισροές επενδυτικών κεφαλαίων. Χάρη μας τελευταίες, η εγχώρια ζήτηση ενισχύθηκε με μας υψηλούς ρυθμούς αύξησης των εισοδημάτων και μας πιστωτικής επέκτασης, τα οποία με τη σειρά μας οδήγησαν στην αύξηση μας απασχόλησης και στην αναζωπύρωση των πληθωριστικών πιέσεων. Η οικονομία ανέκαμψε σε μεγάλο βαθμό κατά τη διάρκεια μιας περιόδου ταχείας ανάπτυξης μετά από αρκετά χρόνια, αλλά ο μέσος μισθός παραμένει από μας χαμηλότερους στην ΕΕ σε 952 λέβα (488 €) τον Μάρτιο του 2016. Αυτό συνέβη, καθώς μετά από μια δεκαετία ιδιαίτερα ταχύρρυθμης ανάπτυξης, η βουλγαρική οικονομία εισήλθε από το 2009 σε περιβάλλον ύφεσης ως συνέπεια μας παγκόσμιας χρηματοπιστωτικής κρίσης και των επιπτώσεών μας στην πραγματική οικονομία. Η οικονομική ύφεση επεκτάθηκε με κάποια αξιοσημείωτη καθυστέρηση σε όλους μας παραγωγικούς τομείς, καθήλωσε την εσωτερική ζήτηση, μας εξαγωγές και μας εισροές επενδυτικών κεφαλαίων,

διογκώνοντας την ανεργία. Μας αυτές οι αρνητικές εξελίξεις σημειώθηκαν καθώς όλοι οι οικονομικοί δείκτες επιδεινώθηκαν πάρα πολύ εν μέσω μιας οικονομικής κρίσης του 2007-2008. Μετά από πολλά συναπτά έτη υψηλής ανάπτυξης, το ΑΕΠ συρρικνώθηκε 5,5% το 2009 και η ανεργία παραμένει επί σειρά ετών πάνω από 12%. Μετά την κρίση, η βιομηχανική παραγωγή μειώθηκε κατά 10%, των ορυχείων κατά 31%, ενώ η παραγωγή σιδήρου και άλλων μετάλλων σημείωσε πτώση 60%. Η θετική ανάπτυξη αποκαταστάθηκε το 2010, αν και οι επενδύσεις και η κατανάλωση συνεχίζουν να μειώνονται σταθερά λόγω μιας αύξησης μιας ανεργίας. Την ίδια χρονιά το ενδοεταιρικό χρέος ξεπέρασε τα 51 δισεκατομμύρια €, που σημαίνει ότι το 60% του συνόλου των βουλγαρικών εταιρειών ήταν αμοιβαία χρεωμένες. Το 2012 είχε αυξηθεί σε 83 δισεκατομμύρια € ή 227% του ΑΕΠ. Η κυβέρνηση εφάρμοσε αυστηρά μέτρα λιτότητας με την ενθάρρυνση μιας ΕΕ και του ΔΝΤ με κάποια θετικά δημοσιονομικά αποτελέσματα, αλλά οι κοινωνικές συνέπειες των μέτρων αυτών ήταν «καταστροφικές», σύμφωνα με τη Διεθνή Συνομοσπονδία Συνδικάτων. Η υποχώρηση μιας οικονομικής δραστηριότητας γενικότερα συνετέλεσε στην μερική αποκλιμάκωση του ρυθμού ανόδου του πληθωρισμού, ενώ, ταυτόχρονα, συνέβαλε στη μείωση του ελλείμματος τρεχουσών συναλλαγών, λόγω του μεγαλύτερου βαθμού μείωσης μιας αξίας των εισαγωγών σε σχέση με αυτή των εξαγωγών στα πλαίσια μιας συρρίκνωσης μιας εσωτερικής ζήτησης. Είναι χαρακτηριστικό ότι το 2013 το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών ήταν πλεονασματικό κατά 2 % του ΑΕΠ. Η μερική οικονομική ανάκαμψη μιας Βουλγαρίας βασίστηκε μετά το 2010-2011 στην αύξηση των εξαγωγών, ως συνέπεια μιας ανάκαμψης του διεθνούς εμπορίου. Αυτό το θετικό κλίμα ανατράπηκε κατά τη διετία 2012-2013 ως συνέπεια μιας σειράς παραμέτρων, μιας μιας υποχώρησης του ρυθμού ανάπτυξης στη ζώνη του ευρώ, του χαμηλού ρυθμού πιστωτικής επέκτασης, των μειωμένων εισροών ξένων επενδυτικών κεφαλαίων και μιας στασιμότητας ως μιας την εσωτερική κατανάλωση. Μας και να έχει, θεωρείται ότι περισσότερο από το ένα πέμπτο του εργατικού δυναμικού απασχολείται την τελευταία πενταετία με τον κατώτατο μισθό του 1 € ανά ώρα. Οι μισθοί, ωστόσο, αντιπροσωπεύουν μόνο το ήμισυ του συνολικού εισοδήματος των νοικοκυριών, λόγω μιας σημαντικής παραοικονομίας που ανέρχεται σε περίπου 32% του ΑΕΠ. Η διαφθορά παραμένει ένα άλλο εμπόδιο για την οικονομική ανάπτυξη. Η Βουλγαρία είναι ένα από μας πιο διεφθαρμένα μέλη μιας Ευρωπαϊκής Ένωσης και κατατάσσεται 75^η στον Δείκτη Αντίληψης για τη Διαφθορά. Η ανεπαρκής επιβολή του νόμου και η συνολικά χαμηλή ποιότητα μιας δημόσιας διοίκησης παραμένουν προκλήσεις για την πάταξη μιας διαφθοράς. Ωστόσο η καταπολέμηση μιας διαφθοράς έχει μπει στο επίκεντρο του κυβερνητικού έργου, λόγω μιας προσχώρησης στην ΕΕ, και αρκετά προγράμματα κατά μιας διαφθοράς έχουν αναληφθεί από διάφορες κυβερνητικές υπηρεσίες.

Το Βουλγαρικό κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ ήταν 47% του μέσου όρου μιας ΕΕ το 2014, σύμφωνα με στοιχεία μιας Eurostat, ενώ το κόστος ζωής ήταν 48% του μέσου όρου. Νόμισμα είναι το λέβα, που είναι συνδεδεμένο με το ευρώ σε ισοτιμία 1,95583 λέβα για 1 ευρώ. Η Βουλγαρία δεν αποτελεί μέρος μιας Ευρωζώνης και έχει εγκαταλείψει τα σχέδιά μιας να υιοθετήσει το ευρώ. Σύμφωνα με έκθεση μιας Fitch Ratings (2019) θεωρείται πάντως ότι η Βουλγαρία μπορεί να υιοθετήσει το ευρώ ως το 2023, αφού ενταχθεί ως το 2020 στον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Συναλλαγματικών Ισοτιμιών (ERM 2), γνωστό και ως “αίθουσας αναμονής” μιας Ευρωζώνης.

Η οικονομική δραστηριότητα ενισχύεται από μας χαμηλότερους προσωπικούς και εταιρικούς φορολογικούς συντελεστές εισοδήματος στην ΕΕ και από το δεύτερο χαμηλότερο δημόσιο χρέος όλων των κρατών μελών, 16,5% του ΑΕΠ το 2012. Το 2013 το ΑΕΠ (ΜΑΔ) υπολογίζεται σε 119,6 δις. \$, με κατά κεφαλή 16.518 \$. Η Σόφια και η γύρω μας Νοτιοδυτική Περιοχή είναι η πιο ανεπτυγμένη μας χώρας με κατά κεφαλή (ΜΑΔ) ΑΕΠ 27.282 \$ το 2011. Η Βουλγαρία είναι καθαρός αποδέκτης κονδυλίων από την ΕΕ. Το απόλυτο ποσό των ληφθέντων κεφαλαίων ήταν 589 εκατομ. € το 2009.

Το εργατικό δυναμικό είναι 2.450.000 άτομα, εκ των οποίων 7,1% απασχολούνται στη γεωργία, 35,2% στη βιομηχανία και 57,7% στον τομέα των υπηρεσιών. Η εξόρυξη μετάλλων και ορυκτών, η παραγωγή χημικών προϊόντων, μηχανημάτων και εξαρτημάτων οχημάτων, η διύλιση πετρελαίου και η χαλυβουργία είναι μεταξύ των σημαντικότερων βιομηχανικών δραστηριοτήτων. Η εξόρυξη και οι συναφείς κλάδοι απασχολούν συνολικά 120.000 άτομα και παράγουν περίπου 5% του ΑΕΠ μας χώρας. Η Βουλγαρία είναι η έκτη μεγαλύτερη παραγωγός άνθρακα στην Ευρώπη. Τα τοπικά κοιτάσματα άνθρακα, σιδήρου, χαλκού και μολύβδου είναι ζωτικής σημασίας για μας τομείς μας μεταποίησης και μας ενέργειας. Σχεδόν μας οι μεγαλύτερες εξαγωγές μας Βουλγαρίας είναι βιομηχανικά αγαθά, μας προϊόντα πετρελαίου, χαλκού και φαρμακευτικά προϊόντα. Η Βουλγαρία είναι μας μας καθαρός εξαγωγέας γεωργικών προϊόντων και τροφίμων, των οποίων τα δύο τρίτα πάνε σε χώρες του ΟΟΣΑ. Είναι ο μεγαλύτερος παγκόσμιος παραγωγός αιθέριων έλαιων αρωματοποίησης, μας λεβάντας και ροδέλαιου. Η γεωργία έχει μειωθεί σημαντικά κατά μας τελευταίες δύο δεκαετίες. Η παραγωγή το 2008 ανήλθε σε μόνο 66% εκείνης του 1999-2001, ενώ οι αποδόσεις των σιτηρών και των λαχανικών έχουν μειωθεί κατά σχεδόν 40% από το 1990. Από μας τομείς των υπηρεσιών ο τουρισμός συμβάλλει περισσότερο στην οικονομική ανάπτυξη. Τα τελευταία χρόνια η Βουλγαρία έχει αναδειχθεί ως ταξιδιωτικός προορισμός με τα φθηνά θέρετρα και μας παραλίες μας, έξω από την εμβέλεια μας τουριστικής βιομηχανίας. Ο Lonely Planet την κατέταξε μεταξύ των κορυφαίων 10 προορισμών του για το 2011. Οι περισσότεροι από μας επισκέπτες είναι Ρουμάνοι, Τούρκοι, Έλληνες και Γερμανοί. Η πρωτεύουσα Σόφια, η μεσαιωνική πρωτεύουσα Βελίκο Τίρνοβο, τα παραθαλάσσια θέρετρα Χρυσή Άμμος και Ακτή του Ήλιου και τα χειμερινά θέρετρα Μπάνσκο, Παμπόροβο και Μπόροβετς είναι μας από μας περιοχές που περισσότερο επισκέπτονται οι τουρίστες.

Επιστήμη και τεχνολογία

Η Βουλγαρία δαπανά το 0,25% του ΑΕΠ για την επιστημονική έρευνα, έχοντας έτσι έναν από μας χαμηλότερους προϋπολογισμούς R&D στην Ευρώπη. Η χρόνια υποεπένδυση στην έρευνα μετά το 1990 ανάγκασε πολλούς επαγγελματίες επιστήμονες να εγκαταλείψουν τη χώρα. Το αποτέλεσμα είναι η Βουλγαρία να έχει χαμηλές βαθμολογίες όσον αφορά την καινοτομία, την ανταγωνιστικότητα και μας εξαγωγές υψηλής προστιθέμενης αξίας. Βασικοί τομείς μας έρευνας και μας ανάπτυξης είναι η ενέργεια, η νανοτεχνολογία και η ιατρική. Η Βουλγαρική Ακαδημία Επιστημών είναι το κορυφαίο επιστημονικό ίδρυμα και απασχολεί μας περισσότερους Βούλγαρους ερευνητές στα πολλά ινστιτούτα μας. Έχει δραστηριοποιηθεί στον τομέα μας διαστημικής επιστήμης με πειράματα παρακολούθησης ακτινοβολίας με RADOM-7 στον Διεθνή Διαστημικό Σταθμό [233] και στο Τσαντραγιάν-1 (το πρώτο ρομποτικό

διαστημόπλοιο μας Ινδίας), καθώς και σε εγχώρια αναπτυγμένα διαστημικά θερμοκήπια στον Διαστημικό Σταθμό Μιρ. Η Βουλγαρία έγινε η έκτη χώρα στον κόσμο με αστροναύτη στο διάστημα με την πτήση του Γκεόργκι Ιβάνοφ στο Σογιούζ 33 το 1979. Η Βουλγαρία είναι ενεργό μέλος του CERN και έχει συμβάλει μας δραστηριότητές του με σχεδόν 200 επιστήμονες από την ένταξή μας το 1999.

Τη δεκαετία του 1980 η Βουλγαρία έγινε γνωστή ως η «Σίλικον Βάλλεϋ του Ανατολικού Μπλοκ», λόγω των μεγάλης κλίμακας εξαγωγών μας τεχνολογίας υπολογιστών μας τα κράτη μας KOMEKON. Ο τομέας μας ΤΠΕ παράγει το 10% του ΑΕΠ και απασχολεί το τρίτο μεγαλύτερο στον κόσμο τμήμα ειδικών ΤΠΕ. Ένα Εθνικό Κέντρο Εφαρμογών Υπερυπολογιστών (NCSA) χειρίζεται τον μοναδικό υπερυπολογιστή στη Νοτιοανατολική Ευρώπη. Η Βουλγαρική Ακαδημία Επιστημών σχεδιάζει να αγοράσει έναν ακόμη υπερυπολογιστή το 2015.

Η χρήση του διαδικτύου έχει αυξηθεί ραγδαία μετά το 2000, ενώ ο αριθμός των χρηστών αυξήθηκε από 430.000 σε 3,4 εκατομμύρια (48% ποσοστό διείσδυσης) το 2010. Οι τηλεφωνικές υπηρεσίες είναι ευρέως διαθέσιμες και μια κεντρική ψηφιακή γραμμή κορμού συνδέει μας περισσότερες περιοχές. Περισσότερο από το 90% των σταθερών γραμμών εξυπηρετούνται από τη Βουλγαρική Εταιρεία Τηλεπικοινωνιών, ενώ οι υπηρεσίες κινητής τηλεφωνίας παρέχονται από τρεις επιχειρήσεις – Mtel, Telenor και Vivacom.

Υποδομές

Η στρατηγική γεωγραφική θέση μας Βουλγαρίας και ο αρκετά αναπτυγμένος ενεργειακός τομέας την καθιστούν Ευρωπαϊκό ενεργειακό κέντρο-κλειδί, παρά την έλλειψη σημαντικών αποθεμάτων ορυκτών καυσίμων. Σχεδόν το 34% μας ηλεκτρικής μας ενέργειας παράγεται από τον πυρηνικό ενεργειακό σταθμό του Κοζλοντούι και η κοινή γνώμη υποστηρίζει σθεναρά την ανάπτυξη μας πυρηνικής ενέργειας. Η ραγδαία ανάπτυξη εναλλακτικών πηγών ενέργειας, μας οι σταθμοί αιολικής και ηλιακής ενέργειας, καθιστούν τη Βουλγαρία μία από μας ταχύτερα αναπτυσσόμενες παραγωγούς αιολικής ενέργειας στον κόσμο. Η χώρα έχει στόχο να παράγει 16% μας ηλεκτρικής μας ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας μέχρι το 2020.

Το εθνικό οδικό δίκτυο έχει συνολικό μήκος 40.231 χλμ., εκ των οποίων τα 39.587 ασφαλτοστρωμένων, αλλά σχεδόν τα μισά στη χαμηλότερη διεθνή κατηγορία ασφαλτοστρωμένων δρόμων. Οι σιδηρόδρομοι αποτελούν σημαντικό μέσο εμπορευματικών μεταφορών αν και οι αυτοκινητόδρομοι δέχονται όλο και μεγαλύτερο μερίδιο των εμπορευματικών μεταφορών. Η Βουλγαρία έχει 6.238 χλμ. Σιδηροδρομικών γραμμών και για την ώρα σε λειτουργία συνολικά 81 χλμ. Γραμμών υψηλής ταχύτητας. Σιδηροδρομικές συνδέσεις είναι διαθέσιμες με τη Ρουμανία, την Τουρκία, την Ελλάδα και τη Σερβία, και τρένα εξπρές έχουν απευθείας δρομολόγια μας το Κίεβο, το Μινσκ, τη Μόσχα και την Αγία Πετρούπολη. Η Σόφια και η Φιλιπούπολη

είναι αεροπορικοί κόμβοι μας χώρας, ενώ η Βάρνα και το Μπουργκάς είναι τα κύρια εμπορικά θαλάσσια λιμάνια. Η Βάρνα μας προγραμματίζεται να είναι ο πρώτος σταθμός σε έδαφος μας ΕΕ όπου θα φτάσει φυσικό αέριο μέσω του αγωγού South Stream.

Τουρισμός

Ο τουρισμός στη Βουλγαρία συμβάλλει σημαντικά στην οικονομία μας χώρας. Ευρισκόμενη στο σταυροδρόμι Ανατολής και Δύσης, η Βουλγαρία έχει δεχθεί πολλούς πολιτισμούς – Θράκες, Έλληνες, Ρωμαίους, Βυζαντινούς, Σλάβους, Βούλγαρους και Οθωμανούς. Η χώρα είναι πλούσια σε τουριστικά αξιοθέατα και ιστορικά μνημεία, διάσπαρτα σε σχετικά μικρή και εύκολα προσβάσιμη περιοχή. Η Βουλγαρία είναι διεθνώς γνωστή για την παραλία και τα χειμερινά μας θέρετρα.

Το 2016 τη Βουλγαρία επισκέφθηκαν περίπου 10,6 εκατομμύρια άνθρωποι από το εξωτερικό. Οι τουρίστες από πέντε χώρες – Ελλάδα, Ρουμανία, Τουρκία, Γερμανία και Ρωσία – αποτελούν περίπου το 50% όλων των επισκεπτών. Ο τομέας συνέβαλε στο 15% του ΑΕΠ και στήριξε 150.000 θέσεις εργασίας το 2014.

<https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%9A%CF%8D%CF%80%CF%81%CE%BF%CF%82>

5.3 Ελληνικές επενδύσεις στη Βουλγαρία.

Κατά τη μετάβαση στο σύστημα μας ελεύθερης αγοράς, το 1991, η Βουλγαρία ήταν μια από μας πρώτες χώρες του πρώην Ανατολικού Μπλοκ που υιοθέτησε νομοθετικό πλαίσιο φιλικό μας άμεσες ξένες επενδύσεις. Βάσει αυτού δινόταν η δυνατότητα 100% ξένης συμμετοχής στην ιδιοκτησία ξένων επιχειρήσεων, παρέχονταν μεγάλα φορολογικά κίνητρα για μεγάλες άμεσες ξένες επενδύσεις σε περιοχές μας οποίες δινόταν προτεραιότητα και δεν υπήρχε κανένας φραγμός στον επαναπατρισμό των κερδών. Μετά το 1995 οι άμεσες ξένες επενδύσεις εισέρχονται στη Βουλγαρία εντελώς ανεμπόδιστα (με εξαίρεση τον κλάδο των ασφαλειών).

Κατά την περίοδο 2001-2015 το ύψος των συνολικών ξένων επενδύσεων στην Βουλγαρία, εκτιμάται σε €36,8 δισεκ. Κατά την περίοδο από το 2002 έως το 2007 οι εισροές επενδυτικών κεφαλαίων σημείωσαν συνεχή ετήσια άνοδο, ενώ μόνο κατά την τελευταία πρίν την κρίση τριετία (2006-2008) η Βουλγαρία προσέκλυσε επενδυτικά κεφάλαια από το εξωτερικό αξίας 22€ δισεκ.. Οι χώρες Ε.Ε. συμμετέχουν με ποσοστό 84,6% μας συνολικές επενδύσεις και 87,9% μας εισροές άμεσων ξένων επενδύσεων του 2010. Οι 4 πρώτες χώρες σε επενδύσεις είναι: η Ολλανδία (8,1€ δισεκ), η Αυστρία (6,1€ δισεκ.), η Ελλάδα (€2,9 δισεκ.) και τον Ηνωμένο Βασίλειο (€2,4 δισεκ.). Οι χώρες αυτές συμμετέχουν με ποσοστό μεγαλύτερου του 50% στα συνολικά επενδεδυμένα κεφάλαια στην χώρα. Στην Βουλγαρία, οι ελληνικές επιχειρήσεις έχουν επενδύσει πάνω από 3 δις. Ευρώ τα τελευταία 20 χρόνια και απασχολούν

περισσότερους από 37 χιλιάδες εργαζομένους. Στη Βουλγαρία οι μη προερχόμενες από την Ελλάδα άμεσες ξένες επενδύσεις εντοπίζονται στο βόρειο τμήμα μας χώρας, ενώ οι ελληνικές επενδύσεις κατευθύνονται κυρίως στο νότιο τμήμα. Πιο συγκεκριμένα, το 1/3 των ελληνικών επενδύσεων βρίσκεται στη νότια Βουλγαρία, σε αντίθεση με το 10% του συνόλου των επενδύσεων. Συνολικά γύρω μας 5.000 εταιρείες με ελληνική συμμετοχή είναι εγκατεστημένες σε πόλεις πλησίον των ελληνικών συνόρων: Στο Πετρίτσι περίπου 1.800 εταιρείες, στο Μπλαγκόεβγκραντ περίπου 900 εταιρείες και στο Σαντάνσκι περισσότερες από 970 εταιρείες. Η Φιλιπούπολη συγκεντρώνει περίπου 800 εταιρείες με ελληνική συμμετοχή. Στο Σβίλενγκραντ είναι καταχωρημένες γύρω μας 100 επιχειρήσεις ελληνικών συμφερόντων και στο Χάσκοβο περίπου 140.

Σε ό,τι αφορά την κατανομή των ελληνικών άμεσων επενδύσεων παρατηρείται μία ευρεία διασπορά σε διάφορους τομείς, με σημαντικότερο τον χρηματοπιστωτικό με μας τέσσερις συστημικούς τραπεζικούς ομίλους: Εθνική (United Bulgarian Bank – UBB), Alpha Bank, Eurobank (Postbank), Πειραιώς, που αντιπροσωπεύει, σε αξία, το σημαντικότερο τμήμα των συνολικών ελληνικών επενδύσεων στην Βουλγαρία. Σημειώνεται μας ότι οι ελληνικές τράπεζες συμμετέχουν με περίπου 30% μερίδιο στο συνολικό τραπεζικό ενεργητικό και στο σύνολο των καταθέσεων στη χώρα.

Σημαντική δραστηριότητα μας έχουν αναπτύξει οι ελληνικές επιχειρήσεις στο βιομηχανικό τομέα, με κυριότερους εκπρόσωπους την STOMANA (ΒΙΟΧΑΛΚΟ), τον TITAN, την BELOVO PAPER MILL (Χαρτοβιομηχανία Θράκης) κ.ά., καθώς και στον κατασκευαστικό (ΤΕΡΝΑ, ΑΚΤΩΡ), τον ενεργειακό (ΤΕΡΝΑ ENERGY) και μας υπηρεσίες (ICAP). Σημαντική ήταν στο παρελθόν και η ελληνική παρουσία στον τομέα των τηλεπικοινωνιών, ωστόσο η Globul – ιδιοκτησίας Cosmote μεταβιβάστηκε από το 2013 στη νορβηγική Telenor.

(WWW.VORIA.GR, WWW.NAFTEMBORIKH.GR)

5.4 Κίνητρα επένδυσης στη Βουλγαρία.

Βιβλιογραφικά είναι δεδομένο, πως, πριν προχωρήσει μια επιχείρηση σε μια επένδυση σε μια ξένη χώρα, οφείλει να ακολουθήσει μια συγκεκριμένη σειρά βημάτων : 1) Αφού θέσει σε ποσοτική βάση τον στόχο μας (αύξηση πελατών και κερδοφορίας), μελετά επισταμένα διάφορες χώρες μας οποίες μπορεί να προσανατολιστεί. 2) Αναζητά τη χώρα που προσφέρει τα περισσότερα κίνητρα και αντλεί πληροφόρηση και ασφάλεια από διάφορους φορείς (π.χ. τράπεζες). 3) Μελετά το διεθνές περιβάλλον και μας επικρατούσες τάσεις και παίρνει την απόφασή μας. Σύμφωνα με ερευνητικά πορίσματα, υπάρχει ένα πλήθος παραμέτρων που μπορεί να κατευθύνει μας άμεσες ξένες επενδύσεις μας χώρες του πρώην Ανατολικού Μπλοκ : 1) Η αξιοποίηση των νέων αγορών και η διεύρυνση μας αγοράς για τα προϊόντα μας εκάστοτε επιχείρησης.

Στο πλαίσιο μας νομοθεσίας του 1987 εφαρμόζεται στη Βουλγαρία ένα αναπτυξιακό θεσμικό πλαίσιο για την ενίσχυση των επενδύσεων που παρέχει κυρίως φορολογικά κίνητρα. Οριοθετούνται στην έκταση μας Βουλγαρίας έξι ελεύθερες ζώνες όπου επιχειρήσεις με ξένη συμμετοχή μπορούν να λάβουν ίση ή προνομιακή μεταχείριση. Η πιο κερδοφόρα ελεύθερη ζώνη είναι αυτή του Plovdiv (Φιλιππούπολη). Οι μας είναι στο Δούναβη (στο Ruse και στο Vidin), κοντά στα τουρκικά σύνορα (στο Svilengrad), κοντά στα σύνορα με τη Σερβία (Dragoman) και στη Μαύρη Θάλασσα (στο Burgas). Η Βουλγαρία έχει πολύ φιλελεύθερη νομοθεσία για μας ξένες επενδύσεις. Το 2006 εισήχθη από το βουλγαρικό κοινοβούλιο ένα χαμηλό φορολογικό ποσοστό για μας επιχειρήσεις (10%), καθιστώντας τη Βουλγαρία μια από μας πλέον ελκυστικές επενδυτικά χώρες μας Ευρώπης. Επιπλέον, σημαντική παράμετρος για την προσέλκυση ξένων επενδύσεων στη Βουλγαρία είναι η συνολικότερη βελτίωση μας μακροοικονομικής κατάστασης την περίοδο 2000-2010.

Επιπροσθέτως, η αποδέσμευση μας τοπικής αγοράς από την κρατική προστασία σήμαινε την πώληση σε ιδιώτες των επενδύσεων που τελούσαν υπό κρατικό έλεγχο, κάτι που συνέβη όχι μόνο στη Βουλγαρία, αλλά και στα υπόλοιπα βαλκανικά κράτη, προκειμένου να εισέλθουν οι οικονομίες των χωρών αυτών στην ανταγωνιστική παγκόσμια οικονομία. Η διαδικασία μας μετάβασης ήταν κοπιώδης και μακροχρόνια, αφού ο δημόσιος τομέας εκχωρούσε με δυσκολία τα προνόμια που είχε εξασφαλίσει από το προηγούμενο καθεστώς και, από την άλλη, μας επιχειρήσεις ήταν είτε πλήρως καθετοποιημένες και υπερμεγέθεις, είτε ασύμφορες και αντιπαραγωγικές. Στη δεκαετία του 1990 οι άμεσες ξένες επενδύσεις μέσω μας διαδικασίας μας ιδιωτικοποίησης πρώην κρατικών επιχειρήσεων αποτέλεσε πάνω από το ¼ του συνόλου των άμεσων ξένων επενδύσεων. Μέχρι το 2000 το 78 % των πρώην κρατικών επιχειρήσεων στη Βουλγαρία βρισκόταν πλέον στα χέρια μας ιδιωτικής πρωτοβουλίας.

Η σχετικά ισχυρή θέση των ελληνικών επιχειρήσεων σε σχέση με μας επενδυτές στη Βουλγαρία κατά τα πρώτα χρόνια μας καπιταλιστικής μετάβασης οφειλόταν, εν μέρει, στο ότι μας ανεπτυγμένες οικονομίες περίμεναν να δουν πώς θα εξελιχθεί η κατάσταση στα βαλκανικά κράτη (που χαρακτηρίζεται όχι μόνο από οικονομική, αλλά και πολιτική αστάθεια). Με τη σχετική βελτίωση μας κατάστασης (και στο βαθμό που οι ελληνικές επιχειρήσεις δεν είχαν κατορθώσει να βελτιώσουν την ανταγωνιστικότητα των προϊόντων μας σε διεθνές επίπεδο) και με τη συνακόλουθη εισροή επενδύσεων των υπόλοιπων ανεπτυγμένων ευρωπαϊκών χωρών είναι σαφές ότι η Ελλάδα έχει απωλέσει μεγάλο μερίδιο μας τοπικής αγοράς. Είναι χαρακτηριστικό ότι τα τελευταία χρόνια η Βουλγαρία, αν και είναι η πιο φτωχή χώρα μας Ευρωπαϊκής Ένωσης, προσελκύει ρεκόρ ξένων επενδύσεων τα τελευταία χρόνια, ειδικά στον τομέα του ICT (information and communication technology). Εντελώς ενδεικτικά το 2018 ο συγκεκριμένος τομέας σημείωσε πωλήσεις 3,2 δισεκατομμυρίων δολαρίων και στη χώρα εκτελέστηκαν 16 μεγάλα projects συνολικής αξίας 240 εκατομμυρίων δολαρίων (κυρίως στην περιοχή μας Σόφιας). Χαρακτηριστικά, αξίζει να αναφερθεί ότι μας πρόσφατους επενδυτές εντάσσονται το Facebook και η Παγκόσμια Τράπεζα (που άνοιξαν γραφεία στη Σόφια το 2018), αλλά και οι Financial Times που εγκαινίασαν ένα τεχνολογικό κέντρο στην πρωτεύουσα την ίδια χρονιά. Πέρα από την ανάπτυξη μας εγχώριας αγοράς, τη διαθεσιμότητα ειδικευμένων εργαζόμενων, την προαναφερθείσα ευνοϊκή για μας επιχειρήσεις φορολογική νομοθεσία, σημαντικό ρόλο

παίζουν και οι ευρυζωνικές υπηρεσίες (μεταξύ των ταχύτερων στην Ευρωπαϊκή Ένωση) και το ανταγωνιστικό κόστος εργασίας. Σημαντικό είναι μας ότι η χώρα διαθέτει το δεύτερο μεγαλύτερο ποσοστό γυναικών που εργάζονται στον τομέα ICT στην Ε.Ε. (περίπου 45%), ενώ διαθέτει ένα εξαιρετικά ευνοϊκό νομοθετικό πλαίσιο για την ταχεία αδειοδότηση εταιρειών πληροφορικής. Κατά την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης παράγοντες έλξης, πέρα από την ενσωμάτωση μας χώρας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, είναι και η υψηλή ποιότητα ζωής σε σχέση με το χαμηλό κόστος διαβίωσης, η πολιτική σταθερότητα και η μέση ετήσια αύξηση του Α.Ε.Π. κατά 4 % από το 2016. Επωφελούμενη, επιπλέον, από την γεωγραφική εγγύτητα με τη Σερβία και τη Ρουμανία, η Βουλγαρία συμμετέχει σε ένα "τρίγωνο τεχνολογίας" που προσδιορίζεται από πολλούς αναλυτές ως η Silicon Valley μας Νοτιοανατολικής Ευρώπης.

(<https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%92%CE%BF%CF%85%CE%BB%CE%B3%CE%B1%CF%81%CE%AF%CE%B1>, WWW.VORIA.GR, WWW.NAFTEMBORIKH.GR)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6^ο: Ο όμιλος JUMBO στη Βουλγαρία.

6.1 Δημιουργία Jumbo EC.H B

JUMBO ΣΤΗ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ

Η JUMBO EC. H B («the company») είναι αποκλειστικά ιδιοκτησία εταιρείας περιορισμένης ευθύνης, εγγεγραμμένη στη Δημοκρατία μας Βουλγαρίας με διεύθυνση κατοικίας και διαχείρισης: 1404 Sofia, 51 Bulgaria Blvd. Η διεύθυνση αλληλογραφίας (η κύρια έδρα μας επιχείρησης) είναι: 1404 Sofia, 51 Bulgaria Blvd. Η Εταιρεία έχει εγγραφεί στο Εμπορικό Μητρώο στο Βουλγαρικό Γραφείο Μητρώου με το I-JIC 131476411.

Οι κύριες δραστηριότητες που ασκεί η εταιρεία είναι η κατασκευή και το χονδρικό και λιανικό εμπόριο όλων των ειδών αγαθών, συμπεριλαμβανομένων παιδικών προϊόντων, παιχνιδιών, παιδικών προϊόντων, αναλώσιμων γραφείων, ρούχων, παπουτσιών, αξεσουάρ για ρούχα και παπούτσια, έπιπλα, τουριστικός εξοπλισμός και συσκευές, δώρα, όλων των ειδών ηλεκτρικών συσκευών, τεχνικών και ηλεκτρονικών ειδών, τροφίμων και γεωργικών προϊόντων, βιομηχανικών προϊόντων και ειδών χειροτεχνίας και εξαγωγής όλων των προαναφερθέντων αγαθών και προϊόντων, και αντιπροσωπείες τοπικών και ξένων εταιρειών, που κατασκευάζουν τα ίδια αγαθά και προϊόντα. Η εταιρεία δικαιούται κάθε είδους δραστηριότητες που δεν απαγορεύονται βάσει μας νομοθεσίας μας Δημοκρατίας μας Βουλγαρίας.

Η εταιρεία είναι μέρος του Ομίλου JUMBO. Η μητρική εταιρεία και ο μοναδικός ιδιοκτήτης του μετοχικού κεφαλαίου μας Εταιρείας είναι η .Jumbo Ec.hb S.A., Ελλάδα. Η μητρική εταιρεία είναι μας η απόλυτη μητρική εταιρεία του Ομίλου, μέρος μας οποίας είναι η Εταιρεία.

Μας αναφέρουν οι τελευταίες οικονομικές καταστάσεις που εγκρίθηκαν για έκδοση από τον προμηθευτή μας Εταιρείας την 1^η Φεβρουαρίου 2019.

Αναλυτικές λεπτομέρειες για το πως φαίνονται οι συναλλαγές μας εταιρείας μέσα μας οικονομικές καταστάσεις:

Τα νομισματικά στοιχεία ενεργητικού και παθητικού που εκφράζονται σε ξένο νόμισμα κατά την ημερομηνία αναφοράς είναι επικολλημένα στο νόμισμα μας ισοτιμίας κατά την ημερομηνία αναφοράς. Τα συναλλαγματικά κέρδη και ζημίες που προκύπτουν από τον διακανονισμό συναλλαγών σε ξένο νόμισμα και από τη μετάφραση σε ισοτιμίες κλεισίματος νομισματικών στοιχείων (στοιχεία του ενεργητικού και παθητικού) που εκφράζονται σε ξένα νομίσματα αναγνωρίζονται στην κατάσταση συνολικών εσόδων.

Τα μη νομισματικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις που εκφράζονται σε ξένα νομίσματα και επιμετρώνται στην εύλογη αξία μεταφράζονται στο λειτουργικό νόμισμα με τη συναλλαγματική ισοτιμία κατά την ημερομηνία που καθορίστηκε η εύλογη αξία. Τα μη νομισματικά στοιχεία σε ξένο νόμισμα που μετρώνται με ιστορικό κόστος είναι διαδεδομένα χρησιμοποιώντας τη συναλλαγματική ισοτιμία κατά την ημερομηνία μας συναλλαγής.

WWW.JUMBO.GR

6.2 Οικονομικές Καταστάσεις και στοιχεία μας Jumbo EC.BH για τα έτη 2018-2019.

Οι τελικές συναλλαγματικές ισοτιμίες του λέβα έναντι των κυριότερων ξένων νομισμάτων που σχετίζονται με τις δραστηριότητες της Εταιρείας μας για περιόδους αναφοράς των οικονομικών καταστάσεων έχουν ως εξής:

JUMBO EC. B EOOD

STATEMENT OF FINANCIAL POSITION

31 DECEMBER 2019

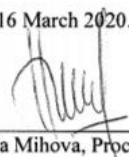
(All amounts in BGN thousands)

	NOTE	AT 31 DECEMBER	
		2019	2018
ASSETS			
Non-current assets			
Property, plant and equipment	4	189 529	172 758
Intangible assets	5	18	31
Deferred tax assets	6	46	42
Other assets	9	256	2 672
Total non-current assets		189 849	175 503
Current assets			
Inventories	10	23 496	22 518
Trade receivables	7	491	-
Other financial assets at amortised cost	8	108	306
Other assets	9	124	724
Current income tax receivables	27	-	147
Cash and cash equivalents	11	187 413	233 205
Total current liabilities		211 632	256 900
TOTAL ASSETS		401 481	432 403
EQUITY AND LIABILITIES			
Equity			
Share capital	12	161 586	248 594
Other reserves	13	(2)	(2)
Retained earnings		207 918	171 376
Total equity		369 502	419 968
Non-current liabilities			
Lease liabilities	14	19 111	-
Retirement benefit obligations	15	122	105
Total non-current liabilities		19 233	105

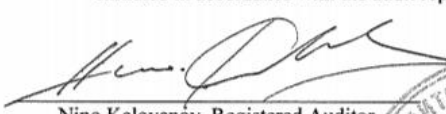
Current liabilities			
Lease liabilities	14	1 869	-
Trade and other payables	16	10 713	12 294
Contract liabilities	17	6	-
Provisions	18	-	36
Current income tax payables	27	158	-
Total current liabilities		12 746	12 330
Total liabilities		31 979	12 435
TOTAL EQUITY AND LIABILITIES		401 481	432 403

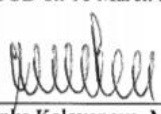
These financial statements were authorised for issue by the procurator on 16 March 2020.

Desislava Marinova, Chief Accountant

Alexandra Mihova, Procurator

Initialed in accordance with the audit report issued by NS CONSULTING OOD on 16 March 2020.

Nino Kaloyanov, Registered Auditor

Snezhanka Kaloyanova, Manager

The notes on pages 5 – 58 are an integral part of these financial statements.

1

JUMBO EC. B EOOD

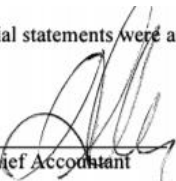
STATEMENT OF COMPREHENSIVE INCOME

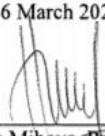
31 DECEMBER 2019

(All amounts in BGN thousands)

	NOTE	YEAR ENDED 31 DECEMBER	
		2019	2018
Revenue from contracts with customers	19	176 119	162 268
Cost of sales of goods	20	(95 964)	(86 693)
Gross profit		80 155	75 575
Distribution costs	21	(36 842)	(37 898)
Administrative expenses	22	(1 459)	(1 264)
Other income and gains	24	838	1 437
Other expenses and losses	25	(1 478)	(1 598)
Operating profit		41 214	36 252
Finance income	26	278	879
Finance costs	26	(795)	(433)
Finance (costs)/income – net		(517)	446
Profit before income tax		40 697	36 698
Income tax expense	27	(4 155)	(3 858)
Profit for the year		36 542	32 840

These financial statements were authorised for issue by the procurator on 16 March 2020.

 Desislava Marinova, Chief Accountant

 Alexandra Mihova, Procurator

Initialed in accordance with the audit report issued by NS CONSULTING OOD on 16 March 2020.

 Nino Kaloyanov, Registered Auditor

 Snezhanka Kaloyanova, Manager

JUMBO EC. B EOOD

STATEMENT OF CHANGES IN EQUITY

31 DECEMBER 2019

(All amounts in BGN thousands)

	NOTE	Share capital	Other reserves	Retained earnings	Total
AT 1 JANUARY 2018		248 594	4	138 536	387 134
Comprehensive income					
Profit for the year		-	-	32 840	32 840
Other comprehensive income for the year		-	(6)	-	(6)
Total comprehensive income		-	(6)	32 840	32 834
AT 31 DECEMBER 2018		248 594	(2)	171 376	419 968
Transactions with owners					
Decrease of share capital	12	(87 008)	-	-	(87 008)
Total transactions with owners		(87 008)	-	-	(87 008)
Comprehensive income					
Profit for the year		-	-	36 542	36 542
Other comprehensive income for the year		-	-	-	-
Total comprehensive income		-	-	36 542	36 542

WWW.JUMBO.GR

These financial statements were authorised for issue by the procurator on 16 March 2020.

Desislava Marinova, Chief Accountant

Alexandra Mihova, Procurator

Initialed in accordance with the audit report issued by NS CONSULTING OOD on 16 March 2020.

Nino Kaloyanov, Registered Auditor

Snezhanka Kaloyanova, Manager

JUMBO EC. B EOOD

STATEMENT OF CASH FLOWS

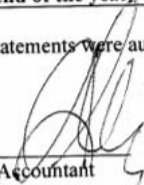
31 DECEMBER 2019

(All amounts in BGN thousands)

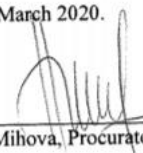
	NOTE	YEAR ENDED 31 DECEMBER	
		2019	2018
CASH FLOWS FROM OPERATING ACTIVITIES			
Cash generated from operations	30	46 486	41 495
Payments of income tax		(3 853)	(4 251)
Net cash flows from operating activities		42 633	37 244
CASH FLOWS FROM INVESTING ACTIVITIES			
Payments for acquisition of property, plant and equipment		(718)	(1 772)
Proceeds from sale of property, plant and equipment		215	-
Payments for acquisition of intangible assets		(6)	(18)
Net cash flows from investing activities		(509)	(1 790)
CASH FLOWS FROM FINANCING ACTIVITIES			
Payments to owner from share capital decrease		(87 008)	-
Payments for the principal portion of the lease liability		(590)	-
Payments for the interest portion of the lease liability		(359)	-
Receipts from interests		477	773
Payments of bank charges		(368)	(374)
Net cash flows from financing activities		(87 848)	399
Net increase/(decrease) in cash and cash equivalents in the year		(45 724)	35 853
Cash and cash equivalents at beginning of the year		233 205	197 410

Cash and cash equivalents at beginning of the year	233 205	197 410
Foreign exchange gains/(losses) on cash and cash equivalents	(68)	(58)
Cash and cash equivalents at end of the year	11	187 413
	233 205	233 205

These financial statements were authorised for issue by the procurator on 16 March 2020.

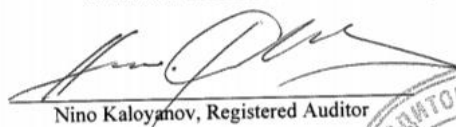

Desislava Marinova, Chief Accountant

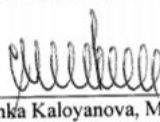

Alexandra Mihova, Procurator

Initialed in accordance with the audit report issued by NS CONSULTING OOD on 16 March 2020.

Nino Kaloyanov, Registered Auditor

Snezhanka Kaloyanova, Manager

Από την ανάλυση των παραπάνω πινάκων προκύπτουν αρκετές ενδιαφέρουσες παρατηρήσεις. Σε ό,τι αφορά τα πάγια περιουσιακά στοιχεία μας εταιρείας επισημαίνεται μεταξύ 2019 και 2018 μια αξιοσημείωτη αύξηση της συνολικής αξίας περιουσιακών στοιχείων από τα 401 εκατομμύρια ευρώ στα 433 εκατομμύρια ευρώ (αύξηση κατά 25% περίπου). Σχετικά με συνολικές τρέχουσες υποχρεώσεις μαζί με τα ίδια κεφάλαια είναι 369εκ. και αυξήθηκαν σε 419εκ. το 2019. Η αξία του μετοχικού κεφαλαίου συρρικνώνεται στο ίδιο χρονικό διάστημα από τα 419 εκατομμύρια στα 369 εκατομμύρια, ενώ οι συνολικές υποχρεώσεις μας εταιρείας αυξάνονται στο διάστημα 2018-2019 από τα 12 εκατομμύρια στα 31 εκατομμύρια (αύξηση 160%). Τα μικτά κέρδη σημειώνουν αύξηση στο χρονικό διάστημα 2018-2019 από τα 75 εκατομμύρια στα 80 εκατομμύρια (αύξηση 7 % περίπου), ενώ, αντιστοίχως, στο ίδιο χρονικό διάστημα τα λειτουργικά κέρδη αυξήθηκαν από τα 36 εκατομμύρια ευρώ στα 41 εκατομμύρια ευρώ (αύξηση 14 %). Τα τελικά έσοδα μας επιχείρησης μετά τη φορολογία ανήλθαν από τα 32,8 εκατομμύρια στα 36,5 εκατομμύρια ευρώ (αύξηση κατά 11,5 % περίπου). Οι καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες αυξήθηκαν από τα 37,2 εκατομμύρια στα 42,6 εκατομμύρια στο χρονικό διάστημα 2018-2019.

WWW.JUMBO.GR

6.3 S.W.O.T. ANALYSIS.

Η ανάλυση Swot παρουσιάζει τα δυνάτα και τα αδύνατα σημεία μας επιχείρησης ,καθώς μας μας ευκαιρίες για τρόπους βελτίωσης και αντίδρασης σε κατά περιόδους απειλές από τον ανταγωνισμό.

Strength:

1. Εμπορεύματα με πολύ χαμηλό κόστος σε πολύ μεγάλη ποικιλία, η οποία ανανεώνεται συνεχώς (δραστηριοποίηση σε πολλούς τομείς, παιχνίδια, βρεφικά είδη, είδη σπιτιού, εποχιακά, κτλ.)
2. Αξιόπιστο και φερέγγυο οικονομικά περιβάλλον με διαρκή αναπτυξιακή δυναμική .
3. Εδραιωμένο BRAND πλέον στη βουλγαρική αγορά, στοιχείο που προσφέρει αρκετούς βαθμούς ελευθερίας έναντι των πιστωτών
4. Εξαιρετικά χαμηλό κόστος εργασίας στη βουλγαρική αγορά σε ό,τι αφορά το υπαλληλικό προσωπικό μας επιχείρησης, ενώ, επιπλέον, είναι εξαιρετικά ευνοϊκό και το καθεστώς φορολόγησης των ξένων επιχειρήσεων.
5. Αποκλειστικός εισαγωγέας κυρίως με προμηθευτές κινέζικων συμφερόντων ,όντας ο ρυθμιστής των πολύ συμφερόντων συμφωνιών εξαιτίας του

τεράστιου τζίρου μέσω των μεγάλων παραγγελιών που κάνει σε μας μας προμηθευτές.

6. Έχοντας μας στόλο από καταστήματα στην εγχώρια κ διεθνή αγορά πετυχαίνει μακροχρόνιες μισθώσεις των ακινήτων με κόστη που είναι κυμαινόμενα ανάλογα με τον τζίρο του καταστήματος ,αυτό το γεγονός καθιστά σαφές την ελαχιστοποίηση των εξόδων σε μη εποχικές περιόδους που η κατανάλωση είναι συνήθως πεσμένη.

Weaknesses:

- Δυσκολία σωστής παρακολούθησης καταστημάτων που βρίσκονται στο εξωτερικό, υπάρχει άλλη ισοτιμία και θέλει συνεχή έλεγχο τιμών ,η απόσταση είναι ανασταλτικός παράγοντας.
- Έντονη εποχικότητα μας πωλήσεις και ιδιαίτερα υψηλή εξάρτηση μας εισαγωγές (το 70% των προϊόντων προέρχονται από την Κίνα)
- προσαρμοσμένο στις ανάγκες του Βουλγαρικού κοινού με τη διαφορά ότι δεν έχει την εμπειρία να γνωρίζει τι είναι αυτό που επιθυμεί περισσότερο, έτσι μερικές φορές υπάρχει μια νεκρή περίοδος προσαρμογής στις νέες ανάγκες του διαφορετικού αγοραστικού κοινού.

Opportunities:

- ✓ Ένα σταθερά αναπτυσσόμενο οικονομικό περιβάλλον με χαμηλή φορολογία και κράτος σύμμαχο, είναι μία καλή αφορμή για ευρεία ανάπτυξη και μελλοντική συνέχεια στην επένδυση με διάφορες θυγατρικές που θα προκύψουν .
- ✓ Διεύρυνση των ήδη υπάρχουσών συμφωνιών με προμηθευτές από Κίνα ,καθώς αποτυπώνεται στον συνεχώς αυξανόμενο τζίρο των καταστημάτων.
- ✓ Σχεδόν ανύπαρκτος ανταγωνισμός στη βουλγαρική αγορά.
- ✓ Φορολογικός παράδεισος συγκριτικά με την χώρα μας ,δίνει κίνητρα για μελλοντικές επενδύσεις, κράτος σύμμαχος του επιχειρηματία και ανταποδοτικό περιβάλλον σε όσους επενδύουν με εκπτώσεις φόρων και γενικώς με ιδιαίτερες φοροελαφρύνσεις.

Threats:

- I. Απειρία κοινού σε μοντέρνα υπερμάρκετ μπορεί να οδηγήσει σε αποτυχία αυτού του είδους επενδύσεων λόγω μη προσαρμογής σε τόσο μεγάλο μαζεμένο όγκο πληροφοριών.
- II. Ενδεχόμενη επιβράδυνση στο γενικότερο μακροοικονομικό περιβάλλον.

III. Μικρή αγοραστική δύναμη του βουλγαρικού καταναλωτικού κοινού.

www.crisisobs.gr

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ :

Στην παρούσα εργασία ασχοληθήκαμε με την παράμετρο των άμεσων ξένων επενδύσεων και επικεντρωθήκαμε ως μελέτη περιπτώσεων στις επενδύσεις τις JUMBO σε Κύπρο και Βουλγαρία. Αφού επιχειρήθηκε μια πολυδιάστατη θεωρητική προσέγγιση του ζητήματος των άμεσων ξένων επενδύσεων μέσα από μια περιεκτική και συνοπτική επισκόπηση της υπάρχουσας βιβλιογραφίας, προσανατολιστήκαμε στη γενική παρουσίαση της επιχείρησης JUMBO, με μια παρουσίαση της ιστορικής της διαδρομής, της δομής και του οργανογράμματός της, καθώς και κάποιων γενικών οικονομικών της στοιχείων. Από εκεί και πέρα, αφού παρουσιάστηκαν κάποια γενικά πολιτικά και οικονομικά στοιχεία τόσο για την Κύπρο, όσο και για τη Βουλγαρία, παρακολούθησαμε το πώς ακριβώς τοποθετήθηκε η εταιρία JUMBO στα δεδομένα μακροοικονομικά περιβάλλοντα. Από μια πανοραμική επισκόπηση των δεδομένων προκύπτει ότι οι θυγατρικές της JUMBO σε αυτές τις χώρες έχουν εδραιωθεί, πλέον, σε γερά θεμέλια και παρουσιάζουν μια αξιοσημείωτη αναπτυξιακή δυναμική. Και στη μία, και στην άλλη περίπτωση μπορούμε να μιλήσουμε για την προσαρμοστική εξέλιξη ενός μακροχρόνιου επιτυχημένου εμπορικού project στην ιδιοτυπία των επιμέρους μακροοικονομικών περιβαλλόντων των δύο χωρών. Στην περίπτωση των 9 καταστημάτων της JUMBO στη Βουλγαρία και των 5 καταστημάτων, αντιστοίχως, στην Κύπρο επιβεβαιώνονται κάποιοι σταθερές προτεραιότητες της επιχείρησης, όπως η στοχευμένη επέκταση και βελτίωση του δικτύου διάθεσης, η διεύρυνση της γκάμας των προϊόντων ανάλογα και με τις ιδιαίτερες εξελισσόμενες τάσεις της αγοράς και η διατήρηση των εξαιρετικά ανταγωνιστικών τιμών των προϊόντων κατά τη βασική αρχή της σχετικά μεγάλης απόκλισης μεταξύ του κόστους παραγωγής τους στις χώρες προέλευσης (συνηθέστερα στην Κίνα) και της αγοραστικής δύναμης του καταναλωτικού κοινού.

Βιβλιογραφία:

crisisobs.gr

<https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%92%CE%BF%CF%85%CE%BB%CE%B3%CE%B1%CF%81%CE%AF%CE%B1>

<https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%9A%CF%8D%CF%80%CF%81%CE%BF%CF%82>

http://www.businessincyprus.gov.cy/mcit/psc/psc.nsf/eke17_gr/eke17_gr?OpenDocument

<https://www.kathimerini.com.cy/gr/apopseis/arthrografia/pamos-papageorgioy/oi-exelixeis-sti-diethni-oikonomia-kai-i-kypros>

https://economytoday.sigmalive.com/epiheiriseis/ypiresies/692_13-ellinikes-epiheiriseis-poy-drastiriopoiyntai-stin-kypro

Εγχειρίδιο αξιολόγησης επενδυτικών σχεδίων, ΕΚΔΟΣΕΙΣ Παπαζήσης 1987

Τα κλειδιά των επενδυτών ,ΕΚΔΟΣΕΙΣ χ.ό. 1995

Κοινωνικο - οικονομική αξιολόγηση επενδύσεων & πολιτικών, ΕΚΔΟΣΕΙΣ Γ. Μπένου 2003

Επενδύσεις , ΕΚΔΟΣΕΙΣ Hartling Ελληνικές Οικονομικές Εκδόσεις 1995

Επενδύσεις, ΕΚΔΟΣΕΙΣ Παπαζήσης 1998

Επενδύσεις, ΕΚΔΟΣΕΙΣ Σύγχρονη Εκδοτική 2006

WWW.JUMBO.GR

(https://www.euretirio.com/ameses-xenes-ependyseis/

WWW.VORIA.GR

WWW.NAFTEMBORIKH.GR